

Altena
college

Christelijke scholengemeenschap
voor mavo – havo – atheneum
Rijksstraatweg 153, 4254 XD Sleetwijk

BESTUURSVERSLAG
2023, HET
ONDERWIJS-
INHOUDELIJK DEEL

INHOUDSOPGAVE

1. Voorwoord	5
1.1 Algemeen	5
1.2 Jaarplan 2022-2023 met realisatie	6
1.3 Gebruikte afkortingen	7
2. Verplichte thema's vanuit wet- en regelgeving	8
2.1 Treasurybeleid	9
2.1.1 Beschrijving van het beleid m.b.t. beleggingen en leningen voor zover dit publieke middelen betreft	9
2.1.2 Uitvoering van dit beleid in de praktijk	9
2.1.3 Informatie over beleggingen en leningen en afgesloten derivatenovereenkomsten	9
2.2 <i>Sectorspecifiek</i>	10
2.2.1 Verantwoording besteding middelen prestatiebox en overige subsidies	10
2.5 Maatschappelijke thema's VO	11
2.5.1 Strategisch personeelsbeleid	11
2.5.2 Passend onderwijs	12
2.5.3 Allocatie van middelen naar schoolniveau	12
2.5.7 Toetsing en examinering	12
2.5.8 Corona en NPO (Nationaal Plan Onderwijs)	12
2.5.9 Werkdrukmiddelen	14
3. Visie en besturing	14
3.1 Visie	14
3.1.1 Doelstelling van de organisatie (missie en visie)	14
3.1.1.1 <i>Identiteit</i>	16
3.1.2 Aanduiding van het beleid en de kernactiviteiten met de belangrijkste producten/diensten	16
3.2. Besturing	17
3.2.1 Juridische structuur	17
3.2.2 Interne organisatiestructuur	18
3.2.4 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact (overheidsprioriteiten)	24
3.2.5 Informatie over de maatschappelijke aspecten van het "ondernemen"	24
3.2.6 Vermelding van de samenwerkingsverbanden waarbij de rechtspersoon of de daaronder ressorterende instellingen aangesloten zijn en van de verbonden partijen	26
3.2.7 Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen, waaronder samenwerkingsverbanden	26
3.2.8 Namen van bestuurders, directieleden en toezichthouders en hun betaalde en onbetaalde (neven) functies	32
3.2.9 AVG 2023	33
3.3 Naleving Branchecode	34

3.3.1	Ontwikkelingen op het gebied van Governance	34
3.3.2	Vermelding van de code goed bestuur die gehanteerd wordt	35
3.3.3	Vermelding van de afwijkingen van deze code en een toelichting daarop.....	35
3.3.4	Wijze waarop horizontale verantwoording wordt ingevuld	35
3.4.	Verslag toezichthoudend orgaan	35
3.5.	Omgeving	36
3.5.1	Afhandeling van klachten	36
3.5.2	<i>Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. internationalisering .....</i>	<i>36</i>
3.5.3	Verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van internationalisering	36
4.	Risicomanagement	38
4.1	Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden	38
5.	Bedrijfsvoering	40
5.1	Bedrijfsvoering.....	40
5.1.1	Zaken in het afgelopen jaar met behoorlijke persoonlijke betekenis.....	40
5.1.2	Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. personeel	40
5.1.3	Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag.....	45
5.1.5	Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar betreffende de huisvesting.....	45
5.1.6	Financiële positie op balansdatum incl. een goede toelichting daarop	52
5.1.7	Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten (vergelijking met voorgaand jaar)	54
5.1.8	Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen	54
5.1.9	Analyse van de uitkomsten van de exploitatie in relatie tot de begroting	54
5.1.10	Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de verwachte toekomstige investeringen	55
5.1.11	Toelichting op kasstromen en financiering Het kasstroomoverzicht treft u aan in het jaarverslag.	56
5.1.12	Informatie over financiële instrumenten (o.a. renteswaps)	56
5.1.13	In control statement (facultatief voor alle sectoren)	56
5.1.14	Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg	56
5.2	Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken.....	57
5.2.1	Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar.....	57
5.2.2	Onderwijsprestaties in 2023.....	62
5.2.3	Onderwijskundige en onderwijsprogrammatische zaken	63
5.2.4	Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid	63
5.2.5	Toelichting inzake de werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling.....	65
5.2.6	Ondersteuning.....	65

5.3	Duurzaamheid	72
5.3.1	<i>Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. duurzaamheid</i>	72
5.4	PR en marketing	72
6.	Toekomstige ontwikkelingen	74
6.1	Ontwikkelingen per beleidsterrein	74
6.1.1	<i>Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderwijs</i>	77
6.1.2	<i>Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek</i>	77
6.1.3	<i>Toekomstige ontwikkelingen op het gebied kwaliteitszorg</i>	77
6.1.4	<i>Toekomstige ontwikkelingen op het gebied personeel</i>	77
6.1.5	<i>Toekomstige ontwikkelingen op het gebied huisvesting</i>	78
6.1.6	<i>Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de toekomstige investeringen</i>	80
6.1.7	<i>Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid</i>	80
6.2	Continuïteitsparagraaf	81
6.2.1	<i>A1 Kengetallen</i>	81
6.2.2	<i>A2 Meerjarenbegroting</i>	82
6.2.3.	<i>Overig NB Indien sprake is van "majeure investeringen" dan dienen de onderdelen A.1 en A.2 naast het verslagjaar ook de komende vijf (i.p.v. drie) jaren te omvatten. (majeur = investering van 15% of meer v.d. totalen baten)</i>	86

1. Voorwoord

1.1 Algemeen

De overheid geeft substantieel ruimte aan scholen om eigen beleid te formuleren. Dat vloeit voort uit de vrijheid van onderwijs die is vastgelegd in artikel 23 van de grondwet. De tegenhanger van die ruimte is dat scholen ook substantieel verantwoording af moeten leggen. Verantwoording aan de overheid in de vorm van toezicht door de onderwijsinspectie en door controle van een accountant op het financiële reilen en zeilen aan de hand van een omvangrijk controleprotocol, alsmede verantwoording aan de maatschappelijke omgeving. Scholen staan namelijk niet op een eiland, maar in een maatschappelijke omgeving en functioneren ten dienste van die omgeving.

Naar zowel de overheid als naar de maatschappelijke omgeving wordt de verantwoording met name ingevuld door de publicatie en bespreking van het jaarlijkse bestuursverslag. De overheid heeft regels gepubliceerd waaraan inhoud van dat verslag minimaal moet voldoen. Daarmee wordt in deze publicatie rekening gehouden.

In de praktijk maken we ons Bestuursverslag in drie gedeelten/fasen:

1) Planvorming > rond de overgang van schooljaren

Bij het afleggen van verantwoording worden de behaalde resultaten en ingezette ontwikkelingen afgezet tegenover de planning die de school heeft geformuleerd. Dit betreft plannen die in het Schoolplan **(1)** zijn beschreven voor een periode van 4 jaren. Daarvan afgeleid wordt per schooljaar een Jaarplan **(2)** geschreven.

In dit Bestuursverslag is het Schoolplan 2018-2022 met uitloop tot en met 2024 leidend. Daarnaast is het Jaarplan 2022-2023 integraal opgenomen met daarbij de realisatie in hoofdlijnen beschreven. Ook is het Jaarplan 2023-2024 opgenomen om visievorming inzichtelijke te maken. Dit Jaarplan 2023-2024 vormt de opmaat voor het Schoolplan 2025-2028 aangezien in dit Jaarplan verkennende doelstellingen zijn geformuleerd.

In de loop van dit Bestuursverslag wordt meer gedetailleerd ingegaan welke plannen zijn uitgevoerd en wat het resultaat daarvan is, maar ook welke plannen nog niet (geheel) zijn uitgevoerd. Samengevat kan gesteld worden dat vrijwel alle plannen voor 2022-2023 zijn uitgevoerd, maar dat diverse elementen ook langjarige aandacht vereisen.

2) Onderwijs > oktober m.b.t. onderwijskundige statistieken

Dit betreft het onderwijsinhoudelijke deel dat met name ingaat op de niet-financiële aspecten. Dit beslaat het schooljaar 2022-2023 met doorloop tot 1-10-2023. Omdat plannen en uitvoeren van niet-financiële zaken in het onderwijs veel meer aan een schooljaar zijn gebonden dan aan een kalenderjaar, wordt het onderwijsinhoudelijke deel dus gekoppeld aan een schooljaar. Dat impliceert dat onderwijskundige doelstellingen – en bijvoorbeeld ook financiële bijdragen van instanties m.b.t. subsidies, extra gelden of lerarenbeurzen – per schooljaar verkregen worden en niet per kalenderjaar.

Met betrekking tot het onderwijsinhoudelijke deel zijn drie bijlagen toegevoegd:

- Bijlage 1 = Onderwijsresultaten en statistiek 2023
- Bijlage 2 = Resultaten van enquêtes 2023
- Bijlage 3 = Personeelsbestand 2023

3) Financiën

Dit betreft de financiële onderbouwing om het onderwijs op het Altena College op gedegen wijze vorm te geven. In dit deel wordt de focus gelegd op de financiële aspecten. Daarbij wordt niet altijd de directe link met het onderwijs gelegd.

- **Let op!** Dit gedeelte is afgedrukt in **blauwe letter** en wordt in het voorjaar van 2023 ingevuld.

- ➔ **Let op!** In het voorjaar in **groene letter** het gedeelte van het verslag van het Toezichthoudend Bestuur toegevoegd dat betrekking heeft op financiën.

1.2 Jaarplan 2022-2023 met realisatie

In 2022 is het Schoolplan 2018-2022 met verlenging tot en met 2024 vastgesteld alsmede het Bestuurlijk Toetsingskader 2018-2022 met verlenging tot en met 2024. Dit jaarplan vormt de concretisering daarvan in 2022-2023.

NPO

1. In 2022-2023 wordt de uitvoering van het NPO-plan verder ter hand genomen. Dat plan wordt hier niet integraal ingevoegd, maar is feitelijk wel onderdeel van het Jaarplan 2022-2023. In de loop van 2022-2023 zullen we enkele malen een korte enquête onder de leerlingen houden.
Is gerealiseerd.

Onderwijs

2. Er wordt verder gewerkt aan de vormgeving van mavo⁺ in onze school. Dat is de specifieke invulling in onze school van de geïntegreerde nieuwe leerweg TL/GL. In 2019-2020 is reeds een pilot gedaan in mavo-2 in de vorm van een projectweek. In 2021-2022 wordt dit voortgezet en er wordt in mavo-3 een projectweek met een LOB-karakter toegevoegd. Verder is er in 2021-2022 een pilot met een businessklas in mavo-3. Al deze zaken worden voortgezet en verder ontwikkeld in 2022-2023.
Is gerealiseerd.
3. Het werken met een band Altena Plus op donderdag les 7+8 wordt voortgezet en gestroomlijnd met vier "klassen": een sportklas, een muziekklas, een kunstklas en een techniekklas. Daarnaast blijven gamedesign, de huidige debatclub, filosofie, programmeren plus en Alternatief en wordt het palet verder uitgebreid met een schaakclub, vogelen en foto's maken, leesclub etc.
Is grotendeels gerealiseerd, d.w.z. vrijwel alle gewenste aanvullingen zijn gerealiseerd.
4. Er wordt onderzocht of we vanaf 2023-2024 het vak informatica weer kunnen invoeren als examenvak in havo en atheneum.
Is gerealiseerd. Informatica wordt inderdaad ingevoerd in H4 en A5 vanaf 1-8-2023.
5. De school participeert actief in STO (sterk techniek onderwijs)
Is gerealiseerd. Het Altena College is één van de actiefste scholen binnen de groep techniekverwante scholen.

Leerlingbegeleiding

6. In 2022-2023 zal de rector samen met de betreffende afdelingsconector in grote pauzes spreken met vertegenwoordigingen van groepen leerlingen om zo goed op de hoogte te zijn van beleving en wensen.
Is maar in heel beperkte mate gerealiseerd.
7. Het hoogbegaafdenbeleid wordt verder ontwikkeld in samenspraak met Munio.
Is gerealiseerd. Het bijbehorende beleidsdocument is nagenoeg afgerond.

Personeelsbeleid

8. We gaan door om de ontwikkelde extra vorm voor het voeren van de functioneringsgesprekken in de vorm van ontwikkelingsgesprekken in de praktijk verder toe te passen waardoor het ritme van minimaal eenmaal per twee jaar wordt gehaald.
Is gerealiseerd. In de afgelopen 2,5 jaren is iedereen aan de beurt geweest.
9. In 2022-2023 wordt verder beleid ontwikkeld rond de Professionele Altenacultuur.
Is gerealiseerd. Er is een beleidsdocument ontwikkeld en vastgesteld.

10. In 2022-2023 wordt een opvolger van de huidige rector/uitvoerend bestuurder gezocht.
Is gerealiseerd met de benoeming van dhr. A.J. van Vuuren.

PR en marketing

11. In 2022-2023 wordt de vernieuwde aanpak van de PR voortgezet, met extra aandacht voor de atletiekbaan, de brugklasapp en de businessklas in mavo-3. Nieuw is een extra Open middag in het najaar.
Is gerealiseerd.

Financiën

12. Het beleid van strakke financiële monitoring en sturing wordt voortgezet in het kader van de meerjarige financiële planning.
Is gerealiseerd.

Overig

13. Het Altena College denkt actief mee over de realisatie en het gebruik van de atletiekbaan achter school.
Is gerealiseerd. De baan kwam in juni 2023 gereed.
14. Het Altena College overlegt verder met de andere VO-scholen in Altena en met de gemeente Altena om te komen tot de uitvoering van het regioplan en het RPO voor de gemeente Altena.
Is gerealiseerd.
15. Het Altena College overlegt verder met de twee andere PC-besturen van VO-scholen in Altena hoe we elkaar kunnen versterken in het vormgeven van modern christelijk onderwijs.
Is gerealiseerd.
16. De vernieuwbouw van de Duroxvleugel wordt gerealiseerd in 2022-2023.
Is gerealiseerd. Oplevering vond plaats net na de zomervakantie 2023.

1.3 Gebruikte afkortingen

AB	Ambulante begeleiding
AOB	Adviesbureau studie- en beroepskeuze
ASS	Autisme Spectrum Stoornis
ATLV	Commissie Arrangementen en ToelaatbaarheidsVerklaringen van het samenwerkingsverband
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
GBO	Gemeenschappelijk BesturenOverleg
IBP	Informatiebeveiligings- en privacybeleid
LB, LC, LD	Aanduidingen van salarisschalen
LEA	Lokale Educatieve Agenda (overleg met de lokale gemeente)
LGF	Leerlinggebonden Financiering
LWOO	Leerwegondersteunend onderwijs
M@ZL	Medische Advisering Ziek gemelde Leerling.
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg (tussen gemeente en schoolbesturen)
OOP	Onderwijsondersteunend personeel
OP	Onderwijsgevende personeelsleden
PRO	Praktijkonderwijs
REA	Regionale Educatieve Agenda (overleg met gemeenten in de regio)
REC	Regionaal expertisecentrum; levert onder andere de AB van LGF-leerlingen
RI&E	Risico Inventarisatie en Evaluatie
RPO	Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen
RVC	Regionale verwijzingscommissie (regelde de beschikkingen voor VSO, LWOO en PRO)
SOP	Schoolondersteuningsprofiel
SWV	Samenwerkingsverband vo/svo
VSO	Voortgezet speciaal onderwijs
VSV	Voortijdig schoolverlaten
ZAT	Zorgadviesteam

2. Verplichte thema's vanuit wet- en regelgeving

vrijvalpatroon is, zodat de school ook bij eventuele tekorten geen liquiditeitsproblemen zal krijgen.

2.2 Sectorspecifiek

2.2.1 Verantwoording besteding middelen prestatiebox en overige subsidies

1) Strategisch personeelsbeleid, begeleiding en verzuim (Prestatiebox)

Scholen krijgen extra middelen van de overheid in het kader van de Regeling Strategisch personeelsbeleid, begeleiding en verzuim. In financiële zin gaat het in het jaar 2023 om € 127,50 per leerling. Dat betekent dat de school een totaalbedrag van € 145.413,76 heeft ontvangen. Wat heeft de school daarmee gedaan?

- De school zet al jaren in op een goede begeleiding van beginnende docenten. Er is een algemene begeleiding van een lid van de schoolleiding en van de schoolopleider. Daarnaast is er per vak een begeleider voor de vakspecifieke zaken. Concreet betekent dat jaarlijks het volgende:
  - 2 taakuren leden van de schoolleiding
  - 1 taakuren schoolopleider
  - 4 taakuren van vakdocentenTotaal: 7 taakuren > € 31.500
- De school is actief bij Opleiden in de school. Er is een gecertificeerd schoolopleider en er zijn geschoolde werkplekbegeleiders. De schoolopleider heeft 2 taakuren, de werkplekbegeleiders in totaal 4. Totaal: 6 taakuren > € 27.000
- De school is actief in de algemene begeleiding van personeelsleden o.a. waar het gaat om ARBO-gerelateerde zaken. De leden van de schoolleiding geven dit vorm. Totaal beslaat dit per conector 2 taakuren en bij de rector 2 taakuren. Totaal: 14 taakuren > € 63.000.
- De school is actief in het voorkomen van verzuim door leerlingen door een duidelijk en slagvaardig beleid. De school neemt ook deel aan M@ZL van de GGD West-Brabant. Per afdelingsconector wordt hier 2 taakuren aan besteed. Totaal: 8 taakuren > € 36.000.

TOTAAL: € 157.500

2) NPO-gelden > de verantwoording van de ontvangen NPO-gelden is te vinden in paragraaf 2.5.8.

3) Werkdrukgeden > de verantwoording van de ontvangen NPO-gelden is te vinden in paragraaf 2.5.9.

4) Onderbouwing besteding enkele subsidies in 2023.

In 2023 zijn enkele aparte subsidies ontvangen. De verkregen subsidies met betrekking tot de lerarenbeurs zijn ingezet voor de facilitering van lesvermindering van de deelnemende collega's. Alle lessen zijn als tijdelijke uitbreiding ter vervanging vanwege studieverlof gegaan naar docenten in de vakken muziek, aardrijkskunde, economie en Duits.

- Studieverlof in het kader van facilitering in tijd vanwege het volgen van 1^e graadsopleiding. Onderstaande docenten hebben gebruik gemaakt van deze regeling voor een totaalbedrag van €29.179,82. Deze gelden zijn toegekend voor een studiejaar en niet voor een kalenderjaar. In dit bestuursverslag is het totaal aantal uren per individuele beschikking opgenomen. Aangezien de looptijd van de studie van deze collega's nog doorloopt in kalenderjaar 2023-2024.
  - Joshua Feijen voor 203 uur voor heel 2023 (beschikking is beschikbaar).
  - Ray Kivits voor 240 uur voor heel 2023 (beschikking is beschikbaar).
  - Mart Witvliet voor 203 voor heel 2023 (beschikking is beschikbaar).
- Jaron Toonen is toegelaten tot een promotietraject. Hij krijgt daarvoor 11 lessen per week studieverlof vanaf 1 augustus 2022. Over 2023 is dat 702 uur. In 2022 waren nog geen bedragen als compensatie hiervoor binnengekomen. In 2023 is hiervoor € 35.248 en € 26.438 ontvangen. Totaal € 61.686. Daarvan is € 55.071 bestemd als compensatie voor de noodzakelijke vervanging van Jaron Toonen voor 11 lessen. De personele lasten samenhangend met vervanging voor 11 lessen

gedurende 1 jaar zijn ongeveer € 31.000. Voor de 5 maanden uit 2022 waarvoor pas in 2023 vergoeding is ontvangen zijn de kosten ongeveer € 11.500.

5) Subsidie VSV > Totaal: € 13.903

Deze gelden zijn ingezet voor om de afdelingsconrectoren te faciliteren. Arie van Es is de conrector mavo-234, Harm de Vries is de conrector atheneum-3456, Hilde van Haaften is de conrector brugklas + HV-2, Willem Jan van Klinken is de conrector havo-345. Deze conrectoren behandelen alle zaken van verzuim in hun afdeling en zien er daarbij streng op toe dat VSV zo veel mogelijk worden voorkomen. Zij worden daarbij administratief ondersteund. Deze aanpak is succesvol wat het aantal VSV van de school is zeer laag. Onderstaand overzicht in taakuren laat zien dat er feitelijk meer is ingezet op VSV dan bekostigd door de overheid:

— 2 lesuren voor Arie van Es	= €9.000
— 1 lesuur voor Harm de Vries	= €4.500
— 1 lesuur voor Hilde van Haaften	= €4.500
— 1 lesuur voor Willem Jan van Klinken	= €4.500
— 2 uur administratieve ondersteuning	= €2.200

6) Eerste opvang nieuwkomers > Totaal: € 3.376.

Dit geld is ingezet voor extra begeleiding van twee leerlingen met een NT-2 status. In schooljaar 2023-2024 heeft een tweetal collega's één taakuur ontvangen om een NT-2 beleid te ontwikkelen in samenspraak met mevr. Van Druten. De besteding is als volgt:

— 1 lesuur voor Sterre Visser	= €4.250
— 1 lesuur voor Els Vlot-de Jong	= €4.250

7) Samenwerkingsverband Munio > Totaal: € 75.669.

De school heeft al jaren 3 interne coaches (voorheen rugzakcoördinatoren genoemd) die leerlingen begeleiden die extra ondersteuning nodig hebben. Daarnaast besteedt de zorgcoördinator ook minimaal 2 taakuren per week aan het aansturen van de interne coaches en het ontwikkelen van beleid. Per schooljaar besteedt de school daar samen 22 taakuren aan en wel als volgt verdeeld:

— Willeke Worbts	intern coach	6 taakuren
— Simone Doornhof-Kadijk	intern coach	7 taakuren
— Erik-Jan Koenen	intern coach	6 taakuren
— Klaske Jager	zorgcoördinator	2 taakuren

In geld uitgedrukt is dat afgerond € 94.000

Daarnaast doet Willeke Worbts de plantraining huiswerk. Daar besteedt ze 16,5 klokuur per week aan gedurende 38 weken. Op jaarbasis is dat 627 uur. De kosten daarvan op jaarbasis zijn € 24.000.

Voor beleidsontwikkeling en uitvoeren van hoogbegaafdheid heeft de school Renate Kasen en Saskia Ritmeester-van Iperen aangesteld voor in totaal 4 taakuren. De kosten daarvan op jaarbasis zijn € 17.000.

In 2023 is € 20.000 gereserveerd als bestemmingsreserve voor de beleidsontwikkeling en de uitvoering van inclusieve lesplaatsen gedurende schooljaar 2024-2025 met de doelstelling om uiterlijk met ingang van schooljaar 2025-2026 de inclusieve lesplaats in het onderwijsprogramma te hebben geïmplementeerd.

Totaal zet de school hier dus € 155.000 in. Dat is fors meer dan ontvangen van Munio.

2.5 Maatschappelijke thema's VO

2.5.1 Strategisch personeelsbeleid

Zie 5.1.2. Daar is het gehele personeelsbeleid beschreven, inclusief een paragraaf over strategisch personeelsbeleid.

2.5.2 Passend onderwijs

Zie 3.2.6 en 3.2.7.

2.5.3 Allocatie van middelen naar schoolniveau

Niet van toepassing, want de school is een éénpitter.

2.5.7 Toetsing en examinering

Zie 5.2.1.

2.5.8 Corona en NPO (Nationaal Plan Onderwijs)

Zoals elke school heeft ook het Altena College veel hinder ondervonden van de coronapandemie. In 2020-2021 was de school wekenlang dicht vanwege de lockdown. Vanaf de cursus 2021-2022 mochten gelukkig alle leerlingen weer naar school, maar werd Teams nog steeds ingezet voor leerlingen die door ziekte of quarantaine thuis moesten blijven. De verworvenheden van het werken met Teams zullen dus blijvend zijn. Het fysiek lesgeven aan leerlingen in de klas is echter verre te prefereren omdat alleen daar de echte interactie kan plaatsvinden die goed onderwijs kenmerkt. Teams is daar een goede aanvulling op, maar kan het niet vervangen.

Het centraal schriftelijk eindexamen in 2022 ging gewoon door, maar met diverse aanpassingen: drie tijdvakken ipv twee, twee herkansingen ipv één, één onvoldoende in een niet-kernvak mocht buiten beschouwing blijven bij de vaststelling van de uitslag. Bij het centraal examen in 2023 waren er geen extra faciliteiten meer, maar werd alleen nog CE-2 over meer dagen uitgesmeerd dan voorheen.

In 2023 zijn in de niet-examenklassen de overgangsnormen weer gehanteerd zoals voor corona en zijn er ook geen tussentijdse maatregelen meer genomen zoals “weg mogen strepen van enkele cijfers”.

Zowel de overgangspersentages als de slagingspersentages zijn in 2023 daardoor iets lager dan in coronatijd en in de periode daarvoor (zie bijlage 1), maar zeker niet dramatisch en beter dan landelijk gemiddeld. Het lijkt erop dat er met name sprake is van een zekere correctie na de coronatijd

De landelijke overheid heeft vele extra middelen beschikbaar gesteld in het kader van het NPO om de gevolgen van de coronapandemie te beperken. Deze waren voor het Altena College als volgt:

- Voor 2021-2022 per leerling € 701,16. Met 1187 leerlingen op 1-10-2020 geeft dat een bedrag van €832.277 Dit bedrag is ineens overgemaakt in november 2021. 7/12 daarvan = € 485.495 is echter bestemd voor 2022.
- Voor 2022-2023 per leerling € 820. Met 1152,5 leerlingen per 1-10-2021 geeft dat een bedrag van € 945.050 Van dit bedrag wordt 5/12 = € 393.771 overgemaakt in november 2022 en 7/12 = € 551.518 in februari 2023.

In de Formatieplannen zetten we dit als volgt in:

- In 2021-2022 voor augustus t/m december 2021: 5/12 van € 832.277 = € 346.782
In 2021-2022 voor januari t/m juli 2022: 7/12 van € 832.277 = € 485.495
- In 2022-2023 voor augustus t/m december 2022: 5/12 van € 832.277 = € 346.782
In 2022-2023 voor januari t/m juli 2023: 7/12 van € 598.678 = € 349.229
- In 2023-2024 voor augustus t/m december 2023: het restant: € 945.050 - € 346.782 - € 349.229 = € 249.039

De inzet van de NPO-gelden in 2021-2022 en in 2022-2023 is vervat in het Plan van aanpak dat is besproken met de MR. Het plan van inzet in 2022-2023 is samengevat als volgt:

- I. Extra ruimte voor het mentoraat, studievaardigheden en zorg.
  - a. Alle mentoren krijgen extra ruimte voor hun mentortoek.

In Havo-5, Atheneum-5 en Atheneum-6 krijgen de mentoren 0,5 mentoruur extra. Op jaarbasis is dit 30 klokuren. In alle andere klassen krijgen de mentoren 1 mentoruur extra. Op jaarbasis is dit 60 klokuren. Totaal worden zo 45 extra mentoruren ingezet. In geld uitgedrukt is dat $44 \times € 3.500 = € 154.000$

In de extra tijd die mentoren krijgen doen ze het volgende:

- Extra gesprekken met individuele leerlingen zodat ze goed zicht hebben op de sociaal/emotionele situatie bij leerlingen en daar tijdig in kunnen ondersteunen en/of bijsturen, vaak in samenspraak met de ouders. Indien nodig wordt mentoren ondersteund door de zorg.
  - Extra aandacht voor studievoordigheden, studiehouding en discipline. Ook hiervoor maakt de mentorgroep o.l.v. de afdelingsconector afspraken. De mentorgroepen en de mentoren worden hierbij ondersteund door de algemene studiebegeleiders (zie b) en de plancoach (zie c)
- b. Extra ruimte voor de algemene studiebegeleiders om de mentorgroepen en de mentoren te ondersteunen bij de extra aandacht voor studievoordigheden, studiehouding en discipline. Die extra ondersteuning zal deels tweedelijns zijn en deels eerstelijns. Dit wordt ook weer in de mentorgroepen afgesproken. Concreet worden 4 extra taakuren ingezet. In geld uitgedrukt is dat $4 \times € 3.500 = € 14.000$.
- c. Extra ruimte voor de plancoach om meer leerlingen te kunnen helpen om een goede planning op te zetten en vast te houden. Daarnaast zullen we meer MILS-testen afnemen om bij meer leerlingen na te kunnen gaan op welke wijze ze het beste geholpen kunnen worden bij hun studie-aanpak. Concreet gaat het om 9 klokuren per week extra inzet, hetgeen overeenkomt met € 12.500. Daarnaast € 2.500 aan kosten voor MILS-testen.

II. Extra ondersteuning om achterstanden weg te werken. Deze heeft de volgende onderdelen:

- a. Een extra groep vakstudiebegeleiding Nederlands en wiskunde in klas 1 en 2, alsmede 2 groepen Engels op basis van de ervaring rond de vraag in 2022-2023. In geld uitgedrukt is dat $4 \times € 3.500 = € 14.000$
- b. Extra aanbod aan vakstudiebegeleiding voor klas 3 en hoger op donderdag les 78 en voor klas 1 en 2 op maandag les 8. Dit gebeurt op declaratiebasis. Geschatte kosten $4 \times € 3.500 = € 14.000$.
- c. Vanuit in eerste instantie de gelden voor ondersteuning van de examenleerlingen (per 1-8 2022 zit er nog ongeveer € 30.000 in die bestemmingsreserve) , maar waar nodig aangevuld vanuit de NPO-gelden zullen we in 2022-2023 de volgende activiteiten nog blijven subsidiëren:
  - bijlessen van medeleerlingen voor medeleerlingen à € 5,- per uur
  - bijlessen door Toptutors tot maximaal € 150,- per leerling
  - hulp bij examenvorbereiding (cursus "Leiden" of aanschaf extra materiaal, abonnement digistudies) tot maximaal € 200,- per examenleerling.

III. Als sluitstuk wordt er stevig ingezet op klassenverkleining zodat er in de lessensituaties meer ruimte is voor individuele uitleg en ondersteuning. Klassen van meer dan 30 leerlingen worden zo maximaal voorkomen en in lastigere leerjaren kan met kleinere groepen worden gewerkt.

IV. De financiële balans voor 2022-2023 is als volgt:

Totaal beschikbaar als extra middelen conform de keuzes in het Formatieplan: € 696.011

Totaal zo ingezet in 2022-2023 vanuit de NPO-gelden:

II. a	Extra ruimte voor mentoraat	€ 154.000
II. b	Extra ruimte algemene studiebegeleiding	€ 14.000
II. c	Extra ruimte Plancoach en Mills	€ 15.000
III. a	Extra vakstudiebegeleiding klas 1+2	€ 14.000
III. b	Idem klas 3 en hoger	€ 14.000
III. c	Extra ondersteuning bijlessen ed	PM
IV.	<u>Klassenverkleining</u>	<u>€ 335.000</u>
	TOTAAL	€ 546.000

In 2022-2023 zijn er dus minder NPO-middelen ingezet dan er beschikbaar zijn. De restanten worden ingezet in de maanden augustus t/m december 2023 met name voor het onderdeel klassenverkleining.

Verder is door een goed geplande inzet van de NPO-gelden ervoor gezorgd dat na afloop van de NPO-gelden er geen grote schokken in de formatie komen, maar de formatie soepel weer in balans kan worden gebracht, klassen behouden blijven en de onderwijskwaliteit geen schade oploopt. Daarbij worden ook betrokken:

- De toename van de inkomsten vanwege de doorvoering van de vereenvoudiging van de bekostiging.
- Het feit dat de school een bovenmatig eigen vermogen heeft gezien de signalerings-waarde, maar geen bovenmatige risico's loopt zodat een geleidelijke afbouw van dit bovenmatig vermogen voor de hand ligt.

Dit alles wordt vormgegeven in jaarlijkse update van de notitie "Vermogen – tekorten – planning" en een meerjaren financiële planning. Het resultaat van die meerjaren financiële planning is dat er vanaf 2026 à 2027 sprake is van een sluitende begroting en dat er geen sprake meer is van bovenmatig eigen vermogen. Door deze meerjarige planning worden grote schokken in de formatie voorkomen.

2.5.9 Werkdrukmiddelen

Voor 2023 ontvang de school € 318,68 per leerling i.v.m. werkdrukverlichting > Totaal: €363.454,54.

Er is een plan van inzet gemaakt voor deze € 363.454,54 voor het schooljaar 2022-2023. In goed overleg met de MR is de volgende keuze gemaakt:

- De maximale lessentaak wordt met ingang van 1-8-2022 met 1 verlaagd, zodat een fulltimedocent die het persoonlijk budget inzet voor lesvermindering niet meer 27, maar 26 wekelijkse lessen heeft. De kosten daarvan beslaan ongeveer € 250.000.
- Het overige wordt één jaar achter de hand gehouden en daarna ingezet om enkele werkdruk verlichtende maatregelen uit het plan van aanpak voor de inzet van de NPO-middelen in stand te kunnen houden nadat de NPO-gelden zijn gestopt.

Bij de het opstellen van het Formatieplan voor 2023-2024 is dit geëvalueerd met de MR. Het bleek dat een verruiming van het mentoraat niet haalbaar was en dat voor het mentoraat teruggekeerd moest worden naar de facilitering van voor corona. De klassenverkleining kon gelukkig deels wel behouden worden van het restant van de werkdrukgelden.

3. Visie en besturing

3.1 Visie

3.1.1 Doelstelling van de organisatie (missie en visie)

Motto: Altena College, goed voor elkaar

Missie: Wij bieden een veilige haven waarin leerlingen – met de zekerheid van goed onderwijs en toegewijde docenten – gestimuleerd worden zich te ontwikkelen tot mooie en verantwoordelijke mensen.

Visie (uitgedrukt in doelstellingen)

Op het Altena College staan centraal:

- 1) een herkenbare christelijke identiteit;
- 2) zorg en aandacht voor elkaar;
- 3) een klimaat waarin leerlingen en personeelsleden worden gestimuleerd zichzelf te ontwikkelen in relatie tot de medemensen.
- 4) een overzichtelijke organisatie;

Het Altena College is een Christelijke Scholengemeenschap uitgaande van de Vereniging voor Protestants Christelijk Voorgezet Onderwijs te Sleeuwijk en stelt zich ten doel:

- a. Een werk- en leefgemeenschap te zijn waarin:
  - het evangelie van Jezus Christus samenbindt en inspireert voor het leven en werken in de school;
  - de Bijbelse normen en waarden uitgangspunt en maat zijn voor het denken en handelen;
  - personeelsleden door voorbeeldgedrag deze inspiratie, normen en waarden laten zien;
  - mensen met oprechte belangstelling omzien naar elkaar.
- b. Leerlingen zo te onderwijzen, stimuleren, begeleiden en ondersteunen dat ze:
  - zich de kennis en vaardigheden eigen maken die bij hun mogelijkheden passen;
  - een diploma behalen in één of meer van de opleidingen die de school aanbiedt;
  - kritische zin hebben ontwikkeld voor de toepassing van het geleerde in hun leven.
- c. Leerlingen zo te begeleiden en te stimuleren in hun groei tot een volwassen sociaal mens dat ze:
  - zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheid voor de medemens, de samenleving en hun leefomgeving;
  - toegerust en gemotiveerd zijn om hun kennis en vaardigheden daadwerkelijk in te zetten ten dienste van de medemens, de samenleving en hun leefomgeving.

Waarden (Omgang met elkaar)

In onze school werken leerlingen, ouders en personeelsleden goed samen zodat leerlingen zich maximaal ontwikkelen tot mooie en verantwoordelijke mensen, die hebben geleerd hun hoofd, hart en handen te gebruiken.

Leerlingen, ouders en personeelsleden communiceren goed en open met elkaar en waarderen elkaars inbreng.

In de omgang met elkaar hanteren we vier kernwaarden: zien, samen-leven, inspireren, ontplooiën.

Waarde 1: Zien

We zien elkaar en we zien om naar elkaar. We hebben aandacht en zijn betrokken. We geloven in een positieve benadering. We zien het zitten met iedereen in de school, want iedereen hoort erbij zoals hij of zij is. We kijken naar kansen en mogelijkheden en schrijven niemand af. Iedereen is uniek, daarom houden we rekening met verschillen in aanleg, leerstijl, interesse, sociale achtergrond en ontwikkeling.

Waarde 2: Samen-leven

We leven op een plezierige en respectvolle manier met elkaar samen in de school. We geven elkaar ruimte, dragen bij aan de goede sfeer en hebben gevoel voor humor, zodat schooltijd een mooie en onvergetelijke tijd wordt.

We voelen ons verantwoordelijk voor elkaar en voor een goede gang van zaken in de school.

We gaan in vertrouwen met elkaar om en je kunt op ons rekenen als je aanklopt om hulp.

We voelen ons betrokken op de samenleving om ons heen en doen ons best voor een rechtvaardige, duurzame en vredige wereld, waarin iedereen zich veilig kan voelen en kansen krijgt.

Waarde 3: Inspireren

We laten ons leiden en inspireren door het Evangelie van Jezus Christus. Daarom willen we open en ontvankelijk zijn, eerlijk en betrouwbaar, vergevingsgezind, enthousiast, ambitieus en hoopvol.

We kijken met een open blik naar de wereld om ons heen en durven ons te verwonderen.

Waarde 4: Ontplooiën

We stimuleren iedereen zichzelf te ontwikkelen en te ontplooiën, zodat iedereen zijn of haar eigen kracht leert ontdekken en groeit in kennis en vaardigheden. Maar ook in karakter, doorzettingsvermogen, discipline en mens-zijn te midden van en samen met anderen.

We willen het onderwijs afstemmen op de behoeften van leerlingen. We zijn creatief in het aanbod van onderwijs en vorming, in het zien van kansen, het scheppen van ruimte en het creëren van uitdagingen voor iedereen.

3.1.1.1 Identiteit

De jaaropening is een vast moment van bezinning op en gesprek over de identiteit van de school.

Aan het begin van 2022-2023 is stilgestaan bij het verhaal van Zacheüs. Al vele jaren is de kerstviering een belangrijk moment van bezinning, zo ook de viering van 2022. Vele leerlingen en personeelsleden werkten mee aan een eigentijdse invulling van de viering. Ook de nieuwjaarsbegroeting is een vast moment van bezinning. In januari 2023 is stilgestaan bij het verhaal van de Wijzen uit het Oosten. Zowel bij het verhaal van Zacheüs als bij het verhaal van de Wijzen uit het Oosten is getracht een lijn te trekken van het verhaal naar het schoolleven van nu.

De school doet ook al meerdere jaren mee aan Going Global en aan de actie Zip your Lip van Worldvision. Leerlingen spelen een belangrijke rol in de organisatie en uitvoering en er wordt veel geld bijeengebracht. In 2022-2023 is wel meegedaan aan Zip Your Lip, maar niet met Going Global omdat de school dat om het andere jaar doet en in 2021-2022 is meegedaan. Edukans heeft inmiddels besloten te stoppen met het Going Global concept. Het is nog niet duidelijk wat daarvoor in de plaats gaat komen.

Bij de APV aan het einde van het cursusjaar 2022-2023 is ook aandacht besteed aan de Identiteit. Het verhaal van Noach stond toen centraal, mede als echo op het scheppingsverhaal waarin de mensen worden opgeroepen de aarde te bewerken en te bewaren.

De dagopeningen spelen een belangrijke rol bij de vormgeving van de identiteit van de school. Het eerste lesuur van elke dag wordt begonnen met een dagopening aan de hand van Oase, waarin voor diverse leeftijdsgroepen goed bruikbaar materiaal wordt aangereikt, waaronder ook altijd een gedeelte uit de Bijbel. Het is een moment van bezinning uitgaande van de christelijke identiteit. De identiteit van de school klinkt ook door in de inhoud van de lessen. Bij levensbeschouwing uiteraard het meest, maar ook bij diverse andere vakken komen soms onderwerpen aan de orde die raken aan de identiteit van de school. Gerelateerd aan één van de kernpunten van ontwikkeling streven we ook bij het vak godsdienst na dat leerlingen zelf goed leren nadenken en hun gedachten ontwikkelen.

Tot slot: dat het Altena College een Christelijke school is, is geen pretentie, maar de oprechte intentie van het bestuur, de school en al haar medewerkers. Naast al het bovenstaande willen we in ons dagelijks schoolleven daarbij werken volgens de missie, visie en waarden zoals die hierboven beschreven staan en die alle duidelijk zijn gebaseerd op de christelijke identiteit van de school.

3.1.2 Aanduiding van het beleid en de kernactiviteiten met de belangrijkste producten/diensten

Het Altena College is een streekschool voor voortgezet onderwijs met de afdelingen Mavo, Havo en Atheneum. De kernactiviteit bestaat dan ook uit het verzorgen van dagonderwijs in de genoemde opleidingen, waaronder begrepen de begeleiding en ondersteuning die leerlingen nodig hebben om het onderwijs met goed resultaat te kunnen volgen. De school wil dat doen op een kwalitatief goed niveau. In dit verslag en in bijlage 1 wordt uitvoerig verantwoording afgelegd over de resultaten van het onderwijs.

Het creëren van optimale voorzieningen bij personele en materiele zaken is bij ons beleid standaard de leidraad, omdat we ervan overtuigd zijn dat goede personele en materiele voorzieningen een noodzakelijke basis vormen voor kwalitatief goed onderwijs.

- Voor de uitvoering van de personele voorzieningen is er een goede samenwerking met het personeel, de personeelsgeleding uit de Medezeggenschapsraad en de ArboUnie.
- Bij de materiele voorzieningen kunnen individuele personeelsleden hun wensen kenbaar maken en is er een goede samenwerking met de onderhoudscommissie en de Arbocommissie.

Dankzij een gerichte inzet van de financiële baten kan de school bij de personele en de materiele voorzieningen extra's bieden in vergelijking met datgene wat met de overheidsmiddelen betaalbaar is.

Een andere basisvoorwaarde voor kwalitatief goed onderwijs is betrokkenheid van allen die met de school zijn verbonden. Daarom is er een besluitvormingsmodel waarbij zo veel mogelijk betrokken partijen van de benodigde informatie worden voorzien en worden betrokken in beslissingen.

Het christelijk karakter van de school is bij dit alles de dragende en inspirerende bron.

Alle bovenstaande elementen behoren tot de standaard van het gevoerde beleid. In elk jaar zijn er echter ook specifieke aandachtspunten. Daarvoor verwijzen wij naar de jaarplannen van 2022-2023 en van 2023-2024 die zijn opgenomen in dit bestuursverslag.

3.2. Besturing

3.2.1 Juridische structuur

Het Altena College valt onder de Vereniging voor Protestants Christelijke Voortgezet onderwijs te Sleeuwijk.

Het antwoord op de vraag "van wie is de school?" is daarmee formeel gegeven, namelijk van de Vereniging.

Het lidmaatschap van de Vereniging staat open voor iedereen die de grondslag en de doelstelling van de vereniging onderschrijft.

De grondslag is in artikel 2 van de statuten als volgt beschreven:

- 1) Haar grondslag is het eeuwig, onveranderlijk Woord van God, de Heilige Schrift, zoals het beleden wordt in de Drie Formulieren van Enigheid.
- 2) Haar beginsel is dat de volksofvoeding en het volksonderwijs geheel in overeenstemming moet zijn met de in de Bijbel geopenbaarde wil van God.

De doelstelling is in artikel 3 als volgt beschreven:

- 1) De vereniging stelt zich ten doel werkzaam te zijn tot oprichting en instandhouding van één of meer Christelijke scholen voor Voortgezet Onderwijs.
- 2) Met scholen voor Voortgezet Onderwijs, al of niet opgenomen in een scholengemeenschap (artikel 19 Wet Voortgezet Onderwijs), worden bedoeld inrichtingen voor onderwijs als omschreven in artikel 5 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs.
- 3) Zij tracht het in lid 1 gestelde doel te verwerkelijken door het houden van vergaderingen, door het zoeken van samenwerking in alles wat tot de regionale en algemene belangen van het Christelijk onderwijs behoort en voorts met alle andere wettige middelen, welke tot het doel dienstig zijn.

In de praktijk is er één school opgericht en wordt dus één school in stand gehouden, namelijk het Altena College.

Alle leden van de vereniging bepalen formeel het beleid van de vereniging en in afgeleide zin daarvan hoe de school eruit ziet en wat de school doet. Omdat de leden voornamelijk ouders van leerlingen zijn, wordt wel gezegd dat de school "van de ouders" is. In formele zin is dat niet correct, maar inhoudelijk zit er wel een kern van waarheid in, want via de vereniging kunnen ouders hun stem laten horen.

Maar meer nog: de vereniging is de drager van de school en elk lid van de vereniging draagt de school dus een beetje mee. En ook: de school is er voor het onderwijs aan de leerlingen. Er is daarbij een wisselwerking tussen de wensen van de ouders en datgene wat de school kan en wil bieden gezien de statuten en de doelstellingen. In de praktijk van de vereniging en de school moet er een goede interne organisatie zijn. Het is immers onmogelijk dat elk individueel lid van de vereniging op elk gewenst moment invloed kan uitoefenen. Daarom dus een goede interne organisatie die enerzijds de invloed en zeggenschap van de leden van de vereniging waarborgt en anderzijds een goed georganiseerd en slagvaardig geheel oplevert. Daarbij dient rekening te worden gehouden met de inmiddels vastgestelde wetgeving waarbij drie lagen van leiding dienen te worden onderscheiden: management, bestuur en toezicht.

In 2023 zijn de statuten op enkele plaatsen gewijzigd nadat de procedure daarvoor conform de statuten was doorlopen. Het betrof enkele meer technische wijzigingen als gevolg van wetgeving, maar ook een meer inhoudelijke wijziging. Zo wordt van bestuursleden, ledenraadsleden en personeelsleden niet meer gevraagd de grondslag te onderschrijven maar blijkt te geven van verbondenheid met de identiteit van de vereniging die bij de oprichting van de Vereniging is vormgegeven in de grondslag en het beginsel. Tevens dienen ze bereid te zijn deze identiteit mede verder vorm te geven.

Er is voor deze aanpassing gekozen om enerzijds enige ruimte te creëren naar exacte formuleringen uit de drie formulieren van enigheid en anderzijds een meer dynamische en actieve formulering te maken.

3.2.2 Interne organisatiestructuur

Bestuur en toezicht

Formeel vanaf 27 januari 2017 (omdat toen de aangepaste statuten bij de notaris zijn gepasseerd) is er sprake van een zogenoemd Raad van Beheer model binnen de Vereniging. Dit houdt in dat er binnen het bestuur van de Vereniging sprake is van een functionele scheiding tussen uitvoerend bestuur en toezichthoudend bestuur.

Het uitvoerend deel van het bestuur bestaat statutair uit 1 of 2 uitvoerende bestuurders. In 2023 was er één uitvoerend bestuurder: tot 1 augustus 2023 was dat dhr. G. van der Beek, daarna dhr. A.J. van Vuuren. De uitvoerend bestuurder is tevens rector van de school.

Het toezichthoudend deel van het bestuur bestaat statutair uit tenminste vijf natuurlijke personen.

Op 1 oktober 2023 was de samenstelling van het toezichthoudend deel van het bestuur als volgt:

Naam	Gekozen in:	Herkozen in:	Aftredend in:	Takenpakket
Dhr. G.W.B. Kemp	2017	2021	2025	Voorzitter, Renumeratie, Audit
Dhr. Dr. J.H. Molegraaf (MR)	2017	2021	2025	Vicevoorzitter, FG
Dhr. A.D. Levering	2020		2024	Secretaris
Dhr. A.C. Meerkerk	2022		2026	ICT, Audit
Mevr. A.M. Bok-Bosveld	2020		2024	Renumeratie, fotojaarboek
Mevr. D. van Gammeren	2020		2024	Lief en leed
Dhr. T. Pruijsen	2020		2024	Penningmeester, Audit

Voor de werkwijze van het bestuur, zie 3.4, het verslag van het toezichthoudend orgaan.

Ledenraad

Vanaf 2008 was de ledenraad het orgaan dat namens de leden het toezicht op het bestuur en de school vormgaf. De leden kiezen de leden van de ledenraad en hebben bij enkele zeer ingrijpende beslissingen invloed via een referendum. Vanaf 27 januari 2017 heeft de ledenraad de toezichthoudende taak overgedragen aan het toezichthoudend deel van het bestuur.

Sinds die datum bestaat de taak van de ledenraad uit: het benoemen van de leden van het toezichthoudend bestuur, het stimuleren van de betrokkenheid van de leden door onder meer het organiseren van de jaarlijkse ledenavond en het zijn van eerste maatschappelijk klankbord voor het bestuur. De ledenraad bestaat vanaf 27 januari 2017 uit

tenminste vijf personen, die instemmen met grondslag en beginsel van de vereniging en lid zijn van een Protestants Christelijke Kerk.

De samenstelling van de ledenraad is als volgt:

- circa de helft van de leden is ouder van een leerling van het Altena College;
- circa de helft van de leden bestaat uit vertegenwoordigers met deskundigheid op het gebied van het primair onderwijs, het vervolgonderwijs (MBO, HBO, Universiteit), maatschappelijke organisaties zoals onder meer gemeente, politie, welzijnsorganisaties, bibliotheken en kerken.

De samenstelling van de Ledenraad per 1-10-2023 is als volgt:

Dhr. H.J. van der Ham

Dhr. J.A. Hoogesteger, voorzitter

Mevr. J. Straver-van Vugt

In oktober 2023 zijn afgetreden omdat hun termijnen waren verstreken:

Mevr. T. van Arkel

Mevr. A. van Vuuren

Mevr. S. van der Zouwen

Management

Het management van de school wordt ingevuld door de schoolleiding. In het managementstatuut is de verdeling van taken en verantwoordelijkheden geregeld tussen uitvoerend bestuur en schoolleiding. Dat luistert in de setting zoals die thans van kracht is nauw, omdat de rector/uitvoerend bestuurder tevens lid is van de schoolleiding, maar daarbinnen dus formeel een wat andere positie heeft dan de conrectoren. In de praktijk werkt de schoolleiding als een collegiaal gremium, wat betekent dat in goede samenspraak met elkaar de school wordt geleid in alle praktische zaken en beleid wordt voorbereid, ontwikkeld en uitgevoerd.

De schoolleiding bestaat uit de rector en de conrectoren. De conrector van het atheneum is de plaatsvervangend rector van de school. De conrectoren verrichten daarbij de tot hun taak behorende werkzaamheden onder eindverantwoordelijkheid van de rector. De plaatsvervangend rector, en bij diens afwezigheid de conrector, vervangt de rector bij diens afwezigheid voor zover beslissingen moeten worden genomen die geen uitstel dulden en waarover de rector niet geraadpleegd kan worden. De schoolleiding is, naast en met het bestuur, belast met de bewaking en de realisatie van de grondslag en doelstelling van de school, alsmede met het toezicht op de goede uitvoering van het vastgestelde beleid.

De rector/uitvoerend bestuurder is voor alle beleidsterreinen van de instelling verantwoording schuldig aan het toezichthoudend deel van het bestuur. De plaatsvervangend rector en de conrectoren zijn verantwoording schuldig aan de rector. De rector bevordert de samenhang binnen de schoolleiding en coördineert haar werkzaamheden. De schoolleiding evalueert jaarlijks haar werkwijze en stelt deze zo nodig bij. De rector informeert het toezichthoudend deel van het bestuur mondeling of schriftelijk over alle relevante ontwikkelingen. Minimaal eenmaal per jaar overlegt het bestuur met de voltallige schoolleiding. In het tweede gedeelte van dit overleg verlaat de rector de vergadering. Doel hiervan is dat het toezichthoudend bestuur goed zicht houdt op het functioneren van de rector.

De samenstelling van de schoolleiding per 1-10-2023 is als volgt:

Naam	Takenpakket
Dhr. A.J. van Vuuren	Rector-Uitvoerend bestuurder
Mevr. W.H. van Haaften	Conrector brugklas en havo/atheneum-2
Dhr. A. van Es	Conrector mavo
Dhr. W.J. van Klinken	Conrector havo
Dhr. H.E. de Vries	Conrector atheneum, plaatsvervangend rector

Dhr. B. de Gans	Conrector organisatie
Mevr. M. van Druten	Conrector onderwijs & personeel

Tot 1 augustus 2023 was dhr. G. van der Beek rector. Na 21 jaar rectoraat van het Altena College is hij op 1 augustus 2023 met pensioen gegaan. In 2023-2024 blijft hij nog voor 0,1 à 0,2 FTE in dienst als adviseur. In september 2023 is op feestelijke wijze afscheid genomen van dhr. Van der Beek. Bij die gelegenheid werd hij ook benoemd tot ridder in de orde van Oranje Nassau.

Na een zorgvuldige open procedure in het voorjaar van 2023 heeft het toezichthoudend bestuur besloten dhr. A.J. van Vuuren te benoemen als zijn opvolger. Tot 1 augustus 2023 was hij conrector organisatie. In zijn plaats is per 1 augustus 2023 als conrector organisatie benoemd dhr. B. de Gans.

Daarnaast is besloten de schoolleiding per 1 augustus 2023 uit te breiden met een conrector personeel en onderwijs. Daarvoor is benoemd mevr. M. van Druten-Harrewijn. Tot deze uitbreiding is besloten omdat de school geen middenmanagement heeft en omdat de werkzaamheden van de schoolleiding vanwege overheidsbeleid steeds omvangrijker worden.

Medezeggenschap – MR

Conform de Wet Medezeggenschap Scholen, de WMS, zijn er twee documenten van belang bij de medezeggenschap: het medezeggenschapsstatuut en het medezeggenschapsreglement.

In het statuut zijn zaken geregeld over de samenstelling van de MR, de facilitering van de leden, de informatieverstrekking van de kant van het bestuur en de vertegenwoordiging van het bevoegd gezag in het overleg met de medezeggenschapsraad. De kern van het medezeggenschapsreglement wordt gevormd door het overzicht van de onderwerpen waar instemming of advies van de MR of een deelgeleding van de MR aan de orde is.

De rector/uitvoerend bestuurder bezoekt de vergaderingen van de MR om voorstellen te kunnen toelichten, vragen te beantwoorden en informatie te geven over hetgeen speelt in de school en aan de orde is binnen het bestuur. Om zich goed voor te bereiden vergadert de MR altijd eerst drie kwartier buiten aanwezigheid van de rector.

Bij belangrijke beleidszaken wordt de MR in een vroeg stadium betrokken bij de vorming van het beleid. In het jaarverslag van de MR dat hieronder is opgenomen valt te lezen welke onderwerpen aan de orde zijn geweest. Jaarlijks worden twee gemeenschappelijke vergaderingen van het toezichthoudend deel van het bestuur en MR gepland. Bij die gemeenschappelijke vergaderingen is de rector niet aanwezig. Onder andere deze vergaderingen zijn voor het toezichthoudend deel van het bestuur van belang om voeling te houden met alles wat er speelt in de school. In de praktijk wordt die niet altijd benut omdat de rector al veel informatie over en weer geeft, zodat bestuur en MR goed van elkaars besprekingen en besluiten op de hoogte zijn.

De samenstelling van de MR per 1-10-2023 was als volgt:

	Naam	Functie
OMR	Mw. M. Timmermans	Voorzitter
	Mw. J.J. de Vries	-
	Mw. A.M. van Herk-Vink	-
LMR	Tristan Versteeg	Mavo
	Joost van Kappel	Havo
	Ivan Wijmans	Atheneum
PMR	Mw. A.C.M. Vinkesteyn-Klok	Voorzitter PMR
	Dhr. F.H. Dekker	Secretaris
	Dhr. N.J. Bakker	-
	Dhr. S. den Hollander	-

	Mw. P.R. Winkelaar	-
	Mw. A. van de Pol-Blijenberg	Namens OOP

De MR maakt jaarlijks een eigen jaarverslag dat hieronder is ingevoegd.

Jaarverslag van de Medezeggenschapsraad over het cursusjaar 2022-2023

Onderwerp : jaarverslag van de medezeggenschapsraad

Periode : schooljaar 2022-2023

1. Samenstelling van de medezeggenschapsraad

In het cursusjaar 2022-2023 was de raad als volgt samengesteld

- 6 personeelsleden (PMR)
- 3 ouders (OMR)
- 3 leerlingen (LMR)

2. Vergaderingen

De raad heeft dit cursusjaar 8 keer vergaderd (27 september, 30 november, 2 februari, 9 maart, 14 maart, 30 maart, 10 mei en 22 juni). Ook heeft er op 17 oktober en 20 februari overleg plaatsgevonden met leden uit het bestuur en leden uit de MR. De afzonderlijke geledingen hebben ter voorbereiding op vergaderingen besprekingen gehouden. De PMR heeft daarnaast ook enkele keren vergaderd met leden van de schoolleiding om zaken die direct voor het personeel van belang zijn te bespreken.

3. Wat is aan de orde geweest ten aanzien van advies en instemming?

■ 27-09-2022

Kosten werkweken 2022-2023

Conform artikel 24 lid 2.d van het reglement vraagt de schoolleiding aan de oudergeleding om instemming met de kosten van de werkweken.

Besluit 1: de oudergeleding stemt in met de kosten van de werkweken.

Formatieplan 2022-2023

Bij het Formatieplan is van toepassing artikel 23.b. van het medezeggenschapsreglement, dat wil zeggen instemmingsrecht van de PMR.

Aan de andere geledingen biedt het bestuur het Formatieplan aan ter informatie.

Besluit 2: de personeelsgeleding stemt in met het Formatieplan 2022-2023.

Jaarplan 2022-2023

Bij het Jaarplan is van toepassing artikel 21.b. van het medezeggenschapsreglement, dat wil zeggen instemmingsrecht van de MR.

Besluit 3: de leden van de MR stemmen in met het Jaarplan 2022-2023.

Strategische samenwerkingsagenda 2022-2023

Bij het strategische samenwerkingsagenda is van toepassing artikel 22.d. van het medezeggenschapsreglement, dat wil zeggen adviesrecht van de MR.

Besluit 4: de leden van de MR adviseren positief over het voorgenomen besluit Strategische samenwerkingsagenda 2022-2023.

Aanpassen examenreglement Altena College

Bij het examenreglement is van toepassing artikel 21.b. van het medezeggenschapsreglement, dat wil zeggen instemmingsrecht van de MR.

Besluit 5: de leden van de MR stemmen in met het aanpassen van het examenreglement 2022-2023.

Voorstellen mbt arbeidstijden en verlof voor het OOP na verhoging persoonlijk budget

Bij de voorstellen mbt arbeidstijden en verlof voor het OOP na verhoging persoonlijk budget is van toepassing artikel 23.d. en e. van het medezeggenschapsreglement, dat wil zeggen instemmingsrecht van de PMR.

Besluit 6: de personeelsgeleding stemt in met de voorstellen mbt arbeidstijden en verlof voor het OOP na verhoging persoonlijk budget.

■ 30-11-2022

De personele begroting 2023

Conform artikel 22 lid b van het reglement vraagt het bestuur aan de gehele MR om advies over dit voorgenomen besluit.

Besluit 1: de leden van de MR adviseren positief over het voorgenomen besluit.

De materiële begroting 2023 en het totaal

Conform artikel 22 lid b van het reglement vraagt het bestuur aan de gehele MR om advies over dit voorgenomen besluit.

Besluit 2: de leden van de MR adviseren positief over het voorgenomen besluit.

De meerjarenbegroting en de meerjarenbalans

Conform artikel 22 lid b van het reglement vraagt het bestuur aan de gehele MR om advies over dit voorgenomen besluit.

Besluit 3: de leden van de MR adviseren positief over het voorgenomen besluit.

Klachtenregeling

Bij het voorstel mbt aangepaste klachtenregeling is van toepassing artikel 21.g. van het medezeggenschapsreglement, dat wil zeggen instemmingsrecht van de MR.

Besluit 4: de leden van de MR stemmen in met het voorstel mbt aangepaste klachtenregeling.

■ 02-02-2023

Geen besluiten genomen

■ 09-03-2023

Geen besluiten genomen

■ 14-03-2023

Strategisch HRM – Professionele Altena Cultuur

Bij het voorstel mbt strategisch HRM – professionele Altena Cultuur is van toepassing WMS artikel 8 lid 6 van het medezeggenschapsreglement, dat wil zeggen instemmingsrecht van de PMR en adviesrecht van de OMR en de LMR.

Besluit 1: de leden van de PMR stemming in met het voorstel mbt strategisch HRM – professionele Altena Cultuur. De leden van de oudergeleding en de leerlinggeleding adviseren positief over het voorstel.

■ 30-03-2023

Voorstel mbt omvang, samenstelling en taakverdeling schoolleiding vanaf 2023-2024

Bij het Voorstel mbt omvang, samenstelling en taakverdeling schoolleiding vanaf 2023-2024 is Conform artikel 22 f “vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot de organisatie van de school” en 22 i

“vaststelling of wijziging van de concrete taakverdeling binnen de schoolleiding” is aan de orde adviesrecht van de gehele MR.

Besluit 1: de leden van de MR adviseren positief over het voorgenomen voorstel.

■ 10-05-2023

Geen besluiten genomen

■ 22-06-2023

Voorstel aanpassing schoolreglement mbt mobiele telefoons ed

Conform artikel 21 lid 2 c van het reglement vraagt de schoolleiding aan de gehele MR om instemming met de aanpassing schoolreglement mbt mobiele telefoons ed.

Besluit 1: de leden van de MR stemmen in met het voorstel aanpassing schoolreglement mbt mobiele telefoons ed.

Voorstel mbt ouderbijdrage en materiaalfonds

Conform artikel 24 lid 2 c en d van het reglement vraagt de schoolleiding aan de oudergeleding om instemming met de kosten van het materiaalfonds en de ouderbijdrage voor 2023-2024

Besluit 2: de oudergeleding stemt in met de hoogte van de kosten van het materiaalfonds en de ouderbijdrage.

4. Wat is aan de orde geweest met de PMR?

Apart in de PMR zijn de volgende onderwerpen besproken:

- a. de personeelsenquête
- b. Extra gelden NPO
- b. Draaiboek COVID
- c. Voorstel van de werkdruk gelden
- d. Ancienniteitslijst en voorstel
- e. Benoeming rector: advies over procedure en benoeming
- f. Vacatures conrector organisatie en conrector Onderwijs en Personeel
- g. Terugblik en vooruitblik met bestuur

Deze stukken zijn indien nodig aangepast en vervolgens geaccordeerd door de MR.

5. Communicatie

- a. De definitieve verslagen worden via e-mail naar alle betrokkenen van de school verstuurd en ook op het personeels- en ouderportaal geplaatst.
- b. De rector stelt van elke bestuursvergadering een lijst met saillante punten op. Deze punten worden tijdens de vergadering van de medezeggenschapsraad besproken en, zo nodig, toegelicht. Relevante punten worden integraal opgenomen in het verslag van de medezeggenschapsraad.
- c. De rector stelt van elke vergadering van de medezeggenschapsraad een lijst met saillante punten op. Deze punten worden tijdens de bestuursvergadering besproken en, zo nodig, toegelicht.

6. Scholing

Dit jaar heeft er geen scholing plaatsgevonden binnen de MR.

3.2.3 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

Zie 3.1.2.

3.2.4 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact (overheidsprioriteiten)

De Vereniging en de school hebben te maken met de lokale overheid en met de landelijke overheid.

De lokale overheid heeft m.b.t. het voortgezet onderwijs de volgende wettelijke hoofdtaken:

- Zorgen voor passende huisvesting.
- Vormgeven van de jeugdzorg en daarbij goed afstemmen met de zorgstructuur van scholen.

Deze beide zaken werden door de gemeente Altena op een goede wijze verzorgd. Met betrekking tot het tweede punt heeft dhr. Van der Beek in 2019-2020 samen met de bestuurder van De Stroming (die veel PC-basisscholen in Altena onder zich heeft) het initiatief genomen om samen met de gemeente deze afstemming verder te verbeteren, omdat daar nog duidelijk winst is te behalen.

In goede samenspraak met de besturen in de gemeente worden de plannen ontwikkeld. Door de coronapandemie heeft dat in 2020-2021 grotendeels stil gelegen. In 2022 en 2023 is dit weer opgepakt. Er ligt nu een duidelijke visie en er zijn goede stappen gezet om tot verdere concretisering te komen, onder meer door het aanstellen van jeugdconsulenten die de vaste verbindingsschakels tussen scholen en jeugdzorg zijn.

De relatie tussen de gemeente en school werd gekenmerkt door een goede en constructieve samenwerking.

Naast de wettelijke taken was de gemeente ook actief in het samen met scholen in stand houden van voorlichting over drugs en alcohol op de scholen. Verder is er een convenant met de politie in de regio, zodat, wanneer nodig, snel kan worden geschakeld.

De landelijke overheid bekostigt de scholen en ziet via de inspectie toe op de naleving van de wettelijke voorschriften.

Verder noemen we hier dat de vier besturen van VO-locaties in het land van Heusden en Altena (De Schans in Sleeuwijk, het Altena College in Sleeuwijk, Curio-Prinsentuin in Andel, Willem van Oranje College in Wijk en Aalburg) in 2020-2021 gezamenlijk een regiovisie hebben ontwikkeld voor het toekomstige onderwijs in Altena. In 2021-2022 is de eerste fase van de uitwerking van de visie ter hand genomen, in 2022-2023 het tweede deel.

De besturen van de vier scholen hebben daarbij als insteek een thuisnabij en zo breed mogelijk kwalitatief goed aanbod van voortgezet onderwijs in de regio. Complicerend zijn daarbij de krimp die al geweest is en de krimp die nog komt, gekoppeld aan een grote geografische spreiding. De vier besturen hebben commitment naar elkaar uitgesproken om gezamenlijk tot zo goed mogelijke oplossingen te komen.

Vanwege die nog te verwachten krimp van leerlingenaantallen is het met name voor de vmbo-basis/kader afdelingen de vraag of deze allen in de huidige vorm in staat blijven om kwalitatief hoogwaardig onderwijs aan te bieden. Verder leek het eerst dat alle vier de locaties te maken zouden krijgen met de Nieuwe leerweg, waarin de theoretische en de gemengde leerweg in 2024 zouden opgaan. Dat laatste gaat niet door, maar inbouwen van een praktische component lijkt wel voor beide leerwegen aan de orde.

Er zijn diverse onderzoeksvragen geformuleerd en er is een tijdpad opgesteld om helderheid te krijgen en conclusies te kunnen trekken. Er is tot tweemaal toe subsidie aangevraagd en toegezegd, eerst om de regiovisie op te stellen en vervolgens om de onderzoeken te kunnen doen en conclusies te kunnen trekken. Lopende dit traject is ook een RPO voor Altena ingediend. BMC begeleidt dit traject.

Daarnaast werken de drie besturen van Protestants Christelijk Onderwijs die een locatie hebben in Altena (cvo-av, Willem van Oranje en Altena College) samen om het christelijk onderwijs in de weide regio van deze drie besturen goed en blijvend zichtbaar en inspirerend te houden.

3.2.5 Informatie over de maatschappelijke aspecten van het "ondernemen"

Een school is een onderwijsinstelling en heeft daarom in de **eerste** plaats als doel goed onderwijs te geven aan de leerlingen van de school. Het onderwijs heeft drie hoofdaspecten:

- Kwalificatie : dat is het aanleren van kennis en vaardigheden.
- Socialisatie : dat is het leren om een verantwoordelijk lid van de samenleving te zijn.
- Subjectificatie : dat is het ontplooiën van de leerling tot een zelfstandig mens.

Deze aspecten moeten met elkaar in evenwicht zijn en dragen allen bij aan de totale vorming van leerlingen. Deze leerlingen worden later de dragers van de maatschappij. In die zin is een school een maatschappelijke onderneming. Zie verder 3.1.1 voor missie en visie van de school waarin wordt beschreven hoe de school de maatschappelijke opdracht wil invullen.

Een **tweede**, meer zakelijke en praktische aspect van maatschappelijk ondernemen is het verhuurbeleid van de school. De visie van de school is daarbij dat een school met maatschappelijk geld wordt gefinancierd en dat de school daarom open moet staan voor ander maatschappelijk gebruik van het gebouw dan onderwijs. De school wil daarbij niet concurreren met andere, meer commerciële instellingen, maar aanvullend werken. In de praktijk wordt het schoolgebouw, i.c. de aula en aantal lokalen, op zondag verhuurd aan een evangelisch kerkgenootschap. Verder wordt op de avonden substantieel en structureel gebruik gemaakt van de gymzalen door meerdere sportverenigingen. Belangrijk is daarbij dat in 2023 de atletiekbaan achter de school gereed is gekomen. De atletiekvereniging maakt gebruik van de kleedruimtes en douches van de school; de school maakt gebruik van de atletiekbaan bij veel van de gymlessen. Verder is er een gemeenschappelijk gebruik van parkeerplaatsen. Verder worden incidenteel ruimten verhuurd voor cursussen en meer culturele activiteiten, met name op het gebied van muziek.

Het **derde** dat hier genoemd wordt is de maatschappelijke stage. De landelijke overheid hechtte enkele jaren geleden grote waarde aan een destijds nieuw fenomeen: de maatschappelijke stage. De bedoeling daarvan is als volgt. Goed onderwijs bereidt leerlingen voor op hun rol in en bijdrage aan de samenleving. Jongeren komen niet meer vanzelfsprekend in aanraking met verschillende groepen in de samenleving. Maar een samenleving die voor iedereen prettig en veilig is vraagt om méér. Om jongeren ook verantwoordelijkheid voor anderen en respect voor elkaar te leren, moeten ze kunnen 'oefenen in samenleven'. De maatschappelijke stage is geen 'gewone' stage waarmee praktijkervaring in een beroep wordt opgedaan. Het gaat erom anderen te helpen door het doen van vrijwilligerswerk. Doel hiervan is dat jongeren tijdens hun schooltijd kennis maken met de samenleving door een onbetaalde bijdrage te leveren aan deze samenleving. Door bijvoorbeeld de f-jes bij de voetbal te trainen, een wijkfeest te organiseren of een website maken voor een vrijwilligersorganisatie. Zo ontdekt de leerling dat de samenleving is wat je er met elkaar van maakt. De maatschappelijke stage is zo een manier om waarden over te dragen en sluit daarom ook prima aan op onze missie, visie en waarden.

Alle leerlingen in het voortgezet onderwijs moesten in 2014-2015 nog 30 uur maatschappelijke stage buiten de school doen. Ondanks al deze positieve elementen heeft de Rijksoverheid besloten de Maatschappelijke Stage vanaf 2015 niet meer verplicht te stellen en vanaf 2016 de subsidie te beëindigen.

De scholen binnen de voormalige gemeente Werkendam hebben samen met de gemeente evenwel besloten de Maatschappelijke Stage toch voort te zetten. Op het Altena College gebeurt dat in de tweede klassen. De ene helft van de tweedeklassers gedurende de eerste helft van het schooljaar, de andere helft gedurende het tweede gedeelte van het schooljaar. Leerlingen, scholen en stagebieders krijgen veel vrijheid om de stage in te vullen. De leerlingen die op maatschappelijke stage gaan worden hierop goed voorbereid en gevolgd door enkele stagebegeleiders van school. Uit de evaluatie blijkt dat de leerlingen in grote meerderheid de Maatschappelijke Stage positief hebben ervaren en dat het hun blik op vrijwilligerswerk heeft verruimd.

Voorts zijn in 2023 de bedrijfsstages verder uitgebouwd in de midden- en bovenbouw van mavo, havo en atheneum. Zie daarvoor 5.2.1.

Het **vierde** punt betreft de voorlichting over drugs en alcohol. Al vele jaren geeft de school voorlichting over drugs. Uit recent onderzoek is namelijk gebleken dat het drugsgebruik in het Land van Heusden en Altena de laatste jaren substantieel is. Er is daarbij geen aanleiding tot paniekerreacties, maar we mogen onze ogen er niet voor sluiten.

Scholen worden ook geconfronteerd met een toename van het drugsgebruik. Dit gebruik concentreert zich buiten het schoolterrein en buiten de schooluren, maar heeft soms wel gevolgen voor het functioneren van leerlingen op school en in de samenleving.

Een andere maatschappelijke tendens die de schooldeuren niet voorbij gaat, is dat jongeren op steeds jongere leeftijd beginnen te experimenteren met softdrugs. Deze toename van het gebruik en het gebruik op jongere leeftijd, heeft de school ertoe gebracht een intensieve voorlichting in de derde klassen te geven. Deskundigen van de stichting Voorkom! besteden in die lessen aandacht aan de volgende onderwerpen:

- kennisoverdracht: wat zijn drugs en wat doen ze?
- herkenning: hoe dicht sta ik bij het drugsprobleem?
- het leren kennen en hanteren van grenzen: op welke terreinen moeten we keuzen maken?

Om de effectiviteit van deze lessen te optimaliseren, houdt de school elk jaar een ouderavond over hetzelfde onderwerp in het Clockhuys van het Altena College voor alle ouders van de leerlingen van de tweede klassen. De gemeente Altena subsidieert deze voorlichting voor een deel.

3.2.6 Vermelding van de samenwerkingsverbanden waarbij de rechtspersoon of de daaronder ressorterende instellingen aangesloten zijn en van de verbonden partijen

3.2.7 Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen, waaronder samenwerkingsverbanden

Elke school/bestuur is **verplicht** aangesloten bij een samenwerkingsverband vo/svo. In ons geval is dat het Samenwerkingsverband VO 28.14, genaamd Munio. Participerende scholen zijn CS De Hoven, het Fortes College, het Omnia College, het Heerenlanden College, het Altena College, het Gymnasium Camphusianum, het Yuverta Gorinchem en Ottoland, De Noordhoek, het Willem de Zwijger College, Yulius en Spon.

Munio is een Stichting die wordt bestuurd door een bestuur.

De bestuursstructuur moet passen bij de verantwoordelijkheden van de samenwerkingsverbanden en tegelijk moet deze voldoen aan de wet Goed Onderwijs, goed bestuur. Daarom is de rol van het bestuur van het samenwerkingsverband met ingang van 1 augustus 2014 als volgt:

- ➡ Er is een uitvoerend bestuurder die tevens directeur van Munio is, dhr. M.A. Krielaart
- ➡ De overige bestuursleden vormen het toezichthoudend bestuursdeel.

Tezamen vormen ze het bestuur van Munio.

Alle participerende besturen zijn vertegenwoordigd in het bestuur. Daarnaast is er 1 onafhankelijk bestuurslid, namelijk de onafhankelijk voorzitter, dhr. H. Akkerman. Namens het Altena College was tot 1 augustus 2023 dhr. G. van der Beek lid van het bestuur en tevens vice-voorzitter. Vanaf 1 augustus 2023 is dhr. A.J. van Vuuren lid van het bestuur. Het feitelijke werk binnen het samenwerkingsverband wordt veelal gedaan door de uitvoerend bestuurder/directeur en de medewerkers van Munio.

Het doel van het samenwerkingsverband is het faciliteren en stimuleren van een optimale zorg aan alle leerlingen in het samenwerkingsverband. Er zijn enkele orthopedagogen in dienst die de scholen ondersteunen, er is gecoördineerde scholing en overleg over zorgleerlingen. Verder is er een Onderwijsvoorziening voor leerlingen die tijdelijk uit de school gehaald moeten worden. Het Altena College heeft daar tot dusver enkele malen gebruik van gemaakt.

Binnen Munio is een belangrijke rol weggelegd voor het directeurenoverleg van de aangesloten locaties. Binnen dit overleg worden beleidsvoorstellen van de uitvoerend bestuurder getoetst op draagvlak, worden adviezen geformuleerd en worden afspraken gemaakt over uitvoering van taken. De plaatsvervangend rector van onze school, dhr. H. de Vries, vertegenwoordigt onze school in het directeurenoverleg.

Munio heeft daarnaast een netwerkorganisatie van zorgcoördinatoren. Onze school is daarin vertegenwoordigd door de counselor / zorgcoördinator, mevr. K. Jager. Zij is tevens de tussenpersoon bij het inschakelen van de

SchoolContactPersoon van Munio.

Met de komst van Passend Onderwijs bepalen samenwerkingsverbanden zelf welke leerlingen worden toegelaten tot het vso en welke leerlingen een arrangement krijgen. Vanaf 1-1-2016 bepalen de samenwerkingsverbanden ook de indicatiestelling voor LWOO en PRO. Om dat allemaal inhoudelijk goed en procedureel correct te kunnen doen is de commissie ATLV (de commissie Arrangementen en ToeLaatbaarheidsVerklaringen van het samenwerkingsverband) in het leven geroepen. Dit is een commissie van deskundigen binnen Munio.

Voorts heeft elke school/locatie van het samenwerkingsverband een SchoolContactPersoon vanuit Munio. Dit is een orthopedagoog, psycholoog of anderszins deskundig iemand die de scholen helpt bij het verwezenlijken van het SchoolOndersteuningsProfiel, die de link naar Munio verstevigt en die kijkt of de scholen hun verantwoordelijkheden op het terrein van Passend Onderwijs ook feitelijk nemen. Dat laatste is van belang omdat scholen en samenwerkingsverband samen een goede ondersteuning van alle leerlingen moeten realiseren. Dat lukt alleen als elke school daarin zijn verantwoordelijkheid op een goede manier invult. Het is goed hier te melden dat de scholen in ons samenwerkingsverband beduidend minder leerlingen verwijzen naar het speciaal onderwijs dan landelijk gemiddeld. Verder waren er op het moment van invoering van Passend Onderwijs minder rugzakleerlingen dan landelijk gemiddeld. Behalve dat dit financieel gunstig is voor het samenwerkingsverband vanwege een sterk positieve verevening, betekent het ook dat er geen grote veranderingen in leerlingstromen te verwachten zijn als gevolg van de invoering van Passend Onderwijs.

Dat betekent niet dat de invoering van Passend Onderwijs in ons samenwerkingsverband eenvoudig is. Het samenwerkingsverband krijgt namelijk veel extra verantwoordelijkheden, zoals de indicering voor vso, lwoo en pro en eigen arrangementen, alsmede een goede koppeling met de jeugdzorg die naar de gemeenten is gegaan. Daarmee samenhangend krijgt het samenwerkingsverband ook veel meer financiële middelen om deze taken uit te voeren. Als gevolg van deze beide elementen neemt de verantwoordingslast ook toe. Dat impliceert ook dat de bedrijfsvoering van Munio op orde moet zijn. Dat is feitelijk ook zo.

Het voorgezet speciaal onderwijs in Gorinchem is betrekkelijk klein en kwetsbaar en kan slechts een deel van de vso-leerlingen bedienen. Veel vso-leerlingen zijn thans al aangewezen op voorzieningen elders, met name in Dordrecht. Voor de doelstellingen van Passend Onderwijs binnen het Altena College en de inzet van middelen, zie 5.2.6 en de aparte verantwoording van de inzet van extra ontvangen middelen in 2.2.

In schooljaar 2022-2023 heeft het Altena College een taakur ingezet voor twee NT2-coördinatoren. In schooljaar 2023-2024 heeft het Altena College dat gecontinueerd en uitgebreid met één taakur (naar in totaal twee) aangezien de toestroom van ISK-leerlingen mogelijk groter zou worden. Gedurende schooljaar 2023-2024 zijn er twee ISK-leerlingen op het Altena College die NT-2 begeleiding krijgen. Overigens zijn er meerdere leerlingen die deze begeleiding krijgen, maar zij hebben geen officiële nieuwkomersstatus. De NT-2 coördinatoren zijn aanwezig bij de inspiratiedagen van Munio om zo met collega's uit de regio te sparren over eventuele schoolse ontwikkelingen.

Naast de verplichte aansluiting bij een Samenwerkingsverband is het Altena College op **vrijwillige** basis aangesloten bij de volgende gremia en/of heeft er een relatie mee:

Verus

Verus is een vereniging van schoolbesturen met een Protestants Christelijke of Rooms Katholieke identiteit. Besturen kunnen er vrijwillig voor kiezen lid te worden. Ons bestuur is lid.

De taak van de Verus is het behartigen van de belangen van het Christelijk Onderwijs in het algemeen en van de leden in het bijzonder. Duidelijke accenten zijn de behartiging van de belangen van christelijk geïnspireerd onderwijs en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening. Verus laat via persberichten met regelmaat van zich horen en bepleit daarin voortdurend de eigen verantwoordelijkheid en de daarmee samenhangende noodzakelijke beleidsruimte voor scholen en besturen, alsmede de noodzaak van een terughoudende overheid die niet in de waan van de dag telkens nieuwe eisen stelt.

Een belangrijk element is het verzekeringspakket voor besturen en scholen, de gezamenlijke inkoop van o.a. energie

en de juridische en andere bijstand op allerlei terreinen.

Omdat Verus een vereniging is, hebben de leden (dwz de schoolbesturen die lid zijn) het laatste woord. Er is een College van Bestuur en een Raad van Toezicht. In de statuten is beschreven bij welke beslissingen de instemming van de algemene ledenvergadering noodzakelijk is.

Er zijn enkele ondersteunende commissies, waaronder de commissie maatschappelijke agenda, waarvan dhr. Van der Beek lid was tot 1-8-2023. Dit lidmaatschap ervoer hij als nuttig voor het externe netwerk en voor het invloed hebben op de koers van Verus. Belangrijk zijn daarbij twee elementen:

- blijvende ruimte en bestaansrecht voor eenpitters zoals het Altena College.
- blijvende ruimte voor alle scholen om zelfverantwoordelijk te opereren, zonder doorgeschoten bemoeienis van de rijksoverheid, cq de inspectie.

Verus en de andere besturenorganisaties zijn met elkaar en met de VO-raad een goed model overeengekomen waarin men samenwerkt ten behoeve van een krachtig eenduidig geluid richting de politiek en ten behoeve van een goede ondersteuning ter versterking van de scholen.

De VO-raad

De VO-raad is bedoeld als de enige spreekbuis van het onderwijsveld richting de politiek over onderwerpen als CAO's, bekostiging, goed werkgeverschap en de hoofdlijnen van onderwijsbeleid.

Het is formeel een vereniging van besturen, maar schoolleiders spelen ook een wezenlijke rol binnen de VO-raad. In de praktijk zijn vrijwel alle besturen lid, ons bestuur ook.

De ledenvergadering is het hoogste orgaan.

De schoolleiding en het bestuur waren in het verleden tamelijk kritisch over de opstelling van de VO-raad. Kern van de kritiek was dat de VO-raad de neiging heeft te dicht naar de politiek te kruipen, waardoor het zich soms meer als een verlengstuk van het ministerie gedraagt dan als een belangenbehartiger van de scholen.

Tweede punt van kritiek was dat het erop lijkt dat de bestuurders in de VO-raad te weinig feeling meer hebben met de dagelijkse praktijk waardoor soms niet uitvoerbare voorstellen worden gedaan of afspraken gemaakt.

De indruk is dat de VO-raad zich de bovenstaande kritiek heeft aangetrokken en dat er een tendens is tot wat meer kritische distantie tot de politiek, al moet gezegd dat het nodig is de VO-raad daar scherp op te blijven volgen.

Praktijkmensen worden wel vaker ingeschakeld om het beleid van de VO-raad mee vorm te geven. Zo was dhr. Van der Beek lid van de themagroep Passend Onderwijs binnen de VO-raad en werd hij af en toe uitgenodigd om mee te denken over beleid en koers van de VO-raad. Regelmatig werd de algemene ledenvergadering bezocht. Waar nodig of nuttig werd, deels samen met het rectorenberaad, getracht verder invloed uit te oefenen op de koers en opstelling van de VO-raad.

Edukans en Zip Your Lip

Edukans is de organisatie die zich inzet voor christelijk onderwijs wereldwijd. Going Global is één van de programma's van Edukans. De school heeft een overeenkomst met Edukans dat we om het jaar actief meedoen met Going Global. Going Global heeft drie pijlers: bewustwording, deelname van een leerling aan de reis naar het actieland en geldwerving. Deze drie elementen komen in onze schoolpraktijk goed uit de verf. Going Global past ook goed bij onze identiteit en onze doelstelling.

In 2022-2023 is niet actief meegedaan aan Going Global omdat de school dat om het andere jaar doet.

Edukans heeft besloten te stoppen met Going Global. Er is nog geen duidelijkheid over een opvolger.

In het voorjaar doet de school normaal gesproken mee aan de Zip Your Lip actie. Meer dan 100 leerlingen eten dan een dag lang niet en werven sponsors voor Zip Your Lip. De jaarlijks prachtige opbrengst gaat naar doelen om kindersterfte in derde wereldlanden terug te dringen.

Elk jaar zijn er ook leerlingen die zich inzetten voor projecten van World Servants. De school biedt deze leerlingen mogelijkheden om fondsen te werven via school.

Het rectorenoverleg Zuid-Holland-Zuid

Het rectorenoverleg is een vrijwillig samenwerkingsverband van de rectoren van 8 PC-scholen in de regio. Het Altena College is de enige school in Noord-Brabant.

Het overleg heeft diverse elementen:

- collegiale consultatie in persoonlijke zin en in beleidsmatige zin.
- gezamenlijk optrekken richting VO-raad, ministerie en andere organen en zo proberen invloed uit te oefenen..
- gezamenlijk opzetten van voor allen nuttige zaken, bijvoorbeeld rond scholing.

Er is een subgroep van het rectorenberaad die zich bezighoudt met personeelszaken. Hierin overleggen medewerkers van de diverse scholen op dit terrein met elkaar. Zowel het rectorenoverleg als de subgroep worden als zeer nuttig en plezierig ervaren.

De samenwerking met Hogeschool Utrecht

Alle scholen in Nederland zijn door het ministerie verplicht om een structuur van opleiden in de school te hebben. Wij hebben die verplichting ingevuld door de samenwerking met de lerarenopleiding van de Hogeschool van Utrecht.

Kernpunten van de samenwerking zijn:

- het bieden van goede stageplaatsen aan studenten.
- het bijgedragen aan het toekomstig potentieel aan leraren.
- het als werkgever nadrukkelijk in beeld zijn bij studenten als aantrekkelijke school.
- het stimulerende en verfrissende effect voor het eigen personeel van het begeleiden van stagiaires.

Al deze elementen komen goed tot hun recht in de school. In 2022-2023 zijn er weer diverse stagiaires actief in de school geweest. Het Altena College werkt op dit terrein ook samen met CS de Hoven in Gorinchem en het Heerenlanden College in Leerdam.

Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen (RPO) en GBO

Vroeger was het zo dat een school die een nieuwe afdeling wilde starten of überhaupt als school wilde beginnen daarvoor toestemming van het ministerie moest hebben. Het ministerie keek dan onder meer naar de gevolgen voor de andere scholen in de regio.

Deze systematiek bestaat nog steeds, maar er is een extra variant bijgekomen, het zogenaamde Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen, RPO. In zo'n RPO maken alle scholen in een bepaalde regio onderling afspraken over afdelingen van scholen binnen die regio. Met name op het gebied van het beroepsonderwijs is dit een veel voorkomende vorm. Daar komt samenwerking, uitruil, herschikking en intrasectoraal programmeren met regelmaat voor omdat de individuele afdelingen van de scholen soms te klein zijn (geworden). Als scholen voldoen aan de criteria voor de aanvraag van een RPO en het onderling eens zijn, is er vrijwel automatisch toestemming van het ministerie.

Omdat het noodzakelijk is dat alle scholen in een regio mede ondertekenen is onze school deelnemer aan het RPO. Thans is dat het RPO van de gemeente Altena. De gesprekken over een RPO in Altena zijn ingebed in een breder nadenken over de toekomst van het onderwijs in Altena. Zie verder 3.2.4.

Het convenant VSV

Het ministerie heeft een speerpunt gemaakt van het terugdringen van Voortijdig Schoolverlaten, dwz het zonder startkwalificatie verlaten van het onderwijs. Een startkwalificatie is een diploma havo, atheneum of mbo niveau 2. Voor onze school is daarbij dus van belang dat de mavo-gediplomeerden doorstromen naar de havo of het mbo en daar een diploma halen. Dat is bij ons voor vrijwel alle leerlingen ook het geval. Slechts enkele leerlingen zijn na de leerplicht maar zonder startkwalificatie gaan werken en enkele leerlingen hebben bij een bedrijf een interne bedrijfsopleiding gevolgd.

Het terugdringen van het aantal VSV'ers doet het ministerie via convenanten met alle betrokken scholen in een bepaalde RMC-regio. Voor ons is dat de regio West-Brabant.

In zo'n convenant maken scholen afspraken over het terugdringen van het aantal VSV'ers. Daar staat subsidie van het

ministerie tegenover als scholen onder de landelijke norm voor het aantal VSV'ers blijven. Normaal gesproken moet dat onze school goed kunnen lukken. Binnen zo'n regio maken scholen onderling afspraken over maatregelen die helpen om het aantal VSV'ers terug te dringen.

Voor ons is het een vrij formeel gebeuren omdat het probleem nauwelijks speelt. Maar formeel moeten we wel meedoen.

De gemeente Altena

De school heeft op vele terreinen met de gemeente Altena te maken. Op sommige terreinen heeft de gemeente een eigen verantwoordelijkheid (mn op het gebied van de huisvesting en de handhaving van de leerplicht) maar ook op die terreinen zijn er wettelijke voorschriften dat de gemeente Op Overeenstemming Gericht Overleg moet voeren met de scholen. De gemeente Altena is pas per 1-1-2019 ontstaan, maar is inmiddels goed op weg om alle regelingen van de drie gefuseerde gemeenten te harmoniseren.

De insteek is daarbij een goede samenwerking met de schoolbesturen en de besturen van kinderopvang.

Onze school participeert actief op de volgende terreinen:

➔ Het OOGO en het LEA

Het OOGO is het wettelijk vastgelegde overleg tussen gemeente en het onderwijsveld. Hoofdpunt is de onderwijshuisvesting. T.a.v. het VO heeft de gemeente taken m.b.t. nieuwbouw en renovatie, alsmede de aansluiting tussen jeugdzorg en onderwijs. Andere onderwerpen uit het OOGO zijn "de brede school", onderwijsbegeleiding, onderwijsachterstandenbeleid en voor- en vroegschoolse opvang. Dit zijn allen onderwerpen die onze school slechts heel beperkt of in het geheel niet raken.

De rector was in 2023 de vaste vertegenwoordiger van onze school in het OOGO.

Het OOGO is één van de onderdelen van de LEA, de lokale educatieve agenda. De andere onderdelen zijn het directeurenoverleg algemeen en het directeurenoverleg VO. In de LEA komen alle overleg- en afstemmingszaken tussen onderwijs en gemeente aan de orde.

➔ Het Bestuurlijk overleg PO VO

Het Bestuurlijk Overleg is het overlegplatform van alle schoolbesturen in de gemeente Altena als voorbereiding op het OOGO. In het verleden is gebleken dat gezamenlijk optrekken loont. In 2023 was apart bestuurlijk overleg PO VO niet nodig.

➔ Leerplicht

De gemeente heeft een actief beleid m.b.t. de handhaving van de leerplicht, waarbij goed wordt samengewerkt met de scholen. Scholen melden snel aan de gemeente en de gemeente treedt snel en waar nodig streng op. Er is ook een leerplichtambtenaar met BOA-bevoegdheid. Contactpersonen binnen onze school zijn de afdelingsconrectoren. Enkele malen per jaar houdt de leerplichtambtenaar spreekuur op school om te spreken met leerlingen die te vaak te laat komen of spijbelen.

➔ Wijkteams jeugd en gezin

De gemeente werkte met Wijkteams jeugd en gezin in 2023.

In een wijkteam zitten enkele generalisten op het gebied van zorg voor jeugdigen. Over en weer kunnen de leden van de wijkteams van elkaars specifieke expertise gebruik maken of van enkele specialisten die voor de hele regio beschikbaar zijn. De wijkteams werken op zich goed samen met de scholen, zodat snel specifieke hulp kan worden ingezet wanneer dat nodig is. Binnen school is de zorgcoördinator de contactpersoon naar de wijkteams. Binnen het wijkteam is er een vast contactpersoon voor onze school. Onze school heeft samen met de Stroming het initiatief genomen om hierin nog een kwaliteitsverbeteringsslag te maken. De gemeente staat hier ook voor open. In 2020-2021 zou dit verder worden opgepakt, maar door corona is dit vertraagd. Vanaf oktober 2021 en in 2022 en 2023 is het nu wel goed opgepakt door de gemeente i.s.m. de scholen. Speerpunt daarbij een vaste onderwijsconsulent vanuit de gemeente voor elke school.

➔ Maatschappelijke Stage

Scholen en gemeenten hebben beide een taak bij de Maatschappelijke Stage. In het verleden zijn middels

een convenant afspraken vastgelegd tussen de VO-scholen, de gemeente en Trema. De landelijke overheid heeft helaas besloten de financiering van de maatschappelijke stage in 2015 weer stop te zetten. De voormalige gemeente Werkendam, het Altena College en de Schans zetten evenwel de maatschappelijke Stage voort omdat alle partijen overtuigd zijn van de meerwaarde. De scholen hebben gezien de jarenlange ervaring thans nog maar nauwelijks ondersteuning van de gemeente nodig.

➤ Combinatiefunctionarissen

De gemeente heeft in het kader van de landelijke regelingen combinatiefunctionarissen aangesteld. Deze hebben met name een taak op sportief terrein, maar ook een beperktere op cultureel gebied. Het doel is door samenwerking tussen scholen, instellingen, verenigingen en gemeente sport en bewegen, alsmede cultuur een flinke impuls te geven. De resultaten zijn positief.

➤ Politie

Met de politie en de gemeente is een samenwerkingscontract afgesloten. Daarin staan praktische afspraken over het “elkaar snel kunnen vinden en inschakelen”. In de praktijk werkt dit goed.

Primair onderwijs

De samenwerking met het primair onderwijs spitst zich toe op alles dat gedaan wordt rond een soepele overgang van de leerlingen van PO naar VO. De volgende elementen zijn daarin te onderscheiden:

- Voorlichting op basisscholen over de opbouw en werkwijze van het VO in het algemeen, alsmede over het Altena College in het bijzonder. Dit gebeurt altijd op verzoek van het PO. Daarnaast heeft het Altena College ook 2 voorlichtingen voor ouders op het Altena College, met name voor ouders die niet naar een voorlichting op de basisschool van hun kind kunnen.
- Af en toe is er in of kort voor januari een bijeenkomst op het Altena College voor directeuren en leerkrachten van groep 8 van het PO waarin onze school informatie geeft over actuele onderwijskundige ontwikkelingen op onze school. De laatste jaren zijn aan de orde geweest het Anglia-examen op het Altena College en Engels op de basisschool, dyslexiebeleid, beleid t.a.v. getalenteerden en hoogbegaafden, beleid t.a.v. leerlingen met een rugzakje, het taal- en rekenbeleid op het Altena College en de relatie tussen de Cito-eindscore en het advies van de basisschool.
- Contacten rond de aanmelding. In gevallen waarin het advies van de basisschool en de Cito-uitslag daar aanleiding toe geven of wanneer de basisschool dat heeft gevraagd is er nader contact met de basisschool over de aangemelde leerlingen met als doel een optimale beslissing over de toelating van de aangemelde leerlingen.
- Na de jaarovergang krijgen de basisscholen informatie over al hun oud-leerlingen toegestuurd. In die informatie is te zien wat het basisschooladvies van destijds was en hoe de leerlingen het hebben gedaan binnen het Altena College.
- Aan het einde van het schooljaar in de brugklas worden de resultaten van de oud-leerlingen teruggekoppeld naar de basisschool, zodat de basisschool kan zien hoe hun oud-leerlingen uit de brugklas het doen in relatie tot hun advies van destijds.

Het vervolgonderwijs

Omdat het vervolgonderwijs zeer divers is en leerlingen van onze school naar vele scholen en instellingen van vervolgonderwijs gaan is er geen één op één relatie met een of meer van deze instellingen. Met name richting MBO is er nadrukkelijk aandacht voor een warme overdracht van leerlingen zodat de begeleiding in het MBO voort kan bouwen op de begeleiding in de Mavo. De initiatieven daarvoor liggen bij het MBO.

In november organiseert onze school de zogenaamde beroepenmarkt in het Altena College. Daarnaast participeert onze school in de regionaal opgezette beroepenoriëntatie voor havo en vwo.

Tot slot begeleiden de decanen onze leerlingen actief bij de oriëntatie op en keuze voor een passende vervolgopleiding. Uit de terugkoppeling van het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs blijkt dat onze oud-leerlingen

het goed doen in het MBO, het HBO en op de Universiteit. Ze halen sneller dan gemiddeld hun diploma's en switchen minder dan gemiddeld van opleiding.

De Rijksoverheid

De school is op vele manieren afhankelijk van de rijksoverheid. Er zijn bekostigingseisen en allerlei voorschriften ten aanzien van het onderwijs, het examen, de gebouwen en de arbeidsomstandigheden. In afgeleide zin heeft de school te maken met de arbeidsinspectie, de brandweer en de onderwijsinspectie.

Landelijk is er het beleid de scholen / besturen veel eigen verantwoordelijkheid te geven, met daaraan gekoppeld minder regels en bureaucratie en meer verantwoording.

Het aspect van minder regels en bureaucratie komt daarbij nog niet altijd goed uit de verf.

In het kader van dit document zou het te ver voeren de inhoud van alle verticale verbanden met de Rijksoverheid nader te omschrijven.

3.2.8 Namen van bestuurders, directieleden en toezichthouders en hun betaalde en onbetaalde (neven) functies

Naam	Hoofdfunctie	Betaalde nevenfunctie	Onbetaalde nevenfunctie naast bestuurslidmaatschap
Dhr. G.W.B. Kemp	Category Manager	Geen	Geen
Dhr. Dr. J.H. Molegraaf	Projectmanager bij Medtronic	Geen	Geen
Dhr. A.D. Levering	Sales consultant bij Visma/Advitrae	Geen	Geen
Dhr. A.C. Meerkerk	Head Cloud Operatie bij Exact Cloud B.V.	Geen	Geen
Mevr. A.M. Bok	Directeur Mens & Organisatie Yulius	Geen	Geen
Mevr. D. van Gammeren	Hoofd bedrijfsvoering politie Rotterdam	Geen	Vrijwilliger bij Roparun
Dhr. T. Pruijsen	Fin. Directeur Van Sillevoldt Rijst B.V.	Geen	Penningmeester LTV Almkerk

Nevenfuncties samenhangend met de hoofdfunctie (allen onbetaald) van de uitvoerend bestuurder G. van der Beek tussen 01-01-2023 en 31-07-2023 en de uitvoerend bestuurder A.J. van Vuuren tussen 01-08-2023 en 31-12-2023

- Lid van het toezichthoudend bestuur van het samenwerkingsverband Munio
- Lid van het Gorinchems Besturen Overleg
- Lid van de rectorengroep Zuid-Holland-Zuid
- Lid van de werkgroep STO voor techniekverwante scholen
- Lid van het LEA van de gemeente Altena
- Lid van het overleg o.l.v. BMC in de regio Altena i.v.m. toekomstbestendig onderwijs in Altena
- Lid van het overleg ALVA (bestuurlijk overleg Altena College, CvO-av en Willem van Oranje)

Maatschappelijke nevenfunctie van G. van der Beek, onbetaald:

- voorzitter van de kerkenraad van de Hervormde Gemeente Sleenwijk

Nevenfuncties van de leden van de schoolleiding:

Dhr. A. van Es	geen
Mevr. W.H. van Haaften	geen
Dhr. A.J. van Vuuren	geen
Dhr. W.J. van Klinken	geen
Dhr. H.E. de Vries	geen (dhr. De Vries is binnen zijn werkzaamheden lid van directeurenoverleg Munio)
Dhr. B. de Gans	geen
Mevr. M. van Druten-Harrewijn	Lid van het toezichthoudend deel van het Algemeen bestuur van CBS de Hoeksteen

in Giessenburg en voorzitter van het bestuur van de Stichting In het hart te Giessenburg. Gezien de geografische afstand tot het Altena College is er geen sprake van belangenverstrengeling in deze situatie.

Vergoedingsregelingen

Er is sprake van een vacatievergoeding voor de werkzaamheden als lid van het toezichthoudend deel van het bestuur uitgaande van het principe van vrijwilligerswerk. Het totaal van de vacatievergoeding op jaarbasis blijft onder de grens van de vrijwilligersvergoeding.

Hoewel de werkzaamheden van het toezichthoudend deel van het bestuur, en met name de voorzitter, veel tijd vergen en zeker niet van vrijblijvende aard zijn, wordt geen 'honorering' toegekend, maar alleen een beperkte vacatievergoeding per vergadering. Naar het oordeel van het bestuur past een honorering niet bij de schaalgrootte van het Altena College en het feit dat ook andere vrijwilligers zich belangeloos inzetten voor de school.

Periodiek zal het toezichthoudend deel van het bestuur de vacatieregeling evalueren en mogelijk bijstellen.

Uitgangspunt daarbij is dat binnen de normen van de vrijwilligersregeling wordt gebleven. De regeling is als volgt:

- Per 1 augustus 2016 wordt de vacatievergoeding gesteld op € 70 per reguliere vergadering voor een normaal lid van het toezichthoudend bestuur en op € 100,- voor de voorzitter.
- Bij commissievergaderingen wordt de vacatievergoeding gesteld op € 30 per vergadering voor de leden van de commissie.
- Leden van het toezichthoudend deel van het bestuur mogen afzien van de vacatieregeling of de opbrengst bestemmen voor een goed doel.
- Leden van het toezichthoudend deel van het bestuur krijgen een device (meestal aan I-pad) in bruikleen voor hun werkzaamheden in het toezichthoudend deel van het bestuur. Leden die hier geen gebruik van maken krijgen de volgende onkostenvergoeding als compensatie voor het gebruik van een eigen tablet of laptop: € 50 per jaar.

Leden van de ledenraad en leden van de oudergeleding/leerlinggeleding van de MR krijgen een vacatievergoeding van € 30 per vergadering. Dit geldt ook voor de externe vertrouwenspersonen in geval zij werkzaamheden moeten doen.

Het toezichthoudend bestuur heeft besloten dat voor de rector/uitvoerend bestuurder de CAO-VO van toepassing is. De functie is door een gecertificeerd FUWA-VO-deskundige gewaardeerd op schaal 15. Voorts heeft het toezichthoudend bestuur besloten tot de volgende onkostenvergoedingen aan de rector/uitvoerend bestuurder:

- Een vaste onkostenvergoeding van € 24 per maand als genormeerde reiskostenvergoeding voor alle autoritten binnen het voedingsgebied van de school (autoritten daarbuiten worden volgens de geldende regels separaat gedeclareerd);
- € 51 per maand voor representatiekosten, verblijfskosten en telefoonkosten.

Totaal dus € 75 per maand.

Verder zijn op de rector op dezelfde wijze de CAO-VO en de uitvoeringsregels van de CAO-VO in de school van toepassing als voor alle andere personeelsleden wordt toegepast. Het totale inkomen van de rector/uitvoerend bestuurder blijft onder de normen uit de Wet Normering Topinkomens.

3.2.9 AVG 2023

Dit verslag is opgesteld door de Functionaris Gegevensbescherming, dhr. dr. J.H. Molegraaf.

Algemeen

De AVG is nu ruim vijf jaar van kracht. 'AVG' is inmiddels een vanzelfsprekend onderdeel geworden van het dagelijks handelen van de gehele schoolorganisatie en ondersteunende ICT-systemen zijn er op ingericht. De vanzelfsprekendheid waarmee voorheen privacygevoelige informatie werd gedeeld, heeft plaatsgemaakt voor bewuste omgang met deze informatie en het besef dat veel gegevens zonder expliciete toestemming niet kunnen

worden gedeeld. Om dit besef 'levend' te houden wordt het belang van dataprivacy op gezette tijden onder de aandacht van het personeel gebracht.

AVG-vergaderingen

Het Altena College heeft een AVG-werkgroep. De werkgroep bestaat uit Regina Zonnenberg (hoofd administratie en ICT), Kees Stalenhoef (intern systeembeheerder), Gijsbert van der Beek/Arjan van Vuuren (rector/uitvoerend bestuurder) en Johan Molegraaf (functionaris gegevensbescherming en lid van het toezichthoudend bestuur). De AVG-vergaderingen zijn bedoeld om dataprivacy-vraagstukken, incidenten en actuele ontwikkelingen met elkaar te bespreken en waar nodig bestaande richtlijnen en documenten rondom dataprivacy aan te passen.

De AVG-werkgroep van het Altena College is in 2023 niet bijeengekomen. Grotendeels omdat de aandacht van de schoolorganisatie sterk gericht is geweest op de procedure en de benoeming van de nieuwe rector. Daarnaast waren er ook geen onderwerpen die dringend de aandacht van de werkgroep vroegen. De AVG-werkgroep heeft weliswaar kennisgenomen van het 'Normenkader Informatiebeveiliging en Privacy voor Funderend Onderwijs' (zie 'nieuwe ontwikkelingen') maar mede gezien de implementatiehorizon van 2027, geen aanleiding gezien om hier direct op te acteren.

Datalek

Er zijn in 2023 geen datalekken gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

Klachten

Het meldpunt dataprivacy van het Altena College heeft dit jaar geen klachten van ouders ontvangen.

Nieuwe ontwikkelingen

Op 19 april 2023 is het Normenkader Informatiebeveiliging en Privacy voor Funderend Onderwijs gepubliceerd (). Het normenkader beschrijft de normen voor een digitaal veilige schoolorganisatie en biedt concrete voorbeeldmaatregelen. Het Normenkader IBP FO bestaat momenteel uit 69 normen voor informatiebeveiliging. Later zullen daar nog normen voor privacy aan worden toegevoegd. Het normenkader geeft een schoolbestuur inzicht in de maatregelen die nodig zijn voor een zo goed mogelijke bescherming tegen digitale dreigingen als datalekken en cyberaanvallen.

Het normenkader bestaat uit een korte beschrijving van de norm ('Waarom doen we dit?'), een toetsingskader (het minimumniveau waar elke schoolorganisatie naar toe dient te werken) en voorbeeldmaatregelen (voorgestelde activiteiten en toepassingen waarmee je als schoolbestuur aan het minimumniveau van de norm kunt voldoen). Door processen goed in te richten, is het beschermen van persoonsgegevens of het reageren op securityincidenten geen toevalligheid meer. Het stelt besturen in staat mee te bewegen met nieuwe dreigingen en de juiste maatregelen te nemen om zo te zorgen voor een structureel veilige, digitale leeromgeving.

Het voldoen aan het normenkader is, zeker voor een zelfstandige school als het Altena College, geen sinecure. Implementatie kost tijd en vraagt de nodige expertise. Daarnaast is op dit moment het normenkader nog niet juridisch geborgd, dat wil zeggen dat er nog geen wettelijke verplichting is voor een school om hieraan te voldoen. Naar verwachting zal dit in 2027 wel het geval zijn. Dat is het moment dat elke schoolorganisatie aan het normenkader zal moeten voldoen. Ook op het Altena College zal hier in de komende jaren concreet invulling aan worden gegeven. Hierbij zal nauw worden samengewerkt met onze ICT-diensten leverancier.

3.3 Naleving Branchecode

3.3.1 Ontwikkelingen op het gebied van Governance

De enige voor onze school van belang zijnde ontwikkeling op het gebied van Governance is dat de VO-raad in de loop van 2019 een nieuwe code goed bestuur heeft vastgesteld. Minimaal eenmaal per jaar bespreekt het bestuur de code om scherp te blijven op de naleving, zo ook in 2023. De documenten die conform de nieuwe code op de website van de school moeten worden geplaatst, staan daar feitelijk ook op.

3.3.2 Vermelding van de code goed bestuur die gehanteerd wordt

De Governancestructuur van de Vereniging en school voldoet aan de eisen van de recente wetgeving op dit terrein. Naast de wetgeving is er de code Goed bestuur van de VO-raad van 2019. Het bestuur hanteert deze code. Als gevolg van deze code is het huishoudelijk reglement in 2020 aangepast zodat leden van het toezichthoudend deel van het bestuur zonder uitzondering maximaal 8 jaar lid kunnen zijn van het bestuur.

3.3.3 Vermelding van de afwijkingen van deze code en een toelichting daarop

Het bestuur hanteert de code van de VO-raad zoals die van kracht was vanaf medio 2019 zonder uitzonderingen. De code wordt minimaal eenmaal per kalenderjaar geagendeerd op de vergadering van het bestuur zodat de code een levend document blijft.

In het Integriteitsbeleid is voorts onder meer het volgende vastgelegd.

Voor een bestuurslid, ledenraadslid en een lid van de schoolleiding geldt naast hetgeen in de code staat dat hij in zijn handelen in het kader van de Vereniging en/of de school:

- dienstbaar is aan en gericht is op het belang van de Vereniging en de school;
- herkenbaar is in verband met de functie die hij vervult binnen de Vereniging of de school;
- wordt gekenmerkt door onafhankelijkheid, dat wil zeggen dat geen vermenging optreedt met oneigenlijke belangen en dat ook iedere schijn van een dergelijke vermenging wordt vermeden;
- transparant is, opdat optimale verantwoording mogelijk is en de controlerende organen volledig inzicht hebben in zijn handelen en zijn beweegredenen daarbij;
- betrouwbaar is en zich aan zijn afspraken houdt; kennis, informatie en invloed, waarover hij uit hoofde van zijn functie beschikt, wendt hij uitsluitend aan voor het doel, waarvoor die zijn gegeven;
- zorgvuldig is; het handelen is zodanig, dat alle betrokkenen bij de Vereniging en de school op gelijke wijze en met respect worden bejegend en dat mogelijk verschillende belangen op correcte wijze worden afgewogen;
- belangenverstremgeling voorkomt; hij voorkomt, dat er door het verrichten van nevenwerkzaamheden of andere werkzaamheden vermenging optreedt van het belang als bestuurslid, ledenraadslid of lid van de schoolleiding met het persoonlijk belang of dat van derden, waarmee hij banden heeft, waardoor een zuiver en objectief besluiten of handelen in het belang van de Vereniging of de school niet langer is gewaarborgd.

Een bestuurslid, ledenraadslid en een lid van de schoolleiding zal in zijn handelen buiten het kader van de Vereniging en/of de school zich onthouden van zaken die zijn functioneren binnen het kader van de Vereniging en/of de school en met inachtneming van het bovenstaande belemmeren of bemoeilijken.

3.3.4 Wijze waarop horizontale verantwoording wordt ingevuld

Het toezichthoudend en de uitvoerend bestuurder geven de horizontale verantwoording als volgt vorm:

- (i) Er is een open dialoog met de Medezeggenschapsraad. Van elke bestuursvergadering wordt een overzicht van de saillante punten voor de MR en de directie gemaakt. Omgekeerd wordt van elke MR-vergadering een overzicht van de saillante punten voor het bestuur en de directie gemaakt. Zo blijft iedereen goed op de hoogte van de zaken die in de andere gremia aan de orde zijn geweest.
- (ii) Tweemaal per jaar spreekt het toezichthoudend deel van het bestuur met de MR. Eenmaal per jaar spreekt het toezichthoudend deel van het bestuur met de directie, deels in aanwezigheid van de rector en deels buiten zijn aanwezigheid.
- (iii) Tweemaal per jaar vergadert het bestuur met de ledenraad. De samenstelling van de ledenraad is zodanig dat daarin diverse maatschappelijke functies zijn vertegenwoordigd. Belangrijkste onderwerp is dan de bespreking van het Bestuursverslag met alle bijlagen.
- (iv) Het Bestuursverslag met alle bijlagen wordt op de website geplaatst. Het wordt tevens toegestuurd aan de wethouders van de gemeenten waaruit de school een meer dan marginaal aantal leerlingen heeft.

3.4. Verslag toezichthoudend orgaan

Zie het aparte verslag.

3.5. Omgeving

3.5.1 Afhandeling van klachten

In 2023 zijn er geen formele klachten ingediend. Er is uiteraard wel eens een situatie geweest van enige ontevredenheid bij een ouder of een leerling. Door goed onderling overleg kon dat altijd worden opgelost.

3.5.2 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. internationalisering

In atheneum-5 is er een werkweek met een internationaal karakter in het kader van internationalisering. Taal, cultuur en geschiedenis zijn wezenlijke en bepalende elementen in deze werkweken. In 2023 zijn de leerlingen uit atheneum-5 naar Londen geweest. In 2024 volgt dan Parijs. Omdat alle leerlingen Engels volgen en (vrijwel) alle leerlingen Frans en/of Duits in hun pakket hebben kan het taalaspect van de internationale werkweek goed ingevuld worden.

Vanaf 2012-2013 is er een samenwerking met de Freie Evangelische Schule in Lörrach in Zuid Duitsland. In het najaar bezochten leerlingen uit Lörrach onze school en in mei vond het tegenbezoek door onze leerlingen aan Lörrach plaats. Deze wederzijdse uitwisseling werd voorbereid door enkele docenten van onze school en van de FES in Lörrach. Er is onder meer gezamenlijk gewerkt aan een project over de rivier de Rijn, omdat zowel Lörrach als Sleeuwijk aan de Rijn of een zijrivier daarvan liggen. De leerlingen en de begeleiders beleven het altijd als een heel leerzame en gezellige uitwisseling. Vanaf 2023 is de hele uitwisseling (dus bezoek en tegenbezoek) geconcentreerd in één week. Dat blijkt beter te organiseren en is beter in te passen in het curriculum.

In 2023 heeft de vakgroep Frans ook een uitwisseling met een VO-school in Dijon georganiseerd. In het voorjaar van 2023 zijn de leerlingen uit Frankrijk op bezoek geweest in Nederland. In het najaar van 2023 zijn de leerlingen naar Dijon gegaan. De deelnemende leerlingen betreft de groep leerlingen uit havo-4 en atheneum-4 met Frans in het vakkenpakket. Deelname aan het programma is geen verplichting voor deze groep leerlingen.

Het Altena College heeft in het verleden gekozen voor het Anglia examen om meerdere redenen. Het is in de eerste plaats toegankelijk voor alle leerlingen, want iedereen kan op het eigen niveau meedoen. Het Anglia examen is verder niet cultuurgevoelig en wordt aanbevolen door het Europees Platform. De verschillende onderdelen zijn gericht op wat er van leerlingen verwacht wordt in het vervolgonderwijs en het is goedkoper dan andere examens. Dit Engelse examen wordt op school afgenomen en is een goede voorbereiding op het examen, de Engelstalige opdrachten op het hbo of de universiteit en staat mooi op ieders CV. Het diploma van de twee hoogste niveaus geeft (in combinatie met een vwo-diploma) toegang tot universiteiten en hoge scholen in Engeland en een aantal andere landen. Het is dus een officieel erkend diploma. De afgelopen jaren hebben enkele leerlingen van het Altena College het diploma als toegangstest kunnen gebruiken voor een Engelstalige opleiding in Nederland.

De school doet al een aantal jaren mee met leerlingen uit de examen- en de voorexamenklassen. In een aantal gevallen doen ook leerlingen uit andere klassen mee. Dit zijn dan vooral leerlingen die goed zijn in Engels en voor wie de voorbereidingen op dit examen een extra uitdaging biedt buiten de reguliere lessen. De leerlingen die mee doen kunnen vrijwillig een aantal extra lessen volgen die helpen bij de voorbereiding.

Ook alle leerlingen van havo-3 en atheneum-3 nemen deel aan het Anglia-examen. Ze worden hierop gedurende een half jaar voorbereid in een extra lesuur per week. Door deze Anglia-examens krijgen leerlingen beter inzicht in het belang van Engels voor het vervolgonderwijs.

In 2022-2023 hebben ook de eerste twee leerjaren wederom actief meegedaan aan Anglia. Zo kregen de brugklasleerlingen 10 extra lessen en deden alle leerlingen mee aan het examen. Tot slot is in 2022-2023 wederom Anglia aangeboden aan leerlingen van groep 8 van de basisscholen. De lessen aan de leerlingen van groep 8 worden gegeven door leerlingen van onze school die goed zijn in Engels. Deze leerlingen worden weer gecoacht door docenten van onze school. Ook dit project was zeer succesvol; rond de 200 basisschoolleerlingen deden mee.

3.5.3 Verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van internationalisering

Voortzetting van het huidige beleid.

4. Risicomanagement

4.1 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

4.2 Risicoprofiel

Het Altena College heeft een geformuleerd Strategisch beleid. Er is in de school en binnen het bestuur voldoende deskundigheid om een goed strategisch beleid te ontwikkelen en uit te voeren. Verder is er voldoende deskundigheid om de meeste operationele activiteiten uit te voeren. Op enkele terreinen waaronder ICT-systeembeheer en gebouwelijke zaken wordt voor de complexere zaken extern gekwalificeerde menskracht ingeschakeld.

De financiële positie is goed te noemen. Er zijn substantiële reserves. In 2023 was er een stevig tekort. Op personeel gebied was er een beperkt tekort dat werd veroorzaakt door de flinke toename van het aantal leerlingen per 1-8-2023. De daarbij behorende bekostiging komt immers pas vanaf 1-1-2024 terwijl die extra leerlingen al wel les moeten krijgen vanaf 1-8-2023.

Op materieel gebied was er een beduidend groter tekort dan begroot. Dat had de volgende oorzaken:

- Er moest vanwege de gestegen kosten in de bouw een extra dotatie van € 100.000 aan de voorziening groot onderhoud worden gedaan.
- De energiekosten zijn aanmerkelijk gestegen doordat de prijzen flink stegen, de eindafrekening voor 2022 erg laat kwam en de subsidie op de zonnecollectoren is vervallen
- Er waren ongeveer € 65.000 bijkomende kosten van de vernieuwbouw van de Duroxvleugel
- Als gevolg van de rectorwisseling en de uitbreiding van de schoolleiding zijn er enkele in pandige verbouwingen geweest. Die zijn grotendeels in eigen beheer gedaan.

De meeste van deze elementen zijn incidenteel zodat voor 2024 weer een normale begroting aan de orde is.

Voor de toekomst wordt elk jaar de meerjarenbegroting geactualiseerd. Daarbij wordt rekening gehouden met de positieve effecten van de vereenvoudiging van de bekostiging van uiteindelijk rond de € 300.000 per jaar alsmede een geleidelijke afname van de kosten van de seniorenregeling i.v.m. uitloop van de overgangsregeling. Voor de jaren 2024 en 2025 worden nog negatieve resultaten voorzien van respectievelijk € 180.000 regulier + € 120.000 kosten viering 100-jarig jubileum (daarvoor is in de afgelopen jaren een reserve van die omvang gevormd) en € 130.000 omdat de opbouw van de extra middelen van de vereenvoudiging van de bekostiging dan nog niet geheel is voltooid en om geen grote schokken in de formatie te krijgen.

De financiële positie is zodanig dat deze negatieve resultaten zonder problemen opgevangen kunnen worden. Sterker nog: daarmee wordt het bovenmatig eigen vermogen afgebouwd tot onder de signaleringswaarde. Vanaf 2026 zullen dan nog heel beperkte tekorten optreden.

Om alles goed te monitoren worden maandelijks rapportages gemaakt waarin de begroting en de realisatie worden vergeleken, zodat wanneer nodig snel kan worden bijgestuurd. Deze maandrapportages worden ook maandelijks gedeeld met de auditcommissie van het bestuur en daarna met het hele bestuur. Ditzelfde geldt voor de begroting, de meerjarenbegroting en de jaarrekening. Telkens wordt bekeken of en zo ja op welke terreinen bijsturing van beleid nodig en haalbaar is. Er is in de school en binnen het bestuur voldoende deskundigheid om dit alles uit te voeren.

Bij het beleidsvoerend vermogen en bij de gebouwelijke situatie is sprake van een zeer beperkt risicoprofiel. Het gebouw is goed onderhouden en vrij goed geïsoleerd. In 2023 is de Duroxvleugel vernieuwd. Van de gemeente is hiervoor budget ontvangen. Omdat de bouwrijzen nogal gestegen waren is opnieuw overlegd met de gemeente over het budget omdat het oorspronkelijke budget (dat toen wel passend was) niet meer toereikend was. In goed overleg is besloten dat de gemeente het grootste deel van de kostenstijging betaalt en dat de school afgerond € 230.000 bijdraagt. Dit zal als investering geboekt worden. Deze investering is verantwoord omdat het nieuwe gebouwdeel zo onderhoudsarm mogelijk is en energieneutraal. De investering wordt zo dus weer in de loop van de jaren terugverdiend.

Het personeelsbestand heeft op zichzelf ook geen hoog risicoprofiel. Er is een wat merkwaardige opbouw qua leeftijd met relatief veel ouderen en veel jongeren en weinig personeelsleden van de middengeneratie. Dat heeft tot gevolg dat er veel kosten zijn van de seniorenregeling waarbij nog een inmiddels beperkte groep profiteert van de oudere riantere bapo-regeling. Maar er zijn ook veel kosten van de ouderschapsverlofregeling.

Het ziekteverzuim is anderzijds al jaren laag, waardoor er geld wordt overgehouden op dit deel van de bekostiging. De bekwaamheid van het personeel is ook goed te noemen evenals de sfeer onder het personeel en de betrokkenheid van een ieder. Het natuurlijk verloop is zeer laag en nauwelijks meer dan het vertrek vanwege pensioen en het minder gaan werken nadat kinderen zijn geboren.

Het enige substantiële risico wordt gevormd door de leerlingenaantallen. Belangrijk is hierbij dat binnen het voedingsgebied van de school sprake is van een leerlingenkrimp. Daarnaast is de concurrentie met andere scholen groter geworden en is de behoorlijke mate van vanzelfsprekendheid waarmee ouders en kinderen van groep 8 uit het reguliere voedingsgebied van de school ook voor het Altena College kozen minder geworden. Daar staat anderzijds weer tegenover dat steeds meer ouders en kinderen uit groep 8 uit plaatsen die niet tot het reguliere voedingsgebied van de school behoren toch voor het Altena College kiezen. Door al deze factoren schommelt de instroom van leerlingen uit groep 8 meer dan voorheen. In 2023 was gelukkig sprake van een hoge instroom van 262 leerlingen in de brugklas. Dat was aanmerkelijk boven de prognose.

Bovenstaand geheel van factoren maakt het wel moeilijker dan voorheen om leerlingprognoses op te stellen. Een veranderend leerlingenaantal heeft onmiddellijk effect op de inkomsten van de school. Bij een dalend leerlingenaantal is het als gevolg van allerlei cao-afspraken en wet- en regelgeving onmogelijk om het bestand aan personeel onmiddellijk aan te passen aan de dalende inkomsten, zeker als er weinig natuurlijk verloop is. Dan kan er één of meer jaren een zeker tekort ontstaan. De financiële positie van de school is zodanig dat dit goed opgevangen kan worden en dat het niet nodig is daar extra reserves voor te vormen. Over een periode van ruim vijf jaar zal er verder een redelijke uitstroom als gevolg van pensioen optreden.

5. Bedrijfsvoering

5.1 Bedrijfsvoering

5.1.1 Zaken in het afgelopen jaar met behoorlijke persoonlijke betekenis

Het jaar 2023 is op personeel terrein een vrij rustig jaar geweest. Vijf personeelsleden verlieten de school vanwege pensionering en twee vanwege WIA/IVA. Eén personeelslid vertrok vrijwillig. Er werden 7 nieuwe docenten en 3 nieuwe leden van het OOP benoemd in de vacatures, die ontstonden door de pensionering of het vertrek van anderen.

Zie bijlage 3 voor een overzicht van het personeelsbestand per 1-10-2023.

5.1.2 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. personeel

In hoofdstuk 5 wordt geschreven over het onderwijskundig beleid. Veel van de daar beschreven elementen hebben ook een relatie met het personeel.

Opbouw personeelsbestand

Globaal gesproken heeft de school relatief veel 55-plussers, relatief niet veel personeelsleden tussen de 40 en 55, maar een normaal aantal personeelsleden jonger dan 40. Zie paragraaf 8 van bijlage 1 voor een gedetailleerd overzicht. Deze opbouw betekent dat de school relatief veel kosten heeft aan de seniorenregelingen uit de cao en dat er de komende 10 jaar behoorlijk wat personeelsleden met pensioen zullen gaan.

Omdat het leerlingenaantal de komende jaren redelijk stabiel zal zijn (zie paragraaf 5 van bijlage 1) zullen er naar verwachting de komende jaren geen gedwongen ontslagen aan de orde zijn.

Opvang en begeleiding nieuwe personeelsleden

Ook in 2022-2023 heeft de opvang en begeleiding van beginnende personeelsleden aandacht gekregen. Beginnende personeelsleden worden vakmatig begeleid door een lid van de vakgroep. De facilitering van deze taak is structureel geregeld.

Naast de vakmatige begeleiding was er een algemene begeleiding door een ervaren docent, die hiervoor wordt gefaciliteerd. Zij is klankbord, vraagbaak, vertrouwenspersoon en gespreksleider bij gezamenlijke bijeenkomsten. Deze docent is tevens schoolopleider in het kader van Opleiden in de school. Omdat bij de begeleiding van studenten dezelfde vaardigheden een rol spelen als bij het begeleiden van nieuwe personeelsleden, ligt deze combinatie voor de hand. Voorts is aan elk nieuw benoemd personeelslid een lid van de schoolleiding verbonden die begeleidt en (mits van toepassing) een voorstel voor beoordeling maakt aan het einde van het eerste jaar.

Bij het begin van de cursus is er een introductie van alle nieuw benoemde collega's door twee leden van de schoolleiding, waarbij ook een overzicht met informatie over allerlei praktische zaken wordt uitgereikt en besproken.

Opleiden in de school

De school vond en vindt dat we iets moeten doen rond opleiden in de school. Niet alleen omdat de minister wil dat alle scholen daar iets voor geregeld hebben, maar ook omdat we denken dat van betrokkenheid bij opleiden in de school een stimulans tot pedagogisch en didactisch fris blijven uitgaat. Verder is er het argument van het dreigend lerarentekort. Landelijk gezien is er reeds sprake van en zal het tekort naar verwachting nog toenemen. Als we een goede structuur van opleiden in de school kunnen realiseren, dan heeft de school ook meer kansen om gekwalificeerd nieuw personeel aan te trekken. Beide elementen komen in onze praktijk goed uit de verf.

Bij het vorm geven van opleiden in de school wordt samengewerkt met de lerarenopleidingen van de Hogeschool Utrecht, maar voor studenten van andere opleidingen, zeker als het oud-leerlingen betreft, is veelal ook ruimte. Mevr. P. Winkelaar heeft de taak van schoolopleider gehad in 2022-2023 en verder. Dit houdt in dat zij betrokken is bij de intake, begeleiding en beoordeling van alle studenten. Daarnaast adviseert zij docenten uit andere vakgroepen die studenten begeleiden en reikt ideeën aan. De schoolopleider is formeel gecertificeerd voor deze taak. Om het andere jaar volgt een groep werkplekbegeleiders de scholing op dat terrein.

We hanteren bij het opleiden in de school de volgende werkwijze: we doen de dingen die we zelf ook goed vinden en op een manier die bij ons past. Duidelijk is dat onze manier van werken wordt gewaardeerd door de Lido- en Lio-stagiaires en door de instituutbegeleider van de HU. In het formatieplan is een faciliteringsregeling opgenomen voor de betrokkenen bij het Opleiden in de School.

Scholing

Jaarlijks of vrijwel jaarlijks is er de volgende meer individueel gerichte scholing:

- Aanvullende scholing mentoraat voor nieuwe mentoren. Dit gebeurt in samenwerking met de andere scholen van het samenwerkingsverband vo/svo zodat toch incompany gewerkt kan worden.
- Specifieke scholing op het gebied van één vakgroep, meestal in verband met nieuwe onderdelen van het examenprogramma.
- Herhalingscursussen voor EHBO, BHV en reanimatie.
- Scholing SOMtoday en digiborden voor nieuwe docenten.
- Scholing in het kader van de regioacademie. De regioacademie organiseert binnen het Samenwerkingsverband diverse cursussen over onderwerpen die raken aan Passend Onderwijs. In 2022-2023 zijn er diverse cursussen gevolgd.

In 2022-2023 zijn daarnaast scholingen gevolgd op de volgende gebieden:

- Op twee momenten in het jaar is er ruimte gemaakt voor de vakgroepen om verder te werken met RTTI; hierbij vindt ook onderlinge deskundigheidsbevordering plaats.
- Een groepje docenten vormt een PLG (Professionele LeerGemeenschap); ze nodigen af en toe een externe deskundige uit en proberen werkvormen uit waarbij leerlingen worden gestimuleerd meer eigen verantwoordelijkheid te nemen.
- Er is een schoolbrede scholing geweest over “Je brein de baas” en er is verder aandacht besteed aan hoogbegaafdheid; per vakgroep heeft één lid zich verder geschoold op dit terrein.
- Er is scholing geweest over ChatGPT en AI.
- Dyscalculie.
- Drie docenten zijn gestart met een cursus oriëntatie op leiderschap.
- Vier conrectoren hebben een professionaliseringstraject op het gebied van leiderschap afgerond. Deze beide cursussen doen we in samenwerking met scholen in de regio.
- Tot slot hebben diverse docenten een opleiding om een bevoegdheid te halen met succes afgerond. Het aantal onbevoegd of onderbevoegd gegeven lessen is mede daardoor heel beperkt. Enkele docenten zijn nog bezig hun bevoegdheid of een hogere bevoegdheid te halen.

Functioneringsgesprekken/ontwikkelgesprekken

In 2022-2023 zijn wederom diverse functioneringsgesprekken / ontwikkelgesprekken gevoerd met personeelsleden. Er worden functioneringsgesprekken gevoerd met leden van de schoolleiding, leden van het OOP en met docenten. Het beeld dat uit deze gesprekken naar voren komt is een stabiel beeld van goede kwaliteit, waarbij er ook altijd ruimte is voor verbetering.

Zie voor een uitvoerig overzicht met toelichting paragraaf 10 van bijlage 1.

Enquêtes

Elk jaar worden er normaal gesproken vier soorten enquêtes gehouden:

- 1) Enquêtes in klassen over het werk van individuele docenten.
De uitslagen van deze enquêtes worden meegenomen in de functioneringsgesprekken.
- 2) Enquêtes onder ouders over algemene aspecten. Hiervoor wordt de enquête uit Vensters voor Verantwoording gebruikt, zodat er ook een benchmark met landelijke gegevens beschikbaar is.
- 3) Idem onder leerlingen.
- 4) Enquêtes onder personeelsleden over allerlei aspecten van het werken op school.
Deze enquête is opgesteld in overleg met de PMR.

De laatste is in 2022-2023 in overleg met de PMR vanwege de rectorwisseling een keer overgeslagen. Als extra zijn in 2022-2023 enquêtes onder leerlingen gehouden over de effecten van corona en de werkdruk onder leerlingen. Daaruit bleek dat, in lijn met landelijke gegevens, meerdere leerlingen mentaal nog last hebben van de nasleep van corona en/of de werkdruk. Via het mentoraat en gerichte persoonlijke aandacht is gepoogd zo goed mogelijk aandacht te besteden aan leerlingen die tijdelijk of langer niet zo goed in hun vel zitten. Aan alle vakgroepen is gevraagd nog een keer goed na te denken waar de toetsdruk kan worden beperkt.

De uitslagen van al deze enquêtes variëren altijd van ruim voldoende tot zeer goed en vrijwel overal boven de landelijke gemiddelden. Van de enquêtes genoemd bij 2, 3 en 4 worden geanonimiseerde overzichten gemaakt. Zie de bijlage 2.

Gedragscode

In het verleden is in goed overleg met het personeel een gedragscode voor het personeel opgesteld. Belangrijker dan de code op papier is nog het gesprek met elkaar over hetgeen in een professionele werkrelatie mag worden verwacht. Daarom is de code op papier een kernachtige tekst geworden, waarvan we in dit jaarverslag het doel en het uitgangspunt citeren. Elk jaar wordt de code, evenals het schoolreglement in de start-APV besproken.

➔ Doel

Een gedragscode geeft helderheid over wat over en weer van elkaar binnen het Altena College wordt verwacht en geaccepteerd. Daarmee beschermt een gedragscode zowel leerlingen als medewerkers van de school tegen ongewenst gedrag. In deze gedragscode worden stagiaires en vrijwilligers gerekend tot de medewerkers.

➔ Uitgangspunt

De school en de medewerkers hebben in de ontplooiing, ontwikkeling en bescherming van een leerling een belangrijke taak. Leerlingen kunnen gevoelig en kwetsbaar zijn, kunnen uitdagen, impulsief zijn, aantrekken en afstoten. Van medewerkers wordt verwacht dat zij boven dit soort gevoelens en gedragingen van leerlingen staan en zowel binnen als buiten school een professionele relatie onderhouden met leerlingen die bijdraagt aan de ervaren veiligheid, alsmede voor beide partijen en voor betrokken derden (andere medewerkers en ouders) transparant is. Medewerkers onderhouden naar elkaar binnen het kader van het werk een professionele relatie. Dit uitgangspunt wordt op enkele terreinen globaal uitgewerkt, maar niet tot in alle details. In de eerste plaats omdat een gedetailleerde uitwerking vrijwel onmogelijk is, maar meer nog omdat een gedragscode dient te functioneren vanuit het centrum (het uitgangspunt) en niet vanuit de uiterste grenzen.

Zodra een mogelijke overtreding van de gedragscode wordt gesignaleerd, worden gesprekken gevoerd waarbij ook de vertrouwenspersonen een rol spelen. Zo kunnen mogelijke misverstanden worden opgehelderd en kan bij dreigende overtreding tijdig worden bijgestuurd. In 2022-2023 zijn geen overtredingen van de gedragscode geconstateerd.

Funciemix

Via het actieplan Leerkracht wilde de landelijke overheid het beroep van leraar aantrekkelijker maken. Het actieplan heeft twee sporen: verkorten van de carrièrelijnen (waardoor leraren eerder hun maximumsalaris bereiken) en meer docenten laten doorstromen naar LC en LD. Op het eerste hebben scholen geen invloed omdat dit landelijk via de salarissen wordt geregeld. Op het tweede hebben scholen wel invloed omdat er eigen keuzes gemaakt moeten worden bij de vraag welke leraren in aanmerking komen voor LC of LD. Anders gezegd: het functiebouwwerk moet in lijn zijn met de landelijke afspraken.

De kern van ons eerder vastgestelde functiebouwwerk kan gelukkig overeind blijven, namelijk dat de functiewaardering is gebaseerd op de lestaken en niet op de andere taken. Het is zelfs zo dat de keuze die de school destijds hierin heeft gemaakt nu juist één van de wezenlijke kenmerken is van het actieplan Leerkracht. We moesten in de praktijk alleen het aantal LD-en LC-functies vergroten.

Na de laatste aanpassing in 2014 is in overleg met de PMR vastgesteld dat de school de volgende percentages LB, LC en LD moet hebben:

- LB: 34,6%
- LC: 33,0%
- LD: 32,4%

In overleg met de PMR is voorts bepaald welke docenten volgens onze eigen criteria naar LC, LD of LD^{min} gaan. De functie LD^{min} is daarbij speciaal voor onze school ontwikkeld. Hij is bedoeld voor docenten die feitelijk en ook noodzakelijk merendeels in het eerstegraads gebied lesgeven, volgens onze criteria in aanmerking zouden komen voor een LD-functie, maar die niet eerstegraads bevoegd zijn. Deze LD^{min}-functie is formeel een LD-functie maar met een salarisstop net boven het maximum van LC.

In de loop van 2022 en 2023 hebben enkele docenten conform de daarvoor bedoelde procedures een LD-, LD^{min}- of LC-functie gekregen zodat de school voldoet aan de bovenstaande percentages die gelden vanaf 2014.

Taakbeleid

De school kent geen taakbeleid in klokuren. Dat is al vele jaren zo en het gevolg van de diepgewortelde overtuiging dat het beroep van leraar zich niet verdraagt met een stopwatch. De uitgangspunten van ons taakbeleid zijn:

- a) Onderwijs is een ambacht en een roeping.
- b) Gegeven door hoog opgeleide mensen die je ruimte en verantwoordelijkheid moet geven middels ruim omschreven taken.
- c) Die je stimuleert tot ontwikkeling, positief coacht, vertrouwen geeft en niet achtervolgt met een stopwatch.
- d) Zodat mensen ambitie tonen, oog hebben voor elkaar en de dingen doen omdat ze er plezier in hebben.
- e) En daar geef je als leidinggevende het voorbeeld in.

In de uitwerking van het model accepteer je dat:

- Er verschillen zijn per vak, maar daar doe je niets mee (hooguit in de hoeveelheid surveillance bij het CE).
- Er verschillen zijn per leerjaar of afdeling, maar daar doe je niets mee.
- Er verschillen zijn als gevolg van invoeren nieuwe methodes, groepsgrootte etc. maar daar doe je niets mee.
- Er verschillen zijn tussen mensen, maar daar doe je alleen wat mee in de persoonlijke coaching en persoonlijke fine-tuning.

Samengevat: weersta de verleiding om het model ingewikkeld en complex te maken.

Ons taakbeleid kent vervolgens de volgende stappen:

- 1) Bepaal in samenspraak met de PMR de maximale lessentaak bij een full-time baan.
- 2) Kies dit aantal vrij hoog, zodat je ruimte hebt voor substantiële taken en de klassengrootte in de hand houdt, met name in de moeilijker leerjaren. Realiseer je daarbij dat de gevoelde werkdruk veel meer zit in de hanteerbaarheid van klassen, waarbij de grootte van de klassen een belangrijke rol speelt, dan in het maximale aantal lessen per week.
- 3) Mentoraat wordt uitgedrukt in lessen.
- 4) Iemand die die maximale lessentaak uitvoert met alles wat daar gewoon bij hoort (voor- en nawerk in de breedste zin van het woord) en zijn deel van de kleine verdeelklusjes doet (m.n. surveillance) doet genoeg en hoeft dus niet nog allerlei andere taken te doen. Lesgeven is corebusiness.
NB: dit voelt heel anders dan een model waarbij je naast een maximale lessentaak nog allerlei klussen of taken moet doen om aan je jaartaak te komen.
- 5) Er is een lijst van substantiële taken waarvan de omvang wordt uitgedrukt in lesequivalenten, vroeger aangeduid als taakuren. De kleinste eenheid is daarbij 0,5 les. Deze lijst beslaat maximaal 1 A4-tje.
- 6) Deze lijst wordt jaarlijks met de PMR besproken en vastgesteld, op gezette tijden na overleg met de uitvoerders. Er wordt voor gewaakt dat deze lijst te ver uitdijt. Dat vraagt om scherpe keuzes van hetgeen je als school wel of niet wilt aanpakken. Je kunt nu eenmaal niet alles doen. Liever een paar essentiële dingen goed doen, dan veel dingen half.

- 7) Bij iemand die taken uit die lijst uitvoert wordt het aantal lesequivalent van die taak/taken afgetrokken van zijn betrekkingsovervang. Het restant is het aantal lessen dat hij geeft. Bij diverse taken zijn er sollicitatieprocedures en is er sprake van rotatie na een aantal jaren.
- 8) De paar overschietende klusjes (m.n. surveillance in pauzes) worden eerlijk verdeeld rekening houdend met betrekkingsovervang en persoonlijke omstandigheden.
- 9) De leiding zorgt ervoor dat de administratieve processen soepel lopen, helder zijn en zich beperken tot wat effectief is. Er wordt alleen vergadert als dat nodig en effectief is.

Onbevoegd en onderbevoegd gegeven lessen

Het totaal aantal lessen dat wekelijks wordt gegeven op peildatum 1-10-2023 was 1637.

Daarvan worden onbevoegd gegeven de volgende lessen:

- 12 lessen levensbeschouwing
- 20 lessen bewegingsonderwijs
- 22 lessen Engels
- 12 lessen scheikunde
- 12 lessen maatschappijleer/ maatschappijwetenschappen
- 4 lessen wiskunde

Totaal 82 lessen = 5,0%. Dat is net gelijk aan onze eigen norm van 5%.

Het gaat hier in alle gevallen om LIO's die binnen afzienbare tijd bevoegd zullen zijn.

Verder worden onderbevoegd gegeven de volgende lessen:

- 24 lessen geschiedenis
- 20 lessen economie
- 33 lessen wiskunde
- 5 lessen aardrijkskunde

Totaal 82 lessen = 5,0%. Dat is onder de eigen norm van 7%. Bij geschiedenis is alleen sprake van een formele onderbevoegdheid. De betrokken docent is op één klein onderdeel na eerstegraads bevoegd. Bij economie en wiskunde is sprake van een structurele situatie vanwege een gebrek aan beschikbare eerstegraden. Eén van de onderbevoegde docenten economie is in 2023 gestart met de eerstegraadsopleiding.

Ziekteverzuim en gezondheidszorg

Het ziekteverzuim in 2022-2023 was met 3,1% wederom laag.

Voor een uitvoerige analyse en een overzicht van de gezondheidszorg zie paragraaf 9 van bijlage 1.

Strategisch personeelsbeleid

De minister heeft recent gevraagd in het jaarverslag aandacht te besteden aan het volgende:

Ik vraag u in het bestuursverslag een toelichting te schrijven op hoe het personeelsbeleid is afgestemd op de onderwijskundige visie en de opgaven waar de scholen voor staan. Daarnaast vraag ik u om een specifieke toelichting op de wijze waarop het personeelsbeleid wordt geïmplementeerd, gemonitord en geëvalueerd, inclusief de wijze waarop het bestuur de dialoog over het strategisch personeelsbeleid met leraren en schoolleiders heeft ingericht.

Omdat in onze school de uitvoerend bestuurder tevens rector is, de gehele schoolleiding midden in school staat en er naast de formele momenten van overleg een voortdurende open dialoog is met alle personeelsleden en met de medezeggenschapsraad is het bovenstaande een vanzelfsprekendheid in onze school. In deze paragraaf staan verder diverse resultaten van monitoring.

Voorts wordt elk jaar bij het opstellen van het Formatieplan eerst nagedacht en gesproken met de PMR over de onderwijskundige ontwikkelingen in de school. Bij grotere aanpassingen worden ook altijd eerst de commissie onderwijs en de kerngroepen geraadpleegd.

In 2023 is besloten om een extra conrector aan te stellen met als kerntaak onderwijskundige en personele ontwikkeling. Dit omdat de school geen middenmanagement heeft, de taak van de schoolleiding steeds omvangrijker wordt en de school juist aan onderwijskundige en personele ontwikkeling extra aandacht wil besteden.

Bij het opstellen van het Formatieplan is hiermee rekening gehouden.

Tevens wordt elk jaar bij het opstellen van het Formatieplan rekening gehouden met de leerlingenprognose, met de geïnventariseerde wensen van iedereen en met de te verwachten uitstroom. Elk jaar wordt met iedereen die ouder is dan 60 jaar overlegd over de komende jaren tot de pensionering. Wanneer opportuun wordt gezamenlijk een schema van afbouw besproken. Tot slot is het personeelsbeleid in den brede jaarlijks onderwerp van gesprek met de intern toezichthouder

Een professionele Altena Cultuur

Als sluitstuk van het strategisch HRM is in 2022-2023 gewerkt aan de beschrijving van een Professionele Altena Cultuur. In 2021-2022 is een eerste versie van de beschrijving van een Professionele Altena Cultuur breed in de school en met het bestuur besproken. Daarnaast hebben in de maanden oktober en november 2022 enkele trainees een onderzoek op dit gebied in de school gedaan. De input vanuit dit alles is benut om in de loop van 2022-2023 de definitieve versie van een Professionele Altena Cultuur op te stellen. In 2023 is het beleid op dat terrein vervolgens formeel vastgelegd in goede samenspraak met het personeel en de medezeggenschapsraad.

In het beleid is beschreven welke goede elementen uit wat in de literatuur wordt genoemd “de familiecultuur, de ambtelijke cultuur en de professionele cultuur” in de school zichtbaar zijn en waard om vast te houden. Daarnaast is beschreven waar voor de school in lijn met die basis nog ontwikkelpunten liggen.

5.1.3 Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

Omdat de school jarenlang vrij stabiel was tot groeiende qua leerlingenaantal was ontslag van personeel de laatste jaren heel sporadisch voorgekomen. In 2023 zijn diverse personeelsleden met pensioen gegaan; in 2024 en 2025 gebeurt dat wederom. Daarom zullen dan geen ontslagen uit vaste dienst aan de orde zijn. De verwachting is dat dat ook de komende jaren niet nodig zal zijn omdat de school redelijk stabiel zal zijn qua leerlingenaantal en omdat er jaarlijks mensen met pensioen zullen gaan.

5.1.5 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar betreffende de huisvesting

MOP en uitgevoerde werkzaamheden

In 2023 zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Verbouwing van lokaal 028 tot twee kantoren voor twee conrectoren.
- Aanpassing van de binnenmuur van een drietal kamers van afdelingsconrectoren.
- Er is nieuwe vloerbedekking gelegd in een drietal kamers van afdelingsconrector alsook in het portaal bij deze kamers (in het verlengde van de personeelskamer).
- Onderhoudsschilderwerk.
- Het hek en een viertal poorten aan de voorzijde van het gebouw zijn vernieuwd.

In oktober 2023 is de nieuwbouw volledig in gebruik genomen. Vanaf de start van het schooljaar is gebruik gemaakt van de theorielokalen op de bovenverdieping. De inrichting van de praktijklokalen binask op de benedenverdieping is in de maanden september-oktober gerealiseerd waarna er vol tevredenheid gebruik is gemaakt van deze nieuwe, ruime lokalen.

Rond de nieuwbouw is nieuw straatwerk geplaatst. Het straatwerk van de oprit is hersteld. Met ingang van cursusjaar 2023-2024 is dit een oprit voor fietsverkeer. Het autoverkeer gaat via de oprit van de atletiekbaan.

Zoals eerder beschreven moest het budget vanwege de fors gestegen bouwkosten worden bijgesteld en betaalt de school zelf ook € 200.000. De nieuwbouw is klimaatneutraal. Zo komen er warmtepompen en extra zonnepanelen.

Het gebouw ziet er goed verzorgd, goed onderhouden en sfeervol uit. Dat willen we ook graag zo houden, omdat het bijdraagt aan prettig leer- en werkklimaat in de school. In de toekomst willen we een verbinding maken tussen de

atletiekbaan en de Rijn-Maaszaal door een sportvoorziening te maken op de huidige plaats van de fietsenstalling. Het doel is om een buitenplaats te creëren voor leerlingen om tijdens pauzes en in tussenuren actief te kunnen zijn zonder daarbij voor overlast te kunnen zorgen voor het onderwijs dat gegeven wordt in de nabijheid.

Het gehele gebouw voldoet eind 2023 de normen wat betreft ventilatie.

Verder beschikt de school thans over 963 zonnepanelen en is vrijwel alle verlichting LED. De school is daardoor qua stroomgebruik ongeveer zelfvoorzienend. In 2024 wordt er – na overleg met SWECO – een voorziening aangebracht in de nieuwbouw om te meten in hoeverre de nieuwbouw energieneutraal is.

Jaarlijks wordt het meerjarenonderhoudsplan, afgekort MOP, geactualiseerd. Op grond daarvan wordt jaarlijks de dotatie voor groot onderhoud eveneens geactualiseerd. Op aangeven van de accountant hebben we het MOP aangepast aan de huidige (marktconforme) prijzen door daarnaar actief navraag te doen. Dat heeft geleid tot een dotatie van €100.000 in de voorziening groot onderhoud. Zo is de noodzakelijke voorziening eind 2023 weer gelijk aan de aanwezige voorziening 2023.

We hebben geen schriftelijke prijsopgaven gevraagd maar telefonisch contact gezocht met onze standaardleveranciers, we hebben (bij onderdelen waarvoor we die hadden) recente facturen bekeken en daarna een internetvergelijking gedaan. Uit de internetvergelijking en de recente facturen bleek dat de telefonische opgaven van onze standaardleveranciers juist waren.

De ervaring van de laatste jaren leert dat vervanging van delen van het dak soms al eerder nodig is dan de verwachte levensduur. Die laatste wordt om de paar jaar gecheckt, maar dan nog worden we soms verrast. Daarom is hier voor de zekerheid een beperkte post onvoorzien opgenomen van € 10.000. Uiteraard is dat een schatting, maar ons inziens een reële schatting. Als we dit verder zouden moeten onderbouwen zouden we flinke kosten moeten maken en een uitvoerige inspectie moeten laten doen, waarbij de ervaring leert dat er dan soms toch verrassingen zijn.

Ons MOP is bij de installaties gebaseerd op prijzen bij aanschaf. Anders gezegd: het uitgangspunt is daar dat de kosten bij vervanging aan het einde van de levensduur gelijk zijn aan de kosten bij aanschaf. Een ander uitgangspunt, zoals jaarlijks of periodiek prijsopgave vragen is niet uitvoerbaar omdat het om heel specifieke eigen installaties gaat en installatiebedrijven niet bereid zijn tot jaarlijkse of periodieke prijsopgave, tenzij de school daarvan de kosten betaalt. Dan zouden we dus jaarlijks vele duizenden euro's kwijt zijn aan herhaalde prijsopgaven. Dat is ons inziens niet reëel. Daar komt bij dat door veranderde technieken in de loop van de jaren er soms ineens andere oplossingen mogelijk zijn die goedkoper blijken te zijn. Anderzijds stijgen de kosten van installaties soms ineens als gevolg van nieuwe (lees strengere) regelgeving en normen. Bij dit onderdeel is het dus erg lastig om goed in te schatten wat de toekomstige kosten bij vervanging zullen zijn. We kunnen daarom geen betere systematiek bedenken dan uit blijven gaan van de aanschafprijzen en daarbij het recht trekken van de reservering op het moment van vervanging als dan blijkt dat de vervangingskosten anders zijn dan gepland in het MOP. Met dit jaar daarbij wel een post onvoorzien omdat de prijzen in 2022 en 2023 meer dan normaal zijn gestegen. Die post onvoorzien kun je dan zien als het nu vast deels recht trekken van zeker komende toekomstige recht trekken op het moment van vervangen. De € 45.000 is daarbij natuurlijk een schatting, maar o.i. wel reëel, want het gaat om 7,8% van de totaal noodzakelijke reservering op dit onderdeel van € 578.767 en het is 114,1% van de jaarlijkse standaardreservering bij dit onderdeel.

Hier geldt in grote lijnen dezelfde redenering als bij installaties. De € 10.000 is hier 10,8% van de totaal noodzakelijke reservering op dit onderdeel van € 95.957. Het percentage is hier wat hoger dan bij installaties omdat het totaal te reserveren bedrag veel lager is. Die € 10.000 is daarom o.i. best reëel.

Ook hier geldt een soortgelijke redenering als bij installaties. Hier is de post onvoorzien 18,2% van de totaal noodzakelijke reservering en daarmee hoger dan bij installaties en sanitair terwijl de noodzakelijke reservering bij dit onderdeel in de zelfde orde van grootte zit als bij sanitair. Er is hier voor dit iets hogere onvoorzien gekozen omdat we bij de vernieuwing van de Duroxvleugel wel een apart offertetraject hebben gehad voor de zonwering bij de Duroxvleugel. Daaruit bleek dat de prijzen ons niet meevielen. Vandaar € 15.000 i.p.v. € 10.000 zoals bij sanitair.

Deze post hanteren we al jaren met enigszins wisselende bedragen omdat er altijd weer zaken opduiken die we in het geheel niet voorzien hadden. De hoogte van dit bedrag is in het kader van het geheel heel beperkt en blijkt jaar op jaar onder de € 10.000. Het exacte bedrag is vervolgens zo gemaakt dat de totaalstelling op een rond bedrag uitkomt.

Bovenstaande interne kleine verbouwingen, het grootschalige nieuwbouwproject en de dotatie MOP heeft er – samen met de gestegen energieprijzen en de vervallen subsidie op zonnepanelen – voor gezorgd dat er in 2023 een tekort op het materiële deel van de begroting is ontstaan.

De samenvatting van het MOP per 31-12-2023 is hier ingevoegd:

Meerjarig onderhoudsplan Altena College		Versie 31-12-2023			EIND		2023
Samenvatting	stand voorziening eind	geput uit voorziening in	reserve- ring in	stand voorziening eind	vgl noodzakelijke voorziening eind		standaard reservering per jaar
	2022	2023	2023	2023	2023		2023
Daken	125.955	-	53.332	179.287	179.287		17.392
Sportmoeren en plavuizen	24.948	-	10.679	35.627	35.627		2.741
Vloeren, linoleum en vloerbedekking	90.430	3.211	4.379	91.598	91.598		5.497
Gevels / kozijnen	19.200	-	5.800	25.000	25.000		1.000
Plafonds en verlichting	59.264	-	23.395	82.659	82.659		5.228
Installaties	514.326	15.417	79.858	578.767	578.767		39.436
Sanitair	80.948	-	15.009	95.957	95.957		4.167
Vouwwand	18.000	-	1.000	19.000	19.000		1.000
Overkapping fietsenstalling	36.564	872	7.433	43.125	43.125		2.000
Bestrating	20.000	-	-	20.000	20.000		5.000
Zonwering	70.082	-	12.436	82.518	82.518		5.611
Schilderwerk	15.000	10.394	10.394	15.000	15.000		5.000
Overige gebouwwaken	47.889	-	28.715	19.174	19.174		204
	-	-		0			0
NB: de reservering in 2024 kan naar € 95.000							
Totaal	1.122.606	29.894	195.000	1.287.712	1.287.713		94.276
Tekort aan voorziening						2	

Ruimtebehoefte

Elk jaar kan aan de hand van de leerlingenprognoses de prognose van de ruimtebehoefte worden berekend.

In deze prognose wordt gebruik gemaakt van de volgende standaard parameters per leerling wat betreft ruimtebehoefte (let op: deze aantallen m² per leerling zijn exclusief bewegingsonderwijs).

Feitelijke gebouwensituatie Altena College per 2012		
Gebouwdeel gefinancierd door de gemeente	m ²	
Totaal aanwezig in de gebouwen van het AC per 1-10-2003	8610	
Daarvan ruimten gymnastiek	1305	
Aanwezig excl. Gymzalen	7305	1-10-2003
Te slopen oude voorgebouw in verband met nieuwbouw	1589	
Van gemeente financiering voor nieuwbouw in 2004/2005	1993	
Na voltooiing beschikbaar aantal vierkante m ² per 1-10-2005	7709	1-10-2005
Daarnaast: nieuwe uitbreiding 8 lokalen in 2009	730	
Daarnaast: nieuwe uitbreiding 4 lokalen in 2012	360	
Totaal beschikbaar betaald door de gemeente per 2012 excl gym	8799	1-10-2012
Daarvan stenen gebouw per 2012	7709	
Daarvan semipermanent	1090	
In 2022 gesloopt de oude Durox vleugel in 1967	650	
In 2023 is teruggebouwd een nieuwe Durox vleugel	800	
Totaal beschikbaar betaald door de gemeente per 2023 excl gym	8949	1-10-2023
Daarvan stenen gebouw per 2023	7859	
Daarvan semipermanent	1090	

Naast deze opsomming van vierkante meters heeft het Altena College zelf ook geïnvesteerd in het gebouw door vierkante meters te realiseren. Dat betreft de volgende investeren:

Gebouwdeel gefinancierd uit eigen middelen	m ²
Uitbreiding hal en personeelskamer in 2010	201
Nieuwbouw pitstop + lokaal 049-050 in 2006	430
Totaal uit eigen middelen	631

Vervolgens wordt de ruimtebehoefte berekend door de parameters te koppelen aan de leerlingenprognose. De parameters zijn zichtbaar in onderstaande tabel. De ruimtebehoefte wordt vergeleken met de feitelijk aanwezige vierkante meters. Dan ontstaat het volgende beeld:

vas te voet	980,00
aantal m ² per leerling Avo 1 + 2	6,18
aantal m ² per leerling HA 3 t/m 6	5,85
aantal m ² per leerling M 3 + 4	6,41

Jaar	Klas 1+2	H345 A3456	M34	Aant Iln	Recht op m ²	Beschikbaar en betaald door de gemeente Altena			Ruimtebalans betaald door gemeente plus semi- permanent	Idem maar zonder semi per- manent
						stenen deel	semi- perm.	Totaal		
1-10-2009	522	608	150	1280	8724	7709	730	8439	-285	-1015
1-10-2010	558	629	146	1333	9044	7709	730	8439	-605	-1335
1-10-2011	552	645	176	1373	9293	7709	730	8439	-854	-1584
1-10-2012	557	650	210	1417	9571	7709	1090	8799	-772	-1862
1-10-2013	567	677	203	1447	9746	7709	1090	8799	-947	-2037
1-10-2014	528	686	204	1418	9564	7709	1090	8799	-765	-1855
1-10-2015	522	682	217	1421	9587	7709	1090	8799	-788	-1878
1-10-2016	497	644	216	1357	9203	7709	1090	8799	-404	-1494
1-10-2017	452	598	219	1269	8675	7709	1090	8799	124	-966
1-10-2018	432	576	198	1206	8289	7709	1090	8799	510	-580
1-10-2019	447	582	176	1205	8275	7709	1090	8799	524	-566
1-10-2020	465	559	162	1186	8162	7709	1090	8799	637	-453
1-10-2021	456	562	134	1152	7945	7709	1090	8799	854	-236
1-10-2022	436	569	132	1137	7849	7709	1090	8799	950	-140
1-10-2023	475	590	134	1199	8226	7859	1090	8949	723	-367
1-10-2024	458	608	134	1200	8226	7859	1090	8949	723	-367
1-10-2025	402	640	151	1193	8176	7859	1090	8949	773	-317
1-10-2026	413	595	131	1139	7853	7859	1090	8949	1096	6
1-10-2027	407	602	116	1125	7761	7859	1090	8949	1188	98
1-10-2028	411	574	120	1105	7647	7859	1090	8949	1302	212
1-10-2029	415	564	119	1098	7607	7859	1090	8949	1342	252
1-10-2030	415	567	120	1102	7631	7859	1090	8949	1318	228

In dit overzicht is te zien dat vanaf schooljaar 2026-2027 mogelijk sprake is van een duidelijk ruimteoverschot als alleen het stenen gebouwdeel in ogenschouw wordt genomen. Het semipermanente gebouwdeel heeft een levensduur van 15-20 jaren. In het IHP van 2028-2032 moet worden bepaald wat wenselijk is wat betreft nieuwbouw van de achtervleugel en de gymzalen. Daarbinnen zullen we ook kritisch moeten kijken wat te doen met de semipermanente lokalen. Zeker als dit deel van de school nog goed bruikbaar is voor onderwijs.

NB: er moet met de nodige voorzichtigheid worden gerekend bij de ruimtebehoefte aangezien 1 leerling gemiddeld 6 m² extra ruimte oplevert. Bij 50 leerlingen scheelt dat dus 300 m², bij 100 rond de 600 m² in het recht op huisvesting. Schooljaar 2023-2024 is daarvoor exemplarisch vanwege de (onverwachte) toename van 60 leerlingen. Verder moet bedacht worden dat het leerlingenaantal vanaf 2030 weer licht gaat stijgen.

Boekenfonds

Vanaf schooljaar 2009-2010 worden de schoolboeken door de rijksoverheid bekostigd. De kosten voor schoolboeken worden vanaf dat moment door de rijksoverheid rechtstreeks aan de scholen vergoed. Het gevolg daarvan was dat scholen om de vier jaar deel moeten nemen aan een Europese aanbesteding. Dat is een complex proces waarbij deskundige begeleiding noodzakelijk is.

Na de eerste aanbesteding in 2009 succesvol te hebben afgerond, is sindsdien een tendens van lagere kortingen ontstaan. Dit komt omdat er nog slechts 2 (soms 3) partijen meedingen. De bedoeling van de overheid om meer concurrentie (en dus lagere prijzen) te realiseren is door de complexiteit van de regelgeving in zijn tegendeel ontaard. Als reactie daarop heeft het Altena College ervoor gekozen om voor de periode 2024-2028 een gezamenlijk aanbestedingstraject te starten (met 26 andere stichtingen/verenigingen uit het onderwijsveld) onder begeleiding van Sivon. Inmiddels is deze aanbestedingsronde afgerond. Door deze massale aanbesteding is het voor kleinere uitgeverijen beter mogelijk om prijstechnisch te concurreren met de grote spelers op de markt. Door diverse boekpercelen te ontwikkelen (in totaal vier), is er een spreiding ontstaan van partijen die boeken leveren aan het Altena College. Dat maakt de interne organisatie complexer, maar het financiële voordeel vele malen groter.

Atletiekbaan

Met ingang van schooljaar 2023-2024 kan er gebruik gemaakt worden van de atletiekbaan nabij de school. In oktober 2023 is de atletiekbaan officieel geopend door atletiekvereniging Altena Road Runners (ARR). In het proces tot realisatie van de atletiekbaan is het Altena College geen initiatiefnemer en/of financier, maar de school heeft wel constructief meegewerkt door mee te denken in synergievoordelen zoals gebruik van de parkeergelegenheid bij school en gebruik van de kleedruimtes en douches bij de gymzalen zolang Altena Road Runners nog geen eigen kleedruimtes en douches heeft.

Het Altena College houdt in de jaarplanning rekening met de trainingsavonden van ARR. Dat wil zeggen dat drukbezochte ouderavonden zijn ingepland op avonden dat er door ARR weinig tot geen gebruik gemaakt wordt van de parkeergelegenheid van de atletiekbaan/school.

ICT en onderwijs

Huidige situatie

Het huidige ICT-beleidsplan is opgesteld in 2019.

Daarin is de volgende visie beschreven ten aanzien van ICT in het primaire proces:

De visie van de school op het gebruik van ICT in het primaire proces hangt niet in de lucht maar is gebaseerd op de missie, visie en waarden van de school. Daarin is 'gemeenschapszin' een heel belangrijk gegeven, alsmede het zich ontwikkelen tot een sociaal mens die weet heeft van de wereld om hem heen en zich inzet voor anderen. Het gebruik van ICT in het primaire proces moet daaraan dienstbaar zijn. Dat wijst niet in de richting van een vergaande digitalisering van de school en het primaire proces waarbij ieder een eigen device heeft en met name daarmee werkt. Het wijst ook niet in de richting van een vergaande personalisering van het onderwijs. Het wijst meer in de richting van een nuttig gebruik van ICT-hulpmiddelen waarbij de sociale interactie en het gezamenlijk verder ontwikkelen tot waardevol mens centraal staan.

Op basis van deze visie – die voortkomt uit de cultuur van de school – kiest het Altena College er bewust voor om geen laptop- of tabletschool te worden. In plaats daarvan kan er binnen het primaire proces gebruik gemaakt worden van een vijftal computerlokalen. Sinds schooljaar 2023-2024 beschikt de school wel over een laptopkar met daarop 30 laptops. Naast dat het een duidelijke functie heeft binnen de praktijklessen (van de vakken natuurkunde, scheikunde, NLT en de talentenklassen), is het ook een 'proef' om te bepalen of laptops de computers 'aan de draad' in de toekomst kunnen vervangen. Het doel daarvan is om computerlokalen een andere onderwijskundige bestemming te geven in de toekomst. Het vormt voorlopig geen opmaat naar een laptop voor iedere leerling.

In 2021 is de vervanging en uitbreiding van het wifinetnetwerk gerealiseerd. Eerst is een meting in het gehele gebouw gedaan en vervolgens zijn de nieuwe accesspoints geïnstalleerd en is het uitgebreidere wifinetwerk geconfigureerd en in gebruik genomen.

Om het personeel te faciliteren om thuis gebruik te maken van goed werkende ICT-middelen heeft de school de afgelopen jaren gebruik gemaakt van diverse PC-privé regelingen. In 2015 t/m 2019 is dankzij incidentele extra middelen van de overheid wederom sprake van een mogelijkheid om eenmalig € 500 te besteden aan ICT zonder verrekening met het salaris.

Voor de jaren 2021, 2022 en 2023 kon vanuit incidentele meevallers een extra PC-privé-regeling worden gerealiseerd waarbij elk personeelslid in het tijdsbestek van die drie jaren voor € 750 ICT-middelen mag aanschaffen zonder verrekening met het salaris.

Met ingang van kalenderjaar 2024 gaat de 'oude' PC-privéregeling weer van kracht. Het gaat bij deze PC-privéregeling uitsluitend om een bruto-netto-voordeel en dus niet, zoals bij de regeling uit 2021 t/m 2023 om een volledige vergoeding. Er is in de regeling een maximum gesteld van € 500. Dit is gedaan omdat de ruimte binnen de werkkostenregeling beperkt is. Om in een periode van 3 jaar iedereen een kans te geven mee te doen met de regeling is dit maximum noodzakelijk.

De regeling geldt voor computers (desktop, laptop) en dergelijke apparatuur (organizer, e-reader, tablet) incl. bijbehorende apparatuur die bestemd is om aan de computer te worden gekoppeld om informatie uit te wisselen (modem, losse harde schijf, printer). Een smartphone valt er dus niet onder, alsmede een cover/tas voor een tablet of laptop.

Al geruime tijd ontvangen alle personeelsleden – uitgezonderd de schoolschoonmaaksters – een onbelaste vergoeding van € 10 per maand in verband met internetgebruik thuis voor schooldoeleinden.

Werken aan de toekomst

In 2023 heeft het Altena College – in samenwerking met vaste ICT-partner Previder – de stap gezet om meer in de cloud te gaan werken door Microsoft365 te implementeren. Om deze overgang te realiseren is er op projectbasis gewerkt door Previder (dit naast de standaard detachering). Binnen dit projectplan speelt de software van Liquit een voorname rol. Liquit wordt gebruikt als schil over de digitale omgeving, waardoor het voor de beheerder mogelijk is om op afstand deze cloud omgeving te beheren.

In de zomervakantie van 2023 is er door Previder gewerkt aan het project, waardoor het voor de systeembeheerder mogelijk was om de moderne werkplekken in de maanden september-december uit te rollen. Deze uitrol is gefaseerd uitgevoerd. In eerste instantie bij een enkele docent die hiertoe bereid waren. Vervolgens in het nieuwe gebouwdeel, waardoor de gehele vakgroep Engels in de moderne werkplek kwam te werken. Uiteindelijk is de moderne werkplek uitgerold op alle daarvoor beschikbare docentencomputers. Om de implementatie verder uit te voeren, zijn er 35 nieuwe docentencomputers aangekocht omdat het op de oudere modellen niet mogelijk was om te werken met deze software. Tijdens de implementatieperiode heeft de systeembeheerder de docenten steeds van nieuwe informatie voorzien om effectief te kunnen werken binnen de moderne werkplekken.

Zodra Liquit voor een langere periode stabiel draait, zullen ook de leerlingen de overstap maken naar een moderne werkplek binnen Microsoft365. De verwachting is dat we deze transitie voor leerlingen in schooljaar 2024-2025 kunnen maken.

Voordat we deze grootschalige transitie in werken zetten, is het van belang dat de het docententeam gewend is om te werken binnen deze nieuwe digitale omgeving. Knowhow – kennis, vaardigheden en ervaring – is in dat opzicht van groot belang. Om deze knowhow te vergroten zijn er diverse gesprekken gevoerd met de partijen Plesxys, Cloudwise en HeutinkICT. Deze partijen focussen zich niet op de technische kant van de ICT, maar op de adoptie van ICT binnen het primair en voortgezet onderwijs. De uitkomst van deze gesprekken is een samenwerking met HeutinkICT. De keuze voor deze partij is gebaseerd op een drietal argumenten:

- Het stappenplan leidend tot de adoptie van Microsoft365 was het meest geconcretiseerd en past bij de opbouw die wij zelf ook voor ogen hadden binnen dit traject;
- HeutinkICT is het meest concreet wat betreft de stappen die gezet moeten worden om te voldoen aan het Normenkader IBP. Daarbij is het een partij die ook een vervolg aan de eerste scan kan geven.
- HeutinkICT werkt nauw samen met onze technische ICT-partner, namelijk: Previder.

Het traject – startend in 2024 – bevat in ieder geval de volgende stappen, namelijk: ICT-visiespel op grond van onderwijskundige inzet in de toekomst en een ICT-vaardighedescan voor het docententeam. De uitkomsten van deze onderzoeken worden gebruikt om te bepalen aan welke scholingsvraag we als school moeten voldoen om stappen te zetten op het gebied van het gebruik van bepaalde software. Vanuit dit inzicht verwachten we – in relatie met een gestructureerde, breed gedragen visie – het urgentiebesef alsmede de motivatie onder een groot deel van het personeel te vergroten.

Naast het vergroten van de knowhow – en daarmee het vertrouwen van het personeel – vormt dit traject de basis voor een duidelijke structuur van werken op het gebied van ICT. De gestructureerde organisatie vormt één van de kernwaarden (-kwaliteiten) van het Altena College. Wat betreft ICT is er een duidelijke visie op grond van wat we niet

willen – namelijk: het zijn van een school waarin een device een centrale rol speelt in het onderwijs – , maar is na de ontwikkeling van het laatste ICT-beleidsplan te weinig stil stilgestaan bij de mogelijkheden/hulpmiddelen waarmee we wel wat willen. En waarmee we in de toekomst wat moeten om niet achterop te raken. Beide op het schaalniveau van de school in het geheel.

Normenkader

In 2027 zullen we als school moeten voldoen aan het Normenkader – opgesteld door de rijksoverheid – om via deze weg de ICT-security in te richten. In dat kader gaan we ook de samenwerking met HeutinkICT aan. Deze partij voert een securityscan uit van waaruit we verder kunnen acteren. Onderdeel van deze securityscan vormt de governancestructuur van de school.

Er zijn zo vele prachtige mogelijkheden om het onderwijs nog aantrekkelijker en gevarieerder te maken. Zo kunnen de toegenomen mogelijkheden van de ICT steeds meer ten dienste komen van het onderwijs.

Datzelfde geldt voor de begeleiding van leerlingen alsook het personeel.

Arbocommissie, RI&E en ontruimingsoefening

Er is een goedgekeurde RI&E en een Arbocommissie die monitort of de school zich aan alle Arboregels houdt.

Wanneer nodig treedt de Arbocommissie op en/of wordt de schoolleiding ingeschakeld.

In 2023 was dit slechts marginaal nodig. De herhalingscursussen voor EHBO, BHV en reanimatie worden gevolgd zodat er voldoende gecertificeerde personeelsleden in de school zijn. Vanwege het pensioen van diverse collega's zijn er in 2023 een drietal collega's gestart met het opleidingstraject tot BHV'er.

Kort na aanvang van het schooljaar wordt het ontruimingsplan geactualiseerd en daarna is de geplande en voorbereide ontruimingsoefening gehouden.

In een RI&E zijn twee deelterreinen te onderscheiden:

- De materiële kant; het gaat dan om fysieke veiligheid, voorzieningen in het gebouw, ontruimingsinstallatie, gevaarlijke stoffen, afval ed.
  - De personele kant; het gaat dan om welbevinden, werkdruk, sociale veiligheid, bedrijfsgezondheidszorg ed.
- Uit de laatstgehouden enquête blijkt dat dat dit goed in orde is.

De school moet een zogenaamde preventiemedewerker hebben.

We hebben voor de beide aspecten een aparte preventiemedewerker. Voor de materiële kant is dat het hoofd facilitaire zaken, voor de personele kant de conrector dagelijkse organisatie die tevens voorzitter van de Arbocommissie is.

5.1.6 Financiële positie op balansdatum incl. een goede toelichting daarop

In 2023 is er weer sprake van een stabiele financiële situatie, die in overeenstemming is met de richtlijnen van de Inspectie voor het Onderwijs. Er is een relatief beperkt bovenmatig eigen vermogen gegeven de regelgeving op dit punt. Er is een meerjarenplan om het bovenmatige deel van het eigen vermogen af bouwen, zie hieronder.

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor is de verhouding tussen de totale baten en de totale activa, exclusief de gebouwen en terreinen.

Dit kengetal geeft inzage in de mate waarin de onderwijsinstelling haar kapitaal inzet voor het onderwijs.

Het Altena College heeft per 31 december 2023 een kapitalisatiefactor van 0,50.

Dit kengetal wordt door het Rijk overigens niet langer als maatstaf gehanteerd voor de reservepositie.

Solvabiliteit

Het kengetal Solvabiliteit II geeft weer in hoeverre het Altena College aan haar langlopende verplichtingen kan voldoen. Als definitie wordt gehanteerd: het eigen vermogen inclusief voorzieningen, uitgedrukt in een percentage

van het totaal vermogen. De solvabiliteit I is iets gedaald t.o.v. 2022, van 55% naar 49% en solvabiliteit II ongeveer hetzelfde gebleven is als 2022, namelijk 83%.

Liquiditeit

Het kengetal geeft weer in hoeverre het Altena College op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. Als definitie hanteren we: vlottende activa gedeeld door kortlopende schulden. Met een ratio van 2,04 per 31 december 2023 ligt dit kengetal boven de door het Rijk gehanteerde norm (tussen 0,5 tot 1,5).

Rentabiliteit

Het kengetal geeft het verschil weer tussen de baten en lasten ten opzichte van de totale baten. De rentabiliteit in 2023 is -3,02. Dit wordt met name veroorzaakt door extra lasten i.v.m. nieuwbouw en verbouwingen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen I (bestemmingsreserves-MVA/rijksbijdragen) is voor 2023 9,1%. Het Eigen Vermogen is in 2023 afgenomen n.a.v. de bestemming van het negatieve resultaat. In 2022 was het weerstandsvermogen I 17,6% Het weerstandsvermogen II (eigen vermogen/totale baten) is in 2023 28,4% t.o.v. 33,4% in 2022.

Signaleringswaarde normatief publiek eigen vermogen

Berekening laat zien dat het mogelijk bovenmatig eigen vermogen eind 2023 € 180.888 is.

De school monitort het eigen vermogen al jaren.

Eerst aan de hand van het Weerstandsvermogen, daarna aan de hand van de Kapitalisatiefactor, thans aan de hand van de Signaleringswaarde.

Uit al deze maten blijkt al enkele jaren dat de school en wat te hoog eigen vermogen heeft.

Daarom is al enkele jaren geleden een plan gemaakt om het eigen vermogen te verminderen.

Het begin van dat plan in 2017 viel samen met een tekort op de begroting en de jaarrekening. Dat tekort ontstond (en liep snel op) omdat we moesten constateren dat de kosten van de school veel harder stegen dan de bekostiging van de kant van de overheid voor met name de personele component.

Omdat de school grote waarde hecht aan het in de hand houden van de werkdruk is bewust gewerkt met een tekort. De beste maat voor de werkdruk is ons inziens de gemiddelde klassengrootte. Die is dus met opzet beperkt gehouden met een gecalculeerd tekort als gevolg.

Het gecalculeerde karakter van het tekort heeft de volgende achtergrond.

De vereenvoudiging van de bekostiging levert voor de school een substantieel voordeel op van uiteindelijk rond de € 300.000 per jaar.

De financiële planning die gemaakt is heeft als hoofdlijn:

- We accepteren een tekort totdat de vereenvoudiging van de bekostiging geheel is doorgevoerd en streven vanaf dat moment naar een sluitende begroting.
- Het totaal van de tekorten is dan minimaal gelijk aan het bovenmatig eigen vermogen, zodat er geen sprake meer is van een bovenmatig eigen vermogen op het moment dat de vereenvoudiging van de bekostiging geheel is doorgevoerd.
- Op deze manier creëren we een stabiel beeld in de werkgelegenheid en houden we de werkdruk binnen de perken.

Deze financiële planning wordt elk jaar geactualiseerd.

De begrote tekorten in de komende jaren zijn als volgt:

2024: € 300.000

2025: € 130.000

2026: € 50.000

Totaal is dat een begroot tekort in de komende jaren van € 480.000.

Dat is minder dan het bovenmatig eigen vermogen eind 2023. De reden is dat de jaarrekening 2023 behoorlijk mee is gevallen ten opzichte van de begroting. Dat komt door enkele onverwachte extra inkomsten.

In 2022/2023 is een deel van de school (8 lokalen) vernieuwd. In het IHP van de gemeente is daar ruimte voor gemaakt. De praktijk leert dat het onvermijdelijk is dat de school ook eigen geld in die vernieuwbouw zal moeten steken om het passend te maken voor de onderwijskundige wensen.

Het bovenmatig eigen vermogen zal daarom eind 2025 naar alle waarschijnlijkheid verdwenen zijn.

5.1.7 Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten (vergelijking met voorgaand jaar)

De materiële vaste activa zijn toegenomen t.o.v. 2022, wat met name wordt veroorzaakt door meer aanschaf inventaris en investering gebouwen. De financiële vaste activa zijn iets toegenomen t.o.v. 2022, wat veroorzaakt wordt door waardevermeerdering effecten. De liquide middelen zijn afgenomen door met name de investeringen. Het resultaat over 2023 is verdeeld over zowel de Algemene Reserve als de Bestemmingsreserves.

De onderhoudsvoorziening is in 2023 volledig op peil gebracht. Er is in 2023 € 195.000 gedoteerd en € 29.894 onttrokken. De onttrekking is met name besteed aan omroepinstallatie, energiezuinige maatregelen en schilderwerk. De kortlopende schulden zijn t.o.v. 2022 toegenomen, o.a. door nog te betalen nieuwbouw.

5.1.8 Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen

Het resultaat over 2023 is € 341.667 negatief. Dit is voor € 341.547 negatief veroorzaakt door materiële componenten en voor € 120 negatief veroorzaakt door personele componenten. De verwachting voor 2023 was een totaal negatief resultaat van € 50.000. Dat viel uiteen in een negatief resultaat van € 50.000 voor materieel en € 0 negatief resultaat voor personeel.

	begroting 2023	verwachting oktober 2023	realisatie 2023
Materieel	-50.000	-310.000	-341.547
Personeel regulier	0	-70.000	-120
Personeel incidenteel	0	0	0
Personeel totaal	0	-70.000	-120
TOTAAL	-50.000	-380.000	-341.667

Bij materieel wordt het verschil verklaard door extra kosten interne verbouwingen/groot onderhoud en meer energiekosten. Voor personeel is de begroting ongeveer gelijk als de werkelijke kosten. De rijksvergoeding is in november bijgesteld i.v.m. de aanpassingen in de CAO VO.

Zie hiervoor ook het bestand Begroting 2023 met vergelijking jaarwerk 2023.

5.1.9 Analyse van de uitkomsten van de exploitatie in relatie tot de begroting

C.S.G. Altena College
Sleeuwijk

Omschrijving	Jaarwerk 2022	Begroting 2023	Jaarwerk 2023	Verschil	Toelichting verschil Begroting / Jaarwerk 2023
Begroot Exploitatiesaldo 2023		-50.000		-50.000	
3.1 Rijksbijdragen Exploitatie en diversen	1.304.285	1.112.070	1.177.048	64.978	Rijksbijdragen verhoogd in 2023
3.4 Baten werk i.o. van derden	19.070	18.500	19.363	863	Regeling KOR BTW
3.5 Overige baten	346.897	292.994	350.194	57.200	Meer leerlingen, waardoor meer inkomsten
Totale baten	1.670.252	1.423.564	1.546.605	123.041	
4.2 Afschrijvingen	215.518	220.000	231.480	-11.480	Meer afschrijvingen, vervanging inventaris soms uitgesteld
4.3 Huisvestingslasten	217.583	246.100	445.810	-199.710	Meer uitgaven voor bijzonder onderhoud, verbouw en nieuwbouw
4.3.8. Dotatie overige voorzieningen	105.000	95.000	195.000	-100.000	Dotatie 2023 aangepast, MOP weer op peil.
4.4 Overige lasten					
4.4.1. Administratiekosten	119.035	111.550	123.123	-11.573	Meer advertentiekosten / prijsverhogingen adm.systemen
4.4.2. Inventaris/apparatuur/leermidd.	522.220	495.574	555.335	-59.761	Meer kosten aanschaf Boeken/Leermiddelen/ICT
4.4.4. Overige	431.884	319.709	391.718	-72.009	Hogere excursiekosten en kosten kantine
Dotaties	0	0	0	0	
Totale lasten	1.611.240	1.487.933	1.942.466	-454.533	
3.1 Rijksbijdragen personeel:	9.123.315	9.121.545	9.684.970	563.425	Bijstelling Rijksbijdrage 2023
Rijksbijdragen expl. schoonm.pers.					
4.1 Personeelslasten	9.548.353	9.182.175	9.746.403	-564.228	Verhoging salarissen i.v.m. CAO
Personeelslasten schoonm.pers.					
Saldo personeelslasten	-425.038	-60.630	-61.433	-803	
5 Financiële baten en lasten	-66.847	75.000	115.629	40.629	o.a. veroorzaakt door koersverschillen, opbrengst Rabo Ledencertificaten
9 Buitengewoon resultaat		0		0	
Resultaat 2023	-432.873	-49.999	-341.665	-341.666	

5.1.10 [Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de verwachte toekomstige investeringen](#)

De investeringen in het boekjaar betreffen drie elementen:

- uitgaven in het kader van het MeerjarenOnderhoudsPlan;
dit betreft voornamelijk investeringen die verband houden met de Renovatie
- vervangingsinvesteringen in ICT
- kleinere investeringen in meubilair en inventaris.

Kasstroomoverzicht feitelijke/geplande uitgaven gebouwen en ICT															
	naar voor- ziening groot onderhoud	mutaties afschrijving bouwzaken	van gemeen- te	geplande uitgaven bouwzaken	netto gevolg kasstroom bouwzaken	mutaties afschrijving Inventaris	investering Inventaris	netto gevolg kasstroom inventaris	mutaties afschrijving ICT	investering ICT	netto gevolg kasstroom ICT	vrijval belegging en	herbeleg- gingen	TOTAAL GEVOLG KASSTROOM	CUMULATIEF TOTAAL GEVOLG KASSTROOM
2013	200.000	39.000		40.045	198.955				62.000	43.000	19.000	948.000	1.250.000	-84.045	-84.045
2014	175.000	39.000		12.373	201.627				65.000	104.000	-39.000	285.000	600.000	-152.373	-236.418
2015	155.000	39.000		156.001	37.999				65.000	170.000	-105.000			-67.001	-303.419
2016	15.000	39.000		106.517	-52.517				75.000	133.190	-58.190			-110.707	-414.126
2017	115.000	29.000	1.866.419	299.149	1.711.270				87.000	115.000	-28.000		1.000.000	683.270	269.144
2018	128.441	29.000		296.034	-138.593				90.000	91.888	-1.888			-140.481	128.663
2019	95.000	29.000		84.435	39.565	41.500	20.000	21.500	102.000	76.446	25.554			86.619	215.282
2020	105.000	29.000		46.262	87.738	55.000	25.000	30.000	118.000	47.000	71.000			188.738	404.020
2021	110.000	29.000		112.113	26.887	55.000	25.000	30.000	118.000	117.540	460	250.000		307.347	711.367
2022	105.000	29.000		111.655	22.345	55.000	25.000	30.000	118.000	270.181	-152.181	200.000		100.164	811.531
2023	195.000	34.000	-228.293	114.918	-114.211	65.000	276.628	-211.628	118.000	292.819	-174.819	0		-500.659	310.872
2024	95.000	34.000		85.418	43.582	77.500	25.000	52.500	130.000	299.565	-169.565	200.000		126.517	437.389
2025	95.000	34.000		130.379	-1.379	77.500	25.000	52.500	130.000	74.513	55.487	0		106.608	543.997
2026	95.000	34.000		127.862	1.138	77.500	25.000	52.500	130.000	133.871	-3.871	200.000		249.767	793.764

5.1.11 [Toelichting op kasstromen en financiering](#)

Het kasstroomoverzicht treft u aan in het jaarverslag.

5.1.12 [Informatie over financiële instrumenten \(o.a. renteswaps\)](#)

N.v.t.

5.1.13 [In control statement \(facultatief voor alle sectoren\)](#)

N.v.t.

5.1.14 [Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg](#)

De school volgt de resultaten van de leerlingen al vele jaren intensief, analyseert deze grondig en koppelt de samengevatte resultaten terug naar de docenten, die deze vervolgens weer bespreken.

Zie dit bestuursverslag en met name bijlage 1.

Op plaatsen waar de schoolleiding een achteruitgang van resultaten constateert, wordt dit besproken met de betrokken vakgroep(en) en wordt een plan opgesteld om dit om te buigen. Onderdeel daarvan kan zijn gerichte scholing.

Verder worden functioneringsgesprekken gehouden waarbij vaak enquêtes onder leerlingen over aspecten van het functioneren van de docent worden gebruikt. Zie bijlage 1.

Scholing en deskundigheidsbevordering worden actief aangeboden en gefaciliteerd met regelmatig ook een binnenschools aanbod.

Voorts worden in principe jaarlijks enquêtes gehouden onder leerlingen, ouders en personeelsleden over vele aspecten van het functioneren van de school en haar medewerkers. Zo houdt de school goed de vinger aan de pols voor alle zaken die te maken hebben met de kwaliteit met als doel deze zo hoog mogelijk houden.

In 2022-2023 zijn al deze enquêtes weer gehouden, behalve eenmalig de enquête onder het personeel.

In 2022-2023 zijn wel extra enquêtes onder leerlingen gehouden. Zie 5.1.2.

De resultaten zijn opgenomen in bijlage 2.

5.2 Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken

5.2.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar

In onderwijskundige zin zijn er in 2022-2023 geen grote aanpassingen geweest, maar zijn wel diverse zaken aangepakt en/of aangescherpt. Hieronder passeren alle enigermate opvallende zaken de revue.

In de brugklas is in 2022-2023 wederom een kennismakingsmiddag en –avond op de vrijdag van de eerste week gehouden. Leerlingen in de brugklas zijn zo sneller gewend op school.

In de brugklas wordt het schooleigen vak ITS aangeboden. De afkorting staat voor IT-skills. Gedurende een half jaar krijgt de brugklasleerling zo de basisvaardigheden voor het werken met de computer aangeleerd. De vorm waarin dit gebeurt is geheel op IT gebaseerd.

In de tweede klassen wordt twee lessen per week informatica gegeven. Op een hoog niveau worden leerlingen geschoold in de vele aspecten van informatica. Uit deze lessen vloeit voort de devcrew, een groep leerlingen die als extra uitdaging programmeerlessen krijgt en ook zelf actief programmeert. Vanaf 2019-2020 is dit zelfs uitgemond in een leergang gamedesign.

In atheneum-3 is in 2019 het nieuwe vak TNI ingevoerd, technische natuurkunde en informatica. Diverse modules zoals “de zelfrijdende auto”, elektronica en 3D-printen komen aan bod. In 2020 is dit vak ook deels in havo-3 ingevoerd.

Vanaf 2021-2022 is besloten het vak TNI te integreren in natuurkunde omdat de modules dan beter kunnen aansluiten op de planning bij natuurkunde. Al deze zaken, tezamen met het aanbod van het multidisciplinaire wetenschappelijke vak NLT (Natuur, leven en technologie) in de bovenbouw havo en atheneum geven onze school een technisch profiel dat prima kan concurreren met de scholen die een Technasium hebben.

Ook op het gebied van de talen heeft het Altena een extra aanbod in de vorm van Anglia. Zie daarvoor 3.5.2.

Voor de leerlingen met belangstelling voor economie en bedrijfswetenschappen heeft de school op het atheneum de mogelijkheid van het behalen van het basisdiploma boekhouden. Verder zijn er meerdere activiteiten in het kader van de Businessschool, waaronder een bedrijfsbezoek en een bezoek aan de beurs in Amsterdam.

In 2022-2023 is wederom gewerkt met het pressurecookermodel waarbij in één hele week aan het begin van de cursus in plaats van de lessen volgens het normale rooster het gehele profielwerkstuk in mavo-4 is afgewerkt. Dit is wederom bijzonder goed bevallen. De leerlingen bleken gemotiveerd te werken en tot goede resultaten te komen. Bovendien geeft het een impuls aan de sociale cohesie in de groep.

Op basis van de ervaringen in de mavo wordt het profielwerkstuk in havo-5 en atheneum-6 deels geconcentreerd, onder andere in twee dagen aan het begin van havo-5 en atheneum-6. Een gehele concentratie in één week zoals in de mavo is vanwege de grotere omvang in studielast (80 uur in havo en atheneum i.p.v. 40 in de mavo) niet mogelijk. In 2022-2023 is wederom gewerkt met twee afronddagen vlak voor Kerst zodat vrijwel alle leerlingen het profielwerkstuk op 1 januari ook feitelijk hebben afgerond.

Dhr. W.J. van Klinken en dhr. H.E. de Vries participeren in een netwerk Tweede fase om over en weer als scholen van elkaar te leren. Er is een Professionele Leergemeenschap waarin wordt nagedacht over en geëxperimenteerd met methoden om leerlingen meer eigenaar van hun eigen leerproces te laten zijn.

In atheneum-4 is de aanpak rond leerlingen die met Kerst een slecht rapport hadden voortgezet. Deze leerlingen hebben allereerst zelf een reflectieverslag moeten schrijven met een voorgestelde aanpak om tot verbetering van de resultaten te komen. Dit verslag is vervolgens besproken in een driegesprek van leerling – ouders – mentor/conrector. De resultaten hiervan zijn goed. De leerling werd op deze manier actief betrokken bij het beter presteren, maar ook de ouders. Ook in 2023-2024 zetten we deze aanpak voort.

Mavo⁺

De landelijke politiek wilde de theoretische leerweg van het vmbo (dat is de mavo) en de gemengde leerweg in elkaar schuiven tot één leerweg waarin duidelijk een praktische component is opgenomen. Inmiddels is dat plan weer op de lange baan geschoven, maar een praktische component binnen de mavo komt er wel.

Binnen het Altena College is een werkgroep onder leiding van conrector A. van Es aan de slag gegaan om na te denken over de invulling van die praktische component in onze school. We hebben er voor gekozen om dat te doen in een vorm waarin in mavo-2, mavo-3 en mavo-4 een keuzepallet wordt aangeboden van meerdere praktische componenten van beperkte omvang. Zo willen we zoveel mogelijk ruimte bieden aan een brede talentontwikkeling van onze mavoleerlingen. In 2019-2020 is gestart met een projectweek in januari in mavo-2. Dat is goed bevallen en werd voortgezet en uitgebouwd, in 2022-2023 met een businessklas in mavo-3. Daarbij richten de leerlingen een serieus eigen bedrijfje op, runnen dat en liquideren het weer aan het einde van het jaar. Zo leren ze al doende wat er allemaal komt kijken bij een eigen bedrijf. In 2022-2023 heeft mavo-2 weer de mavo⁺-week gehad en mavo-3 de projectweek; daarbij ligt er een duidelijk accent op bedrijfsstages.

Stages

Zowel in de mavo als in de havo en het atheneum is in 2021-2022 een begin gemaakt met bedrijfsstages. De achtergrond daarvan is tweeledig:

- Dankzij concrete informatie over en van bedrijven beter gefundeerd een profiel- en vakkenkeuze maken.
- Weten dat er binnen Altena mooie bedrijven en banen zijn en dat je daarvoor dus lang niet altijd buiten Altena hoeft te kijken.

In 2022-2023 is dit verder uitgebouwd en inmiddels hebben al veel leerlingen in de bovenbouw van mavo, havo en atheneum meerdere bedrijfsstagedagen.

Meerdere leerlingen koppelen vervolgens hun profielwerkstuk in de examenklas aan de bedrijfsstage.

Talentontwikkeling en beleid mbt hoogbegaafdheid

De school maakt al jaren werk van talentontwikkeling voor leerlingen. In de klassen 1, 2 en 3 kunnen leerlingen enkele malen per jaar deelnemen aan speciale uitdagende taken.

In de bovenbouw kunnen leerlingen deelnemen aan de leergang gamedesign, de debatclub (die al diverse landelijke prijzen heeft gehaald), de sportklas, de muziekklas, de kunstklas, vogelen, de techniekklass, Alternatief (filmen en presenteren), programmeren plus en filosofie. In de cursus 2022-2023 was er weer een ruim aanbod waar veel gebruik van ins gemaakt. Dat is gecontinueerd en wordt nog weer verder uitgebreid in 2023-2024.

Naast aandacht in den brede voor talentontwikkeling is er ook specifieke aandacht voor hoogbegaafde leerlingen. Er is individuele aandacht voor hoogbegaafde leerlingen en beleidsmatige aandacht om hoogbegaafde leerlingen zo goed mogelijk te bedienen.

Burgerschapsvorming

In de mentorlessen in klas 1 en 2 wordt gewerkt met de methode Tumult. Het gaat hierbij om diverse aspecten van het samenleven in een klassengemeenschap en in een scholengemeenschap. De lessen waarbij Tumult wordt gebruikt passen zo ook in het landelijke beleid van aandacht voor burgerschaps-vorming. In de brugklas wordt apart aandacht besteed aan de problematiek van het pesten met behulp van een theatergroep.

In 2022-2023 zijn in alle brugklassen speciale lessen over social media gegeven.

In alle tweede klassen wordt de maatschappelijke stage gedaan. Zie 3.2.5

In alle derde klassen wordt een project uitgevoerd waarin centraal staan antidiscriminatie en het omgaan met elkaar. Dit project met de titel “Goed voor elkaardag”, dat een hele dag in beslag neemt, wordt door de eigen mentoren en docenten vorm gegeven. De aandacht voor deze zaken, die allen onder burgerschapsvorming vallen, vloeit voort uit onze missie, visie en waarden. Ook de aandacht voor Identiteit (zie 3.1.2) is een belangrijk onderdeel van de burgerschapsvorming.

In 2022-2023 is in samenspraak met alle vakgroepen het burgerschapsbeleid verder geconcretiseerd en uitgewerkt zodat het voldoet aan de wettelijke eisen. Jaarlijks wordt bepaald welke speerpunten in dat jaar gehanteerd gaan worden.

Kwaliteit van toetsing en examinering

De school heeft een vastgesteld toetsbeleid, dat is opgenomen in het Schoolwerkplan.

Onderdeel daarvan is dat toetsen altijd door meer dan één vakdocent worden vastgesteld.

De toetsen worden opgesteld volgens de principes van RTTI, zie hieronder.

Daarnaast is er een regeling voor het inhalen en herkansen van toetsen en voor het inleveren van werkstukken.

Vanaf de cursus 2018-2019 werkt de school met een maximum van het aantal toetsen per vak per leerjaar van 12. Dat is gedaan om de werkdruk voor leerlingen beter te reguleren, maar ook om de kwaliteit van de toetsen te optimaliseren.

In alle leerjaren waarin schoolexamenonderdelen zijn gepland, zijn er PTA's. De afdelingsconrector heeft de regie over het opstellen van het PTA in de eigen afdeling en beoordeelt of de voorstellen van de vakgroepen voldoen aan de wet- en regelgeving en aan het beleid van de school.

Verder is er een algemeen examenreglement dat aan de wet- en regelgeving op dit terrein voldoet.

Dit examenreglement wordt in de schoolleiding vastgesteld en heeft de instemming van de MR.

Het examenreglement en de PTA's worden op het ouderportaal en het leerlingenportaal gepubliceerd.

In SOMtoday worden vooraf speciale kolommen aangemaakt voor de toetsen van het Schoolexamen. Zo is er altijd zicht op of alle toetsen uit het PTA ook feitelijk gemaakt en ingevoerd worden.

Er is een examencommissie bestaande uit de afdelingsconrectoren van mavo, havo en atheneum. Deze afdelingsconrectoren zijn tevens secretaris voor het eindexamen in hun afdeling. Deze houdt in de eigen afdeling toezicht op de uitvoering van het PTA en is verantwoordelijk voor de organisatie van het afnemen van het centraal eindexamen. De drie betrokken afdelingsconrectoren stemmen daarbij de uitvoering onderling en met de conrector dagelijkse organisatie af en worden ondersteund door de administratie. De betrokken leden van de administratie zijn goed op de hoogte van de wet- en regelgeving. Jaarlijks worden draaiboeken gemaakt voor de gang van zaken bij de schoolexamens en het centraal eindexamen.

Driemaal per jaar worden alle gemiddelden en percentages onvoldoenden per vak en per klas berekend, in historisch perspectief geplaatst en gekoppeld aan de resultaten in de examenklassen bij het SE en CE. Deze resultaten worden besproken in de vakgroepen die daarover rapporteren aan de schoolleiding.

Eenmaal per jaar worden de examenresultaten geanalyseerd en gekoppeld aan landelijke gegevens. Ook dit wordt in de vakgroepen besproken.

De schoolleiding monitort alle resultaten en bespreekt waar nodig de resultaten met de vakgroepen.

Dat gebeurt ook met de Wolfrapportages. In deze rapportages is te zien hoe onze eigen leerlingen op de diverse onderdelen van het eindexamen hebben gescoord in vergelijking met landelijke gemiddelden. Het kritisch bekijken van deze rapportages geeft inzicht waar eventueel accenten in de leerstof, ook in lagere klassen, moeten worden aangepast.

Belangrijk bij de kwaliteit van de toetsen is ook RTTI. In 2022-2023 is verder werk gemaakt van RTTI. RTTI is in de eerste plaats scholing in het maken van toetsen zodat deze een goede balans hebben van Reproductie, Toepassing in bekende situaties, Toepassing in nieuwe situaties en Inzichtvragen. Doel is leerlingen een effectievere feedback te geven met als gevolg een betere determinatie, een verscherpte bewustwording bij docenten en leerlingen van de balans van Reproductie, Toepassing en Inzicht en een stimulans voor leerlingen om hen eerder op een hoger denkniveau te krijgen.

RTTI-proof maken van de toetsen heeft ook invloed op de manier van lesgeven.

In 2014-2015 heeft van elke vakgroep minimaal één lid meegedaan aan de scholing. In de jaren daarna en dus ook in 2022-2023 is dat mede met hulp van deze geschoolden verder uitgebouwd naar alle docenten. Zo worden steeds meer toetsen RTTI-proof gemaakt en wordt de doorgaande lijn in de leerjaren voor wat betreft de verhouding R-T-T-I verder vormgegeven en geëxpliciteerd. Tot slot wordt door de resultaten van RTTI-toetsen in te voeren duidelijk op welke onderdelen leerlingen uitvallen. Zo kunnen leerlingen ook gericht geholpen worden. Die hulp wordt onder meer geboden middels een speciaal samengesteld boekje met leerstrategieën.

In 2022-2023 is ook weer gewerkt met proefexamens met nabespreking, alsmede met één dag gerichte examentraining voor alle leerlingen. Daarbij kunnen alle leerlingen een keuze maken voor een vak waarin ze een dag lang ondergedompeld wilden worden. Omdat de examentraining veel impact heeft op de rest van de school en omdat in beginsel de normale lessen voldoende voorbereiding op het examen geven, beperken we de examentraining per afdeling tot één vak op één dag.

In 2023 waren bij het centraal eindexamen geen aanpassingen meer aan de orde, alleen was de tweede periode over wat meer dagen verspreid dan voor corona.

STO (sterk techniek onderwijs)

De overheid besteedt veel geld aan het stimuleren van techniekonderwijs. Het meeste van dat geld gaat naar vmbo-basis/kaderscholen met een afdeling techniek. Een deel gaat naar regionale projecten waarin ook andere vmbo-scholen kunnen participeren. Het Altena College participeert in het regionale project rond Gorinchem en is actief in de projectgroep techniekverwante scholen. Scholen in die projectgroep helpen en stimuleren elkaar om techniek in alle facetten breder onder de aandacht brengen.

Onze school doet met de leerlijn ICT en TNI al veel op dit terrein, maar we bekijken zeker wat we nog meer kunnen doen. Zo zijn we ook actief geworden met drones. Ook de decanen worden hierbij betrokken omdat het ook een rol speelt bij het keuzeprocess door leerlingen. Verder worden bedrijven bezocht om meer zicht te krijgen op de doorwerking en uitwerking van techniek.

Commissie onderwijs

De commissie onderwijs heeft zich in 2022-2023 o.a. met de volgende zaken bezig gehouden:

- Meerdere vergaderingen heeft de commissie gesproken over het verder terugdringen van de werkdruk voor leerlingen, vooral in de bovenbouw. Er is onderzoek gedaan naar de werkdruk door middel van een enquête onder de leerlingen, waarvan de resultaten breed gedeeld zijn.

De commissie heeft de volgende voorstellen aan de vakgroepen geformuleerd:

- Kijk kritisch of het aantal toetsen verder beperkt kan worden
  - Repetitieroosters in de bovenbouw voor een heel jaar
  - Ook PO's, spreekbeurten etc. in de planning opnemen
  - Deadlines stellen voor leerlingen omdat leerlingen anders uitstellen tot het veel werk aan het eind oplevert.
  - Maximumeisen geven bij PO's, werkstukken etc.
- De commissie heeft verder gesproken over het tijdstip van de schoolexamtoetsen. Die zijn thans op maandagmorgen les 1 en 2. Een verplaatsing naar woensdagmorgen is overwogen maar niet doorgevoerd.
  - De onderwijscommissie heeft ook gesproken over eventueel vervroegd examen doen. Daar ziet de commissie voorlopig niets in. Een examen op een hoger niveau doen gebeurt reeds bij Engels bij H5-leerlingen. Andere moderne vreemde talen staan hier ook open voor.
  - De kwaliteit van Oasedagopeningen is besproken. Naar aanleiding daarvan is door een aantal collega's gesproken met de uitgevers van Oase. Dat heeft nog een vervolg.
  - Het typische van een vwo-les en het verschil met een havo-les is besproken? Ook de vakgroepen denken hier over na.
  - Over mobieltjes is gesproken. Dat heeft geresulteerd in een aanpassing van het beleid in lijn met de landelijke discussie.

Onderwijs en ICT

Zie onder het kopje ICT en onderwijs in paragraaf 5.1.5.

Huiswerkbeleid en Huiswerkcentrum

Al meerdere jaren is er een succesvol Huiswerkcentrum binnen school.

We merken dat leerlingen soms of vaker te weinig tijd besteden aan het leren en maken van het huiswerk. Dat is jammer, want daardoor neemt het rendement van de lessen af en behalen deze leerlingen minder goede resultaten dan ze zouden kunnen halen. Daar wil de school middels het huiswerkcentrum wat aan doen.

Dit centrum functioneert elke dag van 13.15 uur tot 16.20 uur in de Pitstop. Leerlingen kunnen op vrijwillige basis naar het Huiswerkcentrum gaan. Maar docenten kunnen leerlingen ook naar het Huiswerkcentrum in de Pitstop verwijzen. Als een docent bij controle van het huiswerk constateert dat een leerling het huiswerk niet of niet voldoende heeft gemaakt of geleerd, dan heeft de docent het recht deze leerling te verwijzen naar het Huiswerkcentrum in de Pitstop. De docent bepaalt of de leerling nog dezelfde dag naar het Huiswerkcentrum moet of de volgende dag. De leerling is dan verplicht naar het Huiswerkcentrum in de Pitstop te gaan.

Om 14.00 uur, 14.45 uur en om 15.30 uur is er een korte pauze. Leerlingen mogen de Pitstop dan niet verlaten, maar kunnen dan wel even de benen strekken en we bieden op die momenten een kopje thee aan. Het Huiswerkcentrum kan tot 16.20 uur duren.

Hoewel docenten leerlingen kunnen verplichten naar het Huiswerkcentrum te gaan, is het niet bedoeld als straf, maar als ondersteuning voor de schoolcarrière, omdat de betreffende leerling zelf blijkbaar onvoldoende in staat is huiswerkdiscipline op te brengen. Een beetje dwang in de vorm van een verplichting om te gaan, is dan nodig.

Het Huiswerkcentrum wordt gerund door enkele speciaal voor dit doel aangestelde onderwijsassistenten. De ervaringen met het Huiswerkcentrum zijn positief. Er wordt in een goede sfeer goed gewerkt. Er zijn ook steeds leerlingen die af en toe vrijwillig hun huiswerk op school maken in het Huiswerkcentrum.

De gehele administratie rond het huiswerkcentrum is geautomatiseerd.

Onderwijsinspectie

De onderwijsinspectie ziet toe op de kwaliteit van het onderwijs. De inspectie heeft daarvoor meerdere zogenaamde toezichtarrangementen toegespitst op de mate waarin toezicht nodig is, het zogenoemde proportioneel toezicht. Het Altena College heeft het eenvoudigste basisarrangement, omdat de resultaten van de school voldoen aan de eisen van de inspectie.

Vrijwel elk jaar is er een kort gesprek van de inspecteur met de schoolleiding over de actuele zaken en de actuele resultaten. Het betreft hier de objectieve resultaten van de eindexamens en de overgangscijfers die de inspectie uit landelijke databases kan halen, maar ook de resultaten die de school door zelfevaluaties zichtbaar maakt. In bijlage 1 bij dit bestuursverslag gebeurt dat.

Eenmaal per vier jaar is er een uitgebreid onderzoek waarbij ook lessen worden bezocht.

Een belangrijke wijziging van het toezicht vanaf 2017 is dat een duidelijk verschil wordt gemaakt tussen enerzijds de deugdelijkheidseisen die zijn vastgelegd in de wet en het stimulerend kader. In het oude toezichtkader waren die twee elementen geheel door elkaar heen gelopen waardoor het voor scholen bij kritische opmerkingen van de kant van de inspectie niet duidelijk was of er sprake was een overtreding van de wet, dan wel van een meedenkende stimulerende opmerking van de inspectie.

In het nieuwe toezichtkader is een belangrijke plaats ingeruimd voor het Schoolplan. Daarin bepaalt de school zelf welke missie en visie men heeft en hoe dat uitwerkt op allerlei terreinen in de school.

Het nieuwe stimulerend kader heeft als doel de school te bevragen op wat men zelf wil (= het Schoolplan), hoe dat uitwerkt en of de school de eigen doelstellingen realiseert.

Dhr. Van der Beek is landelijk betrokken geweest bij het tot stand komen van dit nieuwe toezichtkader.

De school wil graag blijven werken op de manier die bij ons past: een prima werksfeer, geen "kapsones" maar gewoon aanpakken met en voor elkaar, echte aandacht en betrokkenheid bij de leerlingen en bij elkaar, gezelligheid.

De christelijke identiteit van de school is daarbij een dragend gegeven. Niet als pretentie, maar als inspiratie en intentie om er te zijn voor elkaar. Daarom past wel tevredenheid en vreugde over wat is bereikt, maar geen overmoedigheid. We gaan ook morgen weer gewoon aan de slag met onze leerlingen. Want uiteindelijk hebben zij die goede prestaties geleverd!

Onderwijstijd

Na veel discussie en onrust in het onderwijs over voortdurende verandering van de regels rond onderwijstijd is er thans rust ontstaan op dit terrein. De regels zijn samengevat nu als volgt:

- Er is een norm van 1000 uur in alle niet examenklassen; in de examenklassen is de norm 700 uur.
- Er mag over de leerjaren heen gemiddeld worden; dat betekent dat over de gehele schoolloopbaan in het vmbo(t) 3700 uur gehaald moet worden, in de havo 4700 uur en in het atheneum 5700.
- Er wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen verplichte uren voor alle leerlingen en maatwerkuren.

In bijlage 1 wordt uitvoerig berekend dat de school in 2022-2023 ruimschoots aan de normen omtrent de onderwijstijd voldoet.

Excursies, werkweken en andere buitenlesactiviteiten

In mei 2023 hebben de volgende werkweken voor de derde klassers plaatsgevonden: Ardennen, Drielandenpunt, Limburg, Friesland en Zeeland. In Atheneum-5 heeft in mei 2023 een werkweek naar Londen plaatsgevonden. De internationale uitwisseling met de Freie Evangelische Schule in Lörrach voor belangstellende leerlingen van atheneum-4 en havo-4 heeft in februari 2023 plaatsgevonden.

Voor leerlingen is de werkweek altijd één van de hoogtepunten uit hun schoolcarrière.

Verder zijn er de volgende schoolfeesten gehouden: het brugklasfeest in de eerste schoolweek, het Sinterklaasfeest, het kerstbal, het examenfeest Altena Proms en het slotfeest. Voor personeelsleden waren er enkele sportavonden en het buitenuitje. Deze feesten geven mede kleur aan de goede sfeer in de school.

Door alle leerjaren heen zijn er elk jaar vakexcursies gepland, zo ook 2023-2024. Meestal twee of drie per leerjaar. De planning was als volgt:

Vak	Klas	Bestemming
mentoruur	Havo-4	Teambuilding De Kurenpolder
mentoruur	Ath-4	Teambuilding De Kurenpolder
aardrijkskunde	Klas 2	Omgevingsonderwijs Werkendam-Sleeuwijk (fietsexcursie)
bewegingsonderwijs	Alle examenkandidaten	Snowworld Zoetermeer
beeldende vorming	Brugklas	Den Bosch
maw	Havo-4 + Atheneum-5	Beeld & geluid Hilversum
aardrijkskunde	Mavo-4	Omgevingsonderwijs Noordwaard
godsdienst ckv	Atheneum-4	Heeswijk-Dinther Den Bosch
biologie	Examenklassen	Burgers' Zoo Arnhem
du	Klas 2	Kerstmarkt Aken
lob	Atheneum-4	Nijmegen
burgerschap	Klas 3	Moskee Gorinchem
geschiedenis	Havo-2 + ath-2	Rijksmuseum Amsterdam
aardrijkskunde	Havo-3 + Atheneum-3	Europees Parlement Brussel
Frans	Klas 4 fatl	Parijs
Duits	Klas 4 dutl	Dortmund – Düsseldorf
maatschappijleer	Mavo-3	Tweede Kamer Den Haag
Nederlands	Mavo-3	Utrecht
geschiedenis	Mavo-2	Joods-Historisch museum Amsterdam
new	Brugklas	Zeeland
aardrijkskunde	Ath-5	Wijkonderzoek Rotterdam
biologie	Havo-4 + Atheneum-5	Groesplaat

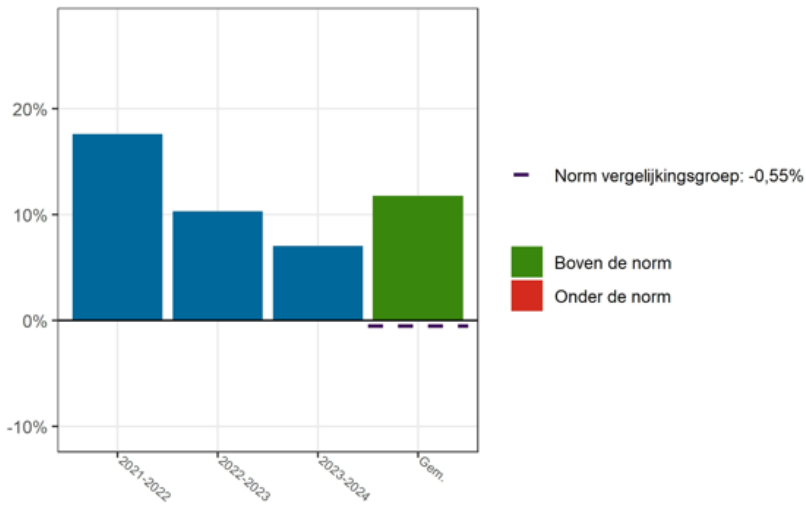
5.2.2 Onderwijsprestaties in 2023

De onderwijsprestaties van de school zijn goed.

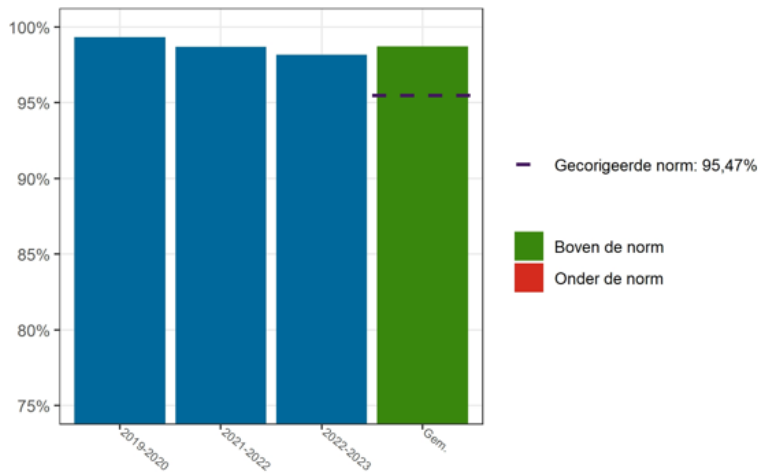
In bijlage 1 wordt uitvoerig verslag gedaan van de onderwijsresultaten in 2022-2023.

De onderwijsresultaten 2024 (die dus handelen over 2023) afkomstig van de inspectie zijn als volgt:

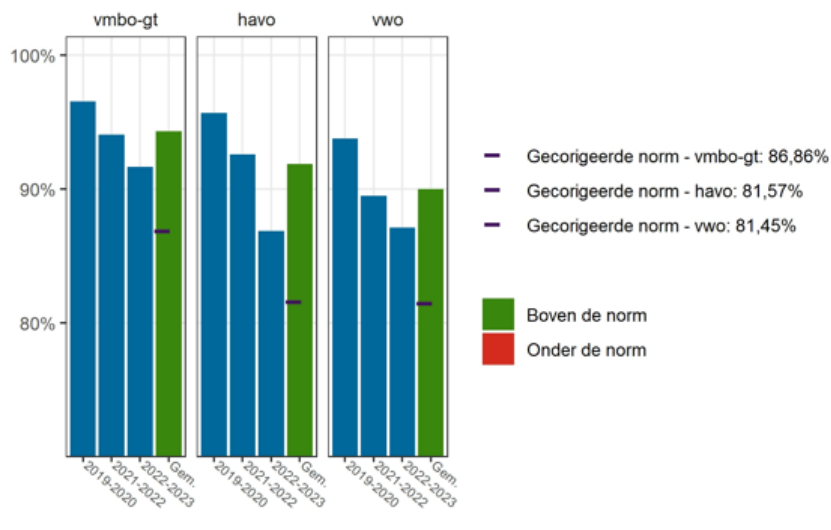
R1: Onderwijspositie t.o.v. advies po

R2: Onderbouwsnelheid

R3: Bovenbouwsucces

- 1) De leerling moet een reële kans van slagen hebben voor het leerjaar en de afdeling waarvoor deze wordt aangemeld.
- 2) De zorg en begeleiding die de leerling nodig heeft, moeten in redelijkheid door een school voor regulier onderwijs als onze school gegeven kunnen worden.
- 3) De leerling en de ouders/verzorgers moeten de grondslag en de doelstelling van de school respecteren.

Element a) werd in 2022-2023 in de brugklas toegepast door het conform de wet overnemen van het advies van de basisschool. Omdat de afname van de cito-eindtoets en vergelijkbare toetsen in groep 8 naar een later moment in het jaar is verschoven kan de basisschool de uitslag daarvan niet meer meenemen in de advisering en moet men zich geheel baseren op de resultaten in het eigen LeerlingVolgSysteem (LVS) en de indruk die men van de leerling heeft. Het aantal bijgestelde adviezen na het bekend worden van de uitslag van de eindtoets is al jaren gelukkig heel beperkt.

Voor de overgangen van mavo-4 naar havo-4 en van havo-5 naar atheneum-5 waren in 2019-2020 voor het laatst nog speciale toelatingsregels van toepassing die in de Schoolgids zijn opgenomen.

Vanaf 1 augustus 2020 zijn deze toelatingsregels per school vervangen door een wettelijke regel die inhoudt dat de school één extra examenvak in mavo-4, respectievelijk havo-5 mag eisen.

Bij alle andere overgangen volstaat een overgangsbewijs van de eigen of een andere school. Scholen hebben daarbij de afspraak dat men de overgangsbeslissingen van elkaar overneemt.

Element b) heeft te maken met Passend Onderwijs. Het landelijke beleid op het terrein van Passend Onderwijs is erop gericht dat meer dan voorheen leerlingen die speciale zorg nodig hebben onderwijs volgen op reguliere scholen. De overheid heeft daarbij strakke financiële kaders opgelegd en laat de geldstromen en de uitvoering sinds de invoering van Passend onderwijs per 1-8-2014 via de Samenwerkingsverbanden lopen. Scholen krijgen nu van het Samenwerkingsverband via de arrangementen de middelen om de passende ondersteuning te kunnen bieden aan leerlingen die dat nodig hebben.

In het SchoolOndersteuningsProfiel (afgekort SOP) beschrijft de school welke ondersteuning de school kan bieden. Op basis daarvan wordt bepaald of de school de noodzakelijke ondersteuning voor een aangemelde leerling kan bieden of dat via het Samenwerkingsverband een andere oplossing moet worden gevonden. Meerdere leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben kunnen het onderwijs op onze school volgen. Dit neemt evenwel niet weg dat er ook altijd speciaal voortgezet onderwijs nodig zal blijven, omdat voor een deel van deze leerlingen een reguliere middelbare school niet de beste plaats is, omdat de hoeveelheid zorg of het specifieke karakter van de noodzakelijke zorg in de setting van een reguliere middelbare school niet realiseerbaar is. Voor de afweging of het wel of niet verstandig en haalbaar is in een reguliere middelbare school zijn geen algemene regels te geven. Het gaat hier om maatwerk per individu op basis van het eigen SOP. Daarom spelen bij een beslissing omtrent de toelating van een leerling die extra ondersteuning nodig heeft ook altijd de interne coaches een rol alsmede de zorgcoördinator, de ambulante begeleider en/of de commissie ATLV van het samenwerkingsverband Munio. Ook wordt, om een zo goed mogelijke beslissing te nemen, uitvoerig overlegd met de toeleverende school en veelal ook met de ouders. Als een leerling niet kan worden toegelaten (dat komt overigens slechts heel sporadisch voor) denkt de school actief mee om een andere opleidingsplaats te vinden. Ze geeft de school invulling aan de zorgplicht.

Het Altena College heeft rond de 25 leerlingen die extra ondersteuning/zorg nodig hebben. Drie personeelsleden zijn voor een gedeelte van hun tijd vrijgemaakt om deze leerlingen te begeleiden, de zogenoemde interne coaches. Verder is er een plancoach die in het kader van een groepsarrangement leerlingen intensief leert plannen en zich aan die planning te houden.

Het Altena College zet de ontvangen gelden voor alle arrangementen voor de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben voor 100% (met daarbij gevoegd nog extra gelden vanuit de formatie) in voor facilitering van de interne coaches en de plancoach die de extra begeleiding geven aan de betreffende leerlingen. Zie 2.2.15 voor een financiële verantwoording van de middelen die de school in dit kader van Munio ontvangt.

Bij element c) geldt als voorwaarde dat leerlingen (en hun ouders) de identiteit van de school respecteren. Dit element wordt in de praktijk niet expliciet besproken, omdat het als vanzelfsprekendheid in de Schoolgids is opgenomen. In de praktijk blijkt dat ook voldoende te zijn.

De school is goed toegankelijk voor minder valide leerlingen. Vrijwel alle lokalen zijn op de begane grond of via een lift te bereiken. Het aantal drempels is heel beperkt. Verder beschikt de school over een intern te gebruiken rolstoel en zijn er escapechairs op de eerste verdieping om in geval van een calamiteit een mindervalide leerling toch snel naar buiten te kunnen brengen.

5.2.5 Toelichting inzake de werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling

De school initieert zelf in beperkte mate onderzoek. Dit betreft met name onderzoeken in het kader van kwaliteitszorg zoals beschreven in 5.1.14

Verder participeert de school regelmatig in onderzoeken van de kant van de landelijke overheid, van universiteiten en van regionale partners zoals het GGD.

Voorts voeren oud-leerlingen met enige regelmaat kleinere onderzoeken uit in het kader van hun vervolopleiding.

5.2.6 Ondersteuning

Goed onderwijs is alleen mogelijk in combinatie met goede ondersteuning. Daarom geven we hier ook een beeld van de ondersteuning die onze school biedt.

Hoofdstructuur en SchoolOndersteuningsProfiel

Het Altena College heeft al jaren een Schoolondersteuningsprofiel, afgekort SOP (voorheen zorgplan geheten), dat elk jaar wordt geactualiseerd naar aanleiding van de laatste ontwikkelingen. Dat gebeurt telkens tegen de achtergrond van de volgende visie en doelstelling zoals verwoord in het SOP:

visie op ondersteuning

Alle ondersteuning die op het Altena College geboden wordt, moet er op gericht zijn de leerling zoveel mogelijk tot ontplooiing te laten komen.

doel

Het doel van de ondersteuning die op het Altena College geboden wordt, is bewust en gestructureerd meewerken aan het welbevinden van de leerling. Dat welbevinden van de leerling is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van alle docenten. Als ondanks de ondersteuning van de docenten en die van de mentor in het bijzonder, het welbevinden van een leerling in het gedrang dreigt te komen, worden interne en/of externe begeleiders ingeschakeld voor een probleemgerichte aanpak. Dat kan zijn op het cognitieve vlak, op het gebied van studievaardigheden, sociale vaardigheden, ADHD, dyslexie, het sociaal/emotioneel vlak en in de vorm van faalangstbegeleiding. Voor de school is het duidelijk dat ondersteuning voor het welbevinden van de leerling zich niet beperkt tot het cognitieve vlak. Daarom zorgt de school ook voor het bevorderen van de sfeer. Zij doet dit door het organiseren van diverse activiteiten: klassenavonden, werkweken, schoolfeesten (SAMEOS) en excursies. We noemen dit binnen de school de sfeerzorg.

De school streeft dit doel na door inzet van eigen middelen vanuit de lumpsum en door inkomsten vanuit het samenwerkingsverband Munio t.b.v. arrangementen.

Deze visie op ondersteuning vloeit voort uit onze algemene missie, visie en waarden. In alle elementen van ondersteuning die hieronder worden genoemd wordt dat verder uitgewerkt.

In het SOP is ingebouwd de zogenaamde Basisondersteuning zoals die is overeengekomen in het Samenwerkingsverband Munio. Er is een vrij stevig niveau afgesproken voor deze Basisondersteuning die elke school binnen het samenwerkingsverband vorm moet geven. Daar is voor gekozen omdat:

- De scholen van het samenwerkingsverband geografische gezien vrij ver uit elkaar liggen; als leerlingen extra ondersteuning nodig hebben dan moeten ze dat op een redelijk thuisnabije afstand kunnen krijgen; dat kan alleen als alle scholen een stevig niveau van ondersteuning bieden.
- De scholen stigmatisering als “zorgschool” willen voorkomen.

Alle vormen van begeleiding en ondersteuning zijn opgenomen in het SOP. Dit draagt bij aan een goede structurering van alle begeleiding en ondersteuning die geboden kan worden. Verder is het SOP een naslagwerk voor begeleiders en alle betrokkenen binnen de school. Bij alle begeleiding die geboden wordt en bij alles wat in het SOP is opgenomen blijft het belangrijkste: het helpen van de leerling bij zijn ontplooiing is geen zakelijke, maar een persoonlijke en relationele aangelegenheid.

De gehele ondersteuningsstructuur is als volgt samen te vatten:

- **Het eerste niveau: de basisondersteuning binnen de school**
  - o de vakdocent
  - o de mentor
  - o de schoolleiding
  - o het OOP
  - o de zorgcoördinator / counselor
  - o de decaan
  - o sfeerzorg
  - o SOMtoday en ondersteuning

- **Het tweede niveau: de verdere mogelijkheden binnen de school**
  - o de algemene studiebegeleider
  - o de vakgerichte studiebegeleider
  - o de dyslexiecoach
  - o de dyscalculiecoach
  - o faalangst/examenvrees-reductietraining door counselors
  - o kortdurende begeleiding m.b.t. sociale vaardigheden door counselors
  - o vertrouwenspersoon
  - o het zorgadviesteam (ZAT)
  - o de intern coach en de ambulante begeleiding
  - o de plancoach
  - o de begeleiders van rouwverwerkingsgroepen
  - o de begeleiders van getalenteerde leerlingen
  - o het huiswerkcentrum

- **Het derde niveau: mogelijkheden van buiten de school**
  - o het samenwerkingsverband met de permanente commissie leerlingzorg (PCL)
  - o commissie ATLV
  - o het wijkteam jeugd en gezin
  - o jeugdarts en M@ZL
  - o de ambulante begeleider
  - o AOB
  - o Leerplichtambtenaar
  - o Contactpersoon wijkteam jeugd en gezin
  - o de orthopedagoog
  - o Munio-onderwijsvoorziening

Het eerste niveau van ondersteuning is de ondersteuning die standaard bedoeld is voor alle leerlingen van de school en die te zien is als de basisondersteuning.

Het tweede niveau van ondersteuning is de ondersteuning die geboden wordt door min of meer gespecialiseerd deskundigen binnen school aan leerlingen die meer nodig hebben dan de basisondersteuning.

Het derde niveau van ondersteuning betreft de mogelijkheden die er zijn buiten de school als er meer nodig is dan hetgeen de school zelf kan bieden.

Bij de coördinatie van de ondersteuning onderscheiden we 2 invalshoeken: de invalshoek van de individuele leerling en de invalshoek van een aspect van de ondersteuning.

Ten aanzien van de invalshoek van de leerling is de mentor de coördinator in de eerste lijn en de conrector de coördinator in de tweede lijn.

Ten aanzien van de diverse invalshoeken van ondersteuning is de coördinatie als volgt geregeld:

- de algemene studiebegeleider is de coördinator v.w.b. het aspect van de studiebegeleiding
- de decaan is de coördinator v.w.b. het aspect van de keuzebegeleiding
- de counselor is de coördinator v.w.b. het aspect van de sociaal emotionele begeleiding

Bij meervoudige zorgproblematiek vindt in het ZAT de coördinatie van het geheel plaats.

Een belangrijke ondersteunende rol bij de ondersteuningstaken wordt vervuld door SOMtoday. Via dit systeem kan alle van belang zijnde informatie worden opgeslagen en toegankelijk gemaakt voor degenen voor wie de informatie van belang is.

Als bijzondere activiteit van onze school kan genoemd worden dat om het andere jaar een rouwverwer-kingsgroep wordt gedraaid. Zowel voor de deelnemers als de begeleiders (mevr. Bron-Rijkse, dhr. Van den Herik, mevr. Smits-Saarloos, dhr. R. Dekker) een intensief maar ook heel goed gebeuren.

Samenwerkingsverband Munio

De school werkt samen binnen het samenwerkingsverband vo/svo Munio met diverse scholen uit de regio. Zie daarvoor 3.2.6

Wijkteams Jeugd en Gezin

Binnen de gemeenten Altena functioneren wijkteams Jeugd en Gezin. Zie ook 3.2.6.

De taak van het wijkteam is de noodzakelijke hulp aan jongeren en de gezinnen waaruit deze jongeren komen te coördineren en via een (waar nodig) multidisciplinaire aanpak te realiseren.

Per plaats binnen de gemeente is er een wijkteam Jeugd en Gezin. Elke school heeft een contactpersoon binnen het wijkteam. Vanuit school is de zorgcoördinator de contactpersoon.

Binnen de nieuw gevormde gemeente Altena is na overleg ene goede stap gezet om de setting met de wijkteams goed te laten functioneren zodat sprake is van een goede samenwerking vanuit het uitgangspunt "één kind, één gezin, één plan" en een werkwijze die wordt gekenmerkt door "korte lijnen en snel doorpakken wanneer nodig". In dat kader zijn nu jeugdconsulenten benoemd die aan scholen zijn gekoppeld en die de vaste schakel vormen tussen school en jeugdzorg.

ZorgAdviesTeam

Het Altena College kende al vele jaren een ZorgAdviesTeam, afgekort ZAT. Mevr. K. Jager is de zorg-coördinator. Zij is voorzitter van het ZAT en tevens counselor.

Het ZAT is het team van personen dat de sociaal emotionele zorg en ondersteuning rondom een leerling organiseert, structureert en aanstuurt. Het ZAT bestaat uit de volgende personen:

- zorgcoördinator, die voorzitter is van het ZAT
- conrector van de afdeling van de betreffende leerling
- mentor van de betreffende leerling
- vaste vertegenwoordiger van het wijkteam (nu meestal de jeugdconsulent) en/of de schoolcontact-persoon vanuit Munio; bij een enkelvoudige problematiek is één van beide aanwezig (afhankelijk van de problematiek), bij

een complexe meervoudige problematiek beide.

Wanneer nodig kan het ZAT worden uitgebreid met:

- leerplichtambtenaar
- GGD-arts
- de intern coach
- decaan
- betrokken docent
- studiebegeleider

Als de mentor en de conrector van een leerling al veel geprobeerd hebben en/of de problematiek te moeilijk is kan de leerling door de conrector aangemeld worden voor een ZAT-bespreking.

In het ZAT worden leerlingen besproken die een probleem hebben dat niet een specifiek studieprobleem of keuzeprobleem is. In dit overleg wordt besproken wie de leerling het beste kan gaan begeleiden.

Als begeleiding door één van de leden van het ZAT niet mogelijk is omdat de problematiek daarvoor te groot is, dan wordt beslist in welke richting er wordt opgeschaald: naar Munio of naar het wijkteam. Ook verwijzing naar een externe instantie is een mogelijkheid.

De ouders worden door de mentor op de hoogte gesteld van het feit dat hun kind wordt besproken in het ZAT. In sommige gevallen kan hierop een uitzondering worden gemaakt, bijvoorbeeld in het geval van (het vermoeden van) mishandeling door (een van de) ouders.

De zorgcoördinator overlegt op vaste tijden met de afdelingsconrectoren en bekijkt dan in overleg met hen onder meer of er signalen van veelvuldige afwezigheid zijn die kunnen wijzen op een achterliggende problematiek. Als die signalen er zijn wordt er spoedig actie ondernomen om zo tijdig te kunnen bijsturen.

Bij veelvuldige afwezigheid als gevolg van ziekte wordt de schoolarts ingeschakeld om te bezien wat de leerling ondanks ziekte wel zou kunnen doen op school. Dat gebeurt via het M@ZL-protocol.

In 2022-2023 is ook structureel gewerkt met een spreekuur van de leerplichtambtenaar op school. De school bepaalt zelf welke leerlingen naar het spreekuur worden gestuurd.

De ervaringen met M@ZL en het spreekuur van de leerplichtambtenaar zijn goed.

Dyslexie en dyscalculie

Aandacht voor dyslexie is er al vele jaren. Leerlingen met een dyslexieverklaring hebben recht op bepaalde faciliteiten tot en met het eindexamen toe.

In het Schoolondersteuningsprofiel is het beleid t.a.v. dyslexie vastgelegd.

Het beleid t.a.v. dyscalculie is, naar analogie van dat op het terrein van dyslexie, geformuleerd en is ook opgenomen in het Schoolondersteuningsprofiel.

Belangrijk is het gebruik van het programma Kurzweil, een geavanceerd softwarepakket voor scannen, technisch en begrijpend lezen, spellen, strategisch schrijven, leren en studeren speciaal voor dyslecten. In 2015-2016 is besloten dat de school een overkoepelend schoolabonnement neemt op Kurzweil waardoor veel leerlingen tegen beperkte kosten het programma kunnen gebruiken. Ook docenten kunnen het gebruiken en daarmee ook zelf toetsen Kurzweil-proof aanleveren.

Voor leerlingen (en hun ouders) die Kurzweil gebruiken is er een speciale instructieavond.

Tot slot gebruiken enkele leerlingen in de lessen een laptop of tablet. In enkele gevallen heeft de school het apparaat aangeschaft uit rugzakgeld en ter beschikking van leerlingen gesteld.

Verder is beschikbaar de Handreiking dyslexie en dyscalculie. Dit is een handig naslagwerk voor zowel leerlingen, ouders als personeelsleden.

ASS en arrangementen

De school heeft een vrij stabiel aantal leerlingen met een stoornis in het autistisch spectrum (ASS). Het gaat hierbij om leerlingen met een milde vorm van NLD, ADD, syndroom van Asperger, PDD-NOS, dyslexie, ADHD of een combinatie hiervan.

Diverse van deze leerlingen hebben een zogenaamd arrangement, dat is een tegemoetkoming van het samenwerkingsverband in de kosten die de school maakt voor de extra begeleiding van deze leerlingen. Leerlingen met een arrangement hebben ook altijd een ambulante begeleider direct verbonden aan de school maar wel betaald door het samenwerkingsverband.

Voor alle leerlingen met een arrangement en voor een aantal van de overige leerlingen met een autisme-spectrum stoornis is er extra zorg en individuele begeleiding, omdat de reguliere zorg van de mentor of studiebegeleider niet voldoende is. Deze extra zorg wordt gegeven door de intern coaches, die zich hebben gespecialiseerd op dit terrein.

De taak van de intern coaches is als volgt:

- maakt een individueel handlingsplan, met daarin voor de leerling specifieke kenmerken en praktische aanwijzingen voor de docenten die aan deze leerling lesgeven
- heeft contact met thuis
- overlegt met de ambulante begeleider (indien aanwezig)
- overlegt met de mentor
- overlegt met de conrector, mentor en docenten over de gezamenlijke aanpak en afspraken
- heeft inzicht in de gegevens van de leerling via het leerlingdossier en SOMtoday en zorgt ervoor dat relevante informatie de docenten bereikt.
- begeleidt en coacht de leerling dmv gesprekken die onder of na schooltijd plaatsvinden
- blijft gedurende de gehele schoolloopbaan begeleider en coach van de leerling (continuïteit)

De begeleiding bestaat uit:

- het helpen met het bieden van structuur, het plannen van huiswerk, het gebruik van de agenda en het ordenen van alles
- het geven van duidelijkheid
- het bespreken van regels
- het omgaan met leeftijdgenoten en met docenten
- het stellen van vragen
- het mee helpen ontwikkelen van een positief zelfbeeld
- het bespreken van conflictsituaties
- het bieden van een aanspreekpunt, enz.

Belangrijk onderdeel van het werk van de intern coaches in samenspraak met de zorgcoördinator en de conrector van de brugklas is de procedure rond de aanmelding en toelating (zie daarvoor 5.2.4) en rond de intake van nieuwe leerlingen. Door de intake al ruimschoots voor het begin van het schooljaar te laten plaatsvinden, kan bij de start onmiddellijk gewerkt worden volgens de reeds opgestelde handlings-plannen. Zowel deze uitvoerige intake als de begeleiding in de loop van de jaren van de leerlingen met een arrangement werkt in de praktijk goed.

De intern coaches hadden gezamenlijk 20 taakuren voor hun werk. De kosten daarvan zijn wat hoger dan de inkomsten vanuit het samenwerkingsverband. De school voegt uit eigen middelen dus gelden toe.

Daar staat tegenover dat de intern coaches ook enkele leerlingen begeleiden die geen arrangement krijgen, omdat ze niet geheel aan de criteria daarvoor voldoen, maar die wel enige extra begeleiding nodig hebben, met name in de eerste maanden dat ze op school zijn.

Hoogbegaafden- en talentenbeleid

Het hoogbegaafden- en talentenbeleid is in 2022-2023 gecontinueerd en verder vorm gegeven. Ook leerlingen die niet hoogbegaafd zijn maar wel getalenteerd in één of enkele vakken kunnen meedoen in het tweede spoor van het tweesporenbeleid:

1. Begeleiding en coaching van individuele hoogbegaafde leerlingen door docenten die voor dat doel zijn aangesteld en gefaciliteerd worden.
2. Via de methode van compacten en verrijken worden leerlingen die in een bepaald vak uitblinken in de gelegenheid gesteld de normale stof voor dat vak in kortere tijd te doen, waardoor tijd wordt vrijgemaakt voor extra, uitdagende Alتنا Talent-opdrachten.

De organisatie van de extra, uitdagende opdrachten was in 2022-2023 als volgt.

Er is gewerkt met een band Alتنا Plus op donderdag les 7+8. Binnen Alتنا Plus hebben een plaats:

- De kunstklas
- De muziekklas
- De techniekklas
- De sportklas
- Het Alتناatje
- Programmeren Plus
- Vogelen plus
- Bijen houden
- Gamedesign
- Debatclub
- Filosofie
- Proefstuderen
- Girlpower
- Zip Your Lip
- Bijles geven
- Provas (leerlingenraad)
- Sameos
- Medezeggenschapsraad

Eén van de redenen waarom hoogbegaafde leerlingen niet altijd opvallen in het normale schoolleven is dat sommigen van hen zogenaamde onderpresteerders zijn. Ze zijn niet gewend een redelijke inspanning te leveren en komen dan in de bovenbouw in de problemen. De school zoekt naar mogelijkheden om hen toch te prikkelen meer uit zichzelf te halen. Daartoe heeft één van de begeleiders van getalenteerde leerlingen scholing gevolgd. Eén van de ideeën die thans wordt ingezet is het 8+ principe. Dit houdt in dat leerlingen die voor een vak gemiddeld een 8 of hoger staan faciliteiten in de vorm van lesvrije tijd krijgen. Dit systeem is goed bevallen en is in 2022-2023 breed toegepast in de hele school.

SOMtoday en de portalen

SOMtoday is het leerlingeninformatiesysteem dat de school gebruikt. Het speelt een belangrijke rol in de ondersteuning en begeleiding van leerlingen. Het is het centrale medium om informatie over leerlingen vast te leggen en door te geven. Zo worden alle behaalde resultaten vastgelegd in SOMtoday, alsmede het huiswerk en alle absenties, te laat komen en verwijderingen. Deze gegevens zijn al jaren ook voor ouders inzichtelijk via het ouderportaal. Alle ouders die nog geen kinderen op school hadden krijgen aan het begin van de cursus per mail de noodzakelijke gegevens (inlognaam en wachtwoord) om de bovenstaande informatie te raadplegen.

Via het ouderportaal worden ook andere, meer algemene, gegevens aan de ouders doorgegeven, zoals de dagelijkse roosterwijzigingen.

Docenten en begeleiders kunnen met SOMtoday nog veel meer informatie vastleggen, inzien en doorgeven. De Berichten zijn een ideaal middel om snel informatie aan docenten en begeleiders door te geven en het LVS (LeerlingVolgSysteem) is het centrale systeem waarin allerlei functionarissen informatie kunnen vastleggen.

Binnen het LVS worden meerdere rubrieken onderscheiden en ook gebruikt door de school. Per rubriek is afgesproken welke informatie daarin wordt vastgelegd en wie dat moet doen. Verder is per rubriek vastgelegd welke functionarissen mogen lezen en/of schrijven in deze rubriek. Voor de personeelsleden is er een uitvoerige handleiding samengesteld en voor belangstellenden (met name nieuwe docenten) is er enkele keren een uitleg en training verzorgd.

Het vastleggen van het huiswerk in SOMtoday is een schoolbrede afspraak. Steeds meer docenten maken ook gebruik van de mogelijkheid om studiewijzers in SOMtoday te zetten en aanvullend lesmateriaal via SOMtoday aan te bieden. Verder bevat SOMtoday een mogelijkheid om werkstukken digitaal in te leveren en tegelijk op plagiaat te testen.

Alle portalen voor ouders, leerlingen en personeelsleden zijn in lijn met de algemene website van de school. Op alle portalen en de website verschijnen met regelmaat nieuwe berichten en informatie. Ook wordt steeds vaker gebruik gemaakt van e-mail om met ouders en/of leerlingen te communiceren.

Leerlingen die langere tijd als gevolg van ziekte de lessen niet kunnen volgen, kunnen via het internet toch lessen volgen middels een uitnodiging in Teams. Tijdens de coronapandemie is hier veel gebruik van gemaakt.

Anti-pestbeleid

De school voert een actief anti-pestbeleid.

In het Schoolondersteuningsprofiel is een pestprotocol opgenomen waarin de stappen staan beschreven die worden gezet als zich een peestsituatie voordoet. Uitgangspunt is het snel aanpakken van pestgedrag. Daarnaast is er een stevig preventieprogramma dat is beschreven in 5.2.1 bij burgerschapsvorming.

Bijlessen in school

Een vast onderdeel van de ondersteuningsstructuur in de school vormt de vakgerichte studiebegeleiding.

Dit is niet bedoeld als structurele bijles, maar als een ondersteuning van 6 of maximaal 12 weken om vervolgens zelf de draad van het betreffende vak weer goed op te kunnen pakken.

Verder zullen docenten op incidentele basis regelmatig leerlingen extra uitleg geven.

Soms komt het evenwel voor dat leerlingen langere tijd steun bij een bepaald vak nodig hebben. Dan is structurele betaalde bijles nodig, omdat dat buiten het normale aanbod van een school valt.

We hebben ervoor gekozen dat in beginsel niet door eigen docenten te laten doen, omdat anders een vermenging van de rol als docent en als bijlesgever ontstaat.

Ouders kunnen zich uiteraard tot commerciële huiswerkinstituten richten, maar de school heeft ook een aanbod van bovenbouwleerlingen uit het atheneum die bijles kunnen en willen geven aan jongerejaars leerlingen. Elk jaar wordt geïnventariseerd onder de leerlingen van klas 4, 5 en 6 atheneum wie voor welk vak bijles zou willen en kunnen geven à € 5,- per uur.

Enkele tientallen leerlingen melden zich daarvoor aan.

Vervolgens worden ze gekoppeld aan onderbouwleerlingen die bijles nodig hebben. Dat levert vele succesvolle en tot tevredenheid stemmende combinaties op. De onderbouwleerling krijgt voor een beperkt bedrag bijles en is geholpen. De bovenbouwleerling verdient wat en ontwikkelt en passant onderwijskundige vaardigheden.

Voor leerlingen van de hoogste klassen van atheneum en havo werkt het bovenstaande systeem niet, omdat de leerlingen die bijles willen geven zelf nog niet genoeg boven de stof staan. Daarom is de school een samenwerking aangegaan met Toptutors die studenten koppelt aan leerlingen in de hoogste klassen van atheneum en havo die bijles nodig hebben. Men kiest daarbij studenten die een studie volgen in een passend vak en die oud-leerling van onze school zijn. Ook hier zijn de kosten beperkt en is het rendement prima.

Ook leerlingen uit lagere klassen mogen gebruik maken van Toptutors.

5.3 Duurzaamheid

5.3.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. duurzaamheid

De school heeft in 2018 en 2019 twee grote stappen gezet op het gebied van duurzaamheid:

- Er zijn 963 zonnepanelen geplaatst.
- Vrijwel alle TL-verlichting is vervangen door led-verlichting.

Met behulp van de zonnepanelen voorziet de school thans voor meer dan 90% en soms zelfs 100% in de eigen energiebehoefte aan stroom.

De nieuwe Duroxvleugel is energieneutraal gebouwd.

Verder is Sweco ingeschakeld om de verwarmingsapparatuur te optimaliseren, zodat zo min mogelijk gas wordt gebruikt.

Verder wordt regelmatig gecommuniceerd met het personeel over milieubewust gedrag in de school.

Daarnaast scheidt de school papier en plastic van het andere afval en wordt in de lessen new (natuur en wetenschap) aandacht besteed aan duurzame landbouw en aan de afvalproblematiek.

Bij de lessen lifestyle en duurzaamheid in alle tweede klassen wordt aandacht besteed aan gezonde voeding, voldoende beweging en scheiden van afval.

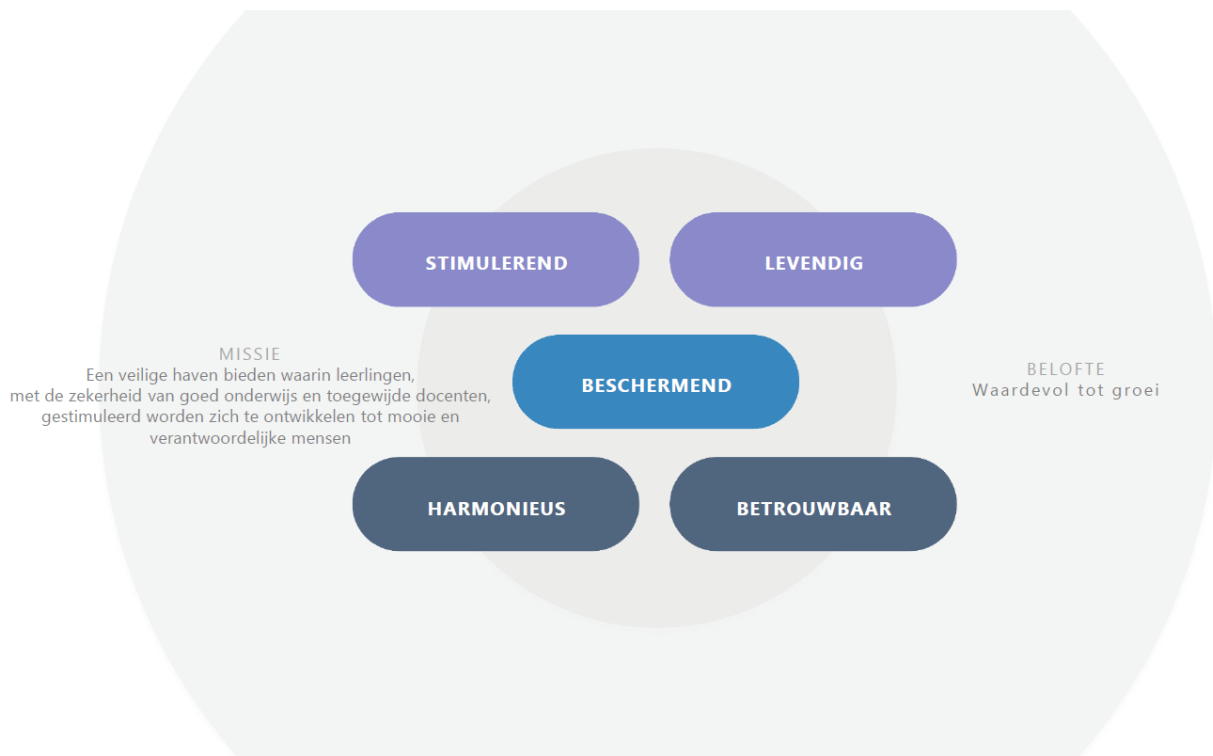
5.4 PR en marketing

Merkkompas

De school heeft in 2019 een grote slag gemaakt op het gebied van PR en marketing.

M.b.v. bureau BOOM is een merkkompas voor onze school opgesteld waarbij het gehele personeel is betrokken. Dat merkkompas geeft kernachtig weer wie we zijn en wie we willen zijn. Het is hieronder afgedrukt.

We halen het hier aan omdat het tot de leidraad voor onze inzet in geworden en de basis voor onze PR- en marketingactiviteiten.

In 2019 met doorwerking in 2020 is een geheel nieuwe huisstijl, logo en website ontwikkeld.

Het nieuwe logo is inmiddels aangebracht op de voorgevel, op de achtergevel, bij de hoofdingang, op de grote zuil voor het schoolgebouw en op de diverse verwijsborden in en om de school.

Verder is er geen papieren programmaboekje meer, maar is de Schoolgids geheel geïntegreerd in de website.

PR-uitingen

Vanuit het merkenkompas en met het nieuwe logo is de gehele set van PR-uitingen gemoderniseerd en is de school wederom zeer actief geweest om met in het oog springende zaken de pers te halen. Dat is ruimschoots gelukt.

Enkele malen per jaar komt de Infoterial uit. Dit is een complete pagina voor het Altena College in school-opmaak in huis-aan-huis-blad het Kontakt en daarmee verbonden huis-aan-huis-bladen in de regio.

Bij de keuze voor de onderwerpen wordt aangesloten bij de tijd van het jaar (bv de Open Dag of de vacaturetijd) en worden informatieve artikelen met foto's geplaatst over onderwerpen die voor de lezers van belang zijn en een goed beeld geven van de school.

Bij de opmaak en schrijfstijl van de Infoterial alsmede bij de advertenties wordt gewerkt vanuit het merkenkompas.

De Open Dag en de Altena Experience zijn ook opnieuw doordacht vanuit het merkenkompas.

De school is verder heel actief op facebook en Instagram.

Tot slot is een speciale brugklasapp ontwikkeld voor leerlingen van groep 8.

De PR-commissie met als kern Dolinda Roodnat-Houweling, Hilde van Haaften, Wilma van Oudheusden, en Lennart van Sluis met externe ondersteuning van Martine Mous via BOOM hebben veel en prima werk verricht!

6. Toekomstige ontwikkelingen

6.1 Ontwikkelingen per beleidsterrein

Voor het merendeel van de toekomstige ontwikkelingen verwijzen we naar ons **Jaarplan 2023-2024** dat we hier invoegen:

Op grond van ons Schoolwerkplan 2018-2022 – met verlenging tot en met 2024 – ontwikkelen we in schooljaar 2023-2024 op het Altena College de basis voor het Schoolwerkplan 2024-2028 door de hieronder genoemde thema's en bijbehorende actiepunten te prioriteren.

In schooljaar 2023-2024 ontwikkelt de schoolleiding in samenspraak met het personeel – *via diverse geledingen zoals: het bestuur, de MR, de onderwijscommissie en/of de kerngroep- en vakgroepvergaderingen* – een hoog-over toekomstbeeld (in termijnen van 3 jaar, 5 jaar en 10 jaar) van het Altena College met betrekking tot identiteit, onderwijs, personeel en organisatie.

1. Identiteit: voortbouwen op een sterke identiteit

- In 2023-2024 wordt vanuit onze christelijke identiteit verbinding gemaakt met de wereld om ons heen door vanuit de identiteitscommissie een praktische koppeling te maken tussen de identiteit op het Altena College en burgerschapsonderwijs.
- Het Altena College overlegt verder met de andere PC-besturen van VO-scholen in Altena hoe we elkaar kunnen versterken in het vormgeven van modern christelijk onderwijs.

2. Onderwijs: uitdagend en kwalitatief goed onderwijs nu en in de toekomst

- Leerlingbegeleiding
  - Om ons onderwijs nog inclusiever te maken ontwikkelen we een time-out klas en een op coaching gerichte vorm van de terugkomklas.
  - Het docententeam voert het beleid ten aanzien van het weren van telefoons in de klas uit, waardoor het onder leerlingen een standaard gebruik is om de telefoon aan het begin van de les in de telefoontas te doen.
  - Het moment waarop de talentenbalk (donderdag les 7 + les 8) in het rooster is verwerkt wordt tegen het licht gehouden met als doel een vorm te vinden om leerlingen – naast inhoud – extra te motiveren door de talentenbalk wellicht een voornamere plaats in ons onderwijs te geven.
  - We onderzoeken de mogelijkheden om meer ruimte te bieden voor coaching op het gebied van omgang met ongewenst gedrag en vitaliteit.
- Basisvaardigheden

Er wordt een structuur ontwikkeld voor de borging en verdere ontwikkeling van het beleid ten aanzien van de basisvaardigheden.

In het kader van monitoring van de basisvaardigheden wordt onderzoek gedaan naar en stelling ingenomen ten aanzien van het effect en de kwaliteit van de algemene referentietoetsen.

- Burgerschap
De doelen voor het burgerschapsonderwijs worden concreet gemaakt en er wordt een leerlijn ontwikkeld waarbinnen elke vakgroep bepaalt welke bijdrage aan de doelen omtrent burgerschap in hun lessen geleverd wordt.
  - Rekenen
De vakgroepen waarbinnen rekenen een rol van betekenis speelt ontwikkelen in samenspraak met de schoolleiding een gezamenlijke visie ten aanzien van rekenmethodieken met als doel een schoolstructuur te ontwikkelen die meer overzicht biedt voor de leerlingen ten aanzien van rekenvaardigheden.
  - Taal
De vakgroepen gericht op taal en de zaakvakken ontwikkelen in samenspraak met de schoolleiding visie ten aanzien van de basisvaardigheid taal. Het doel daarbij is het ontwikkelen van een eerste vorm van een (school-)breed taalbeleid.
- Onderbouw havo-atheneum
    - Er wordt onderzoek gedaan naar en stelling genomen in de effectiviteit van de methodes Tumult en de Plenda met betrekking tot studievaardigheden.
  - Mavo
    - We stellen vast of de ontwikkeling van drie PGP's – dienstverlening & producten, economie & ondernemen en zorg & welzijn - organisatorisch haalbaar en wenselijk zijn.
    - We onderzoeken of en welke waardevolle bijdrage deze drie PGP's kunnen leveren aan de toekomstige Alتنا-mavo.
    - We onderzoeken of en hoe de genoemde PGP's passen binnen een mogelijke driedeling in de huidige mavo: sportmavo, businessmavo en zorgmavo.
    - We geven de stages een voornamere plaats in de plusactiviteiten van mavo-3.
    - We maken ruimte voor de doorontwikkeling van de plusdagen en plusweken in klas 2 en 3 gericht op praktijkgerichte componenten.
    - We ontwikkelen een kleinschalig PGP in mavo-4 door aanpassingen aan te brengen in het huidige profielwerkstuk.
  - Havo
    - De leerlingen krijgen de mogelijkheid om zich breed te oriënteren op hun vervolgstudie dan wel loopbaan. Dat gebeurt door voorlichting in klas 3, eventuele bedrijfs- of instellingsbezoeken en informatiemarkten. Daarnaast loopt elke leerling in havo 4 drie dagen stage binnen zijn of haar profiel.
    - De leerlingen krijgen door middel van het profielwerkstuk de keus om zich inhoudelijk te verdiepen in een onderwerp van zijn of haar keuze, waarbij we het keuzeaanbod voor leerlingen vergroten.
  - Atheneum
    - We zetten in atheneum-4 in op een op coaching gerichte vorm van mentorbegeleiding waarbij de focus ligt op complexere studievaardigheden en planvaardigheden om te komen tot stressreductie onder leerlingen met als resultaat een afname van afstroom.

- We ontwikkelen een onderwijsvisie ten aanzien van complexe denkvaardigheden en maken daarbinnen een koppeling met de atheneum-les op het Altena College.

3. Personeel: stimulerend vanuit de gedachte 'goed voor elkaar'

- We onderzoeken middels het uitvoeren van een pilot op het niveau van de vakgroep of het waardevol is als individu een persoonlijkheidstest t.a.v. professioneel handelen (bv. met Insights Discovery) uit te voeren, om binnen de vakgroep de uitkomsten te bespreken en via deze weg elkaar beter te leren kennen en daardoor beter leren begrijpen en waarderen.
- In 2023-2024 wordt een opvolger van de huidige conrector mavo aangesteld.
- Ten aanzien van kunstmatige intelligentie ontwikkelt de school een eenduidige visie, waarna het onderwijsgevende personeel middels een scholing wordt ondersteund in het aanpassen van ons onderwijs met het oog op de opkomst van kunstmatige intelligentie zoals tekst- en beeldgenerators.

4. Organisatie: werken binnen een duurzame, professionele cultuur

- Het meerjaren onderhoudsplan wordt geactualiseerd.
- We houden de huidige vergaderstructuur op schoolniveau tegen het licht met als doel een jaarlijks vaste structuur van vergaderen te ontwikkelen waarbij er sterke samenhang is op basis van inhoud tussen de vergaderingen van de onderwijscommissie, de vergaderingen in kerngroepen en de vakgroep vergaderingen.
  - Via deze weg trachten we een doorlopende communicatie te ontwikkelen met betrekking tot onze lange termijn visie ten aanzien van onderwijskundige en organisatorische ontwikkelingen.
- ICT
Het ICT-beleidsplan wordt herschreven waarbij de focus in ieder geval ligt op:
  - automatiseringswerkzaamheden ten aanzien van dagelijkse roosterwijzigingen, het inplannen van oudergesprekken en het administratieve werk van decanen door gebruik te maken van meerdere modules van Zermelo.
  - het ontwikkelen van het basisdocument met betrekking tot het normenkader omtrent de ICT governance van waaruit in de toekomst op doorontwikkeld kan worden.
  - het onderzoeken van de mogelijkheden met betrekking tot het doorvoeren van een single sign on vanuit sharepoint (of andere microsoft omgeving).
- PR
In 2023-2024 werken we vanuit een nieuwe structuur – namelijk: open dag, 2x Altena Experience **NIEUW** en de Altena Informatiemarkt **NIEUW** – ten aanzien van onze interne PR-activiteiten voor leerlingen van de basisschool, waarbij dit jaar de focus ligt op het ontwikkelen van een inspirerend en informerend format ten aanzien van de Altena Informatiemarkt van januari.
  - de inhoud van de Altena Informatiemarkt bepalen op grond van een behoefteonderzoek (ten aanzien van de ervaringen tijdens de open dag) onder ouders van leerlingen uit groep 8.

5. Huisvesting: een inspirerende en levendige omgeving gericht op de toekomst

- Het Altena College overlegt verder met de andere VO-scholen in Altena en met de gemeente Altena om te komen tot de uitvoering van het regioplan en het RPO voor de gemeente Altena.
- De gemeente Altena ontwikkelt in samenwerking met de onderwijsbesturen het IHP 2024-2028. De doelstelling binnen het IHP van het Altena College is om aandacht te ontwikkelen voor praktijkgerichte vakken en de inrichting daarvoor van praktijklokalen. Daarbij vragen we ook aandacht voor het binnenklimaat in onze achterbouw.
- We gaan het fiets- en autoverkeer op het schoolterrein van elkaar scheiden.
- We onderzoeken de mogelijkheden om meer ruimte voor beweging in en om de school te creëren voor leerlingen en docenten tijdens lesvrije momenten.

Per beleidsonderdeel zijn er nog de volgende toevoegingen:

6.1.1 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderwijs

De overheid had besloten om de theoretische leerweg en de gemengde leerweg van het vmbo per 2024 samen te voegen tot één nieuwe leerweg met een praktische component. Binnen de school was reeds een projectgroep actief om dit in onze school te realiseren.

Zie 5.2.1 de paragraaf over Mavo⁺.

Inmiddels is de nieuwe leerweg op de lange baan geschoven, maar het vormgeven van een praktische component gaat wel door. Dat spoort met onze initiële insteek van Mavo⁺.

Verder heeft de school de periode van het online-onderwijs tijdens de lockdowns geëvalueerd en is bezien welke positieve lessen daaruit te halen zijn voor het onderwijs van de toekomst. Het gaat dan om incidentele aspecten (bv hoe onderwijs kan doorgaan als leerlingen en/of docenten tijdelijk afwezig zijn?) en om meer structurele aspecten (bv hoe kan de uitleg van een docent later nog een keer worden teruggekeken door een leerling of welke onderdelen zouden beter digitaal kunnen dan in de klas?)

Duidelijk is geworden dat de interactie in de klas tussen docent en leerling vrijwel altijd de beste variant is om te leren te komen. Voor leerlingen die langer dan een enkele dag thuis zijn is het thuis kunnen volgen van de les via Teams uiteraard een goede oplossing die ook wordt ingezet.

Verder wordt in beperkte mate gebruik gemaakt van filmpjes als extra uitleg achteraf. Alle leerlingen in de examenklassen zijn geweest op Digistudies. In de overige klassen wijzen vakdocenten op extra uitlegfilmpjes.

6.1.2 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek

De school heeft geen plannen om meer dan incidenteel onderzoek te doen binnen de school.

Wel is er een projectgroep binnen de school die nadenkt over mogelijkheden om leerlingen meer verantwoordelijk te laten zijn voor hun eigen leerproces.

6.1.3 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied kwaliteitszorg

De school heeft de kwaliteitszorg met de huidige systematiek goed op orde. Er zijn geen plannen dit te veranderen.

6.1.4 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied personeel

Geen andere dan bovenstaande.

6.1.5 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied huisvesting

Vanaf de start van schooljaar 2023-2024 heeft de gemeente Altena, in samenwerking met HEVO, het IHP-traject voor de periode 2024-2028 opgestart. In dit traject zijn diverse stappen gezet. Er zijn bouwstenen ontwikkeld waarin per onderwerp inzichtelijk is gemaakt vanuit welke uitgangspunten geacteerd zal worden in de toekomst. Ook is er van diverse gebouwen een nulmeting gedaan. En is er gesproken over de onderwijskundige ambities voor de middellange termijn om zo ook een doorkijkje te geven naar mogelijke investeringen voor na 2028.

Het IHP wordt in het eerste kwartaal van 2024 afgerond. Tot dusver is duidelijk dat de achterbouw en de gymzalen van het Altena College in 2032-2024 op de rol staan voor nieuwbouw. De gymzalen staan eigenlijk eerder op de planning, maar met de gemeente is afgesproken om een totaalplan te ontwikkelen.

Over de lokalen van de black box wordt in het IHP 2024-2028 niets opgenomen. Het ontwikkelen van een ruimte voor de bevordering van ons inclusiever onderwijs zal wel onderdeel zijn van het aankomende IHP. De gedachte is om het huidige studiecentrum daarin te betrekken aangezien dit ook een verouderd onderdeel van de school is en dus ook in 2032-2034 aan sloop-nieuwbouw toe is.

De verdere planning wat betreft bouwzaken voor de komende jaren is als volgt:

N.B. De geel gemarkeerde onderhoudselementen zijn vooruitgeschoven omdat ze weliswaar bedrijfseconomisch aan het einde van hun levensduur waren, maar ze functioneerden nog wel naar behoren. Ze worden pas vervangen als het nodig is. De bovenstaande plaatsen in de kolommen vanaf 2024 zijn inschattingen.

Geplande bouwzaken 2024 ev versie 31-12-2023	2023	<= 2023 nog niet gedaan	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
dak Pitstop, 049 en 050										21.900	
dak brede gang en lokalen											56.300
dak kleedkamer Scheldezaal		11.050	>	>	>	>	11.050				
dak Scheldezaal		13.750	13.750								
dak verbindingsgang naar Duroxvleugel			2.900								
dak mediatheek deel 1									20.000		
dak nieuwbouw voor									50.150		
sportvloer Scheldezaal en RM-zaal									54.810		
linoleum 048					4.400						
linoleum mediatheek					9.800						
linoleum bv-lokalen						7.480					
Linoleum gang voor boven									7.920		
Linoleum lokalen voor boven									22.480		
Linoleum lokalen voor beneden									7.200		
Linoleum 049 en 050										6.960	
Linoleum Pitstop										9.200	
Linoleum Concierge en repro										2.880	
vloerbedekking admin, 028a, 029a		5.822	>	>	5.822						
vloerbedekking rectoriskamer							1.520				
vloerbedekking kantoren voorgebouw		5.200	>	>	>	>	>	5.200			
vloerbedekking bestuurskamer		3.040	>	>	>	>	>	3.040			
Vloerbedekking 028 + kemner Es	3.211										
vloerbedekking conrectoren achter		3.000	3.000								
Plafond mediatheek					14.740						
Plafond 048					6.600						
plafond kleedkamers Scheldezaal		10.260	>	>	>	>	>	10.260			
Kozijnen mediatheek + verbindingsgang							30.000				
CV Scheldezaal					31.500						
boilers en pompen		37.720	5.000	5.000	5.000	22.720					
CV ketels									57.023		
verwarming blowers RM-zaal		10.000	10.000								
Luchtbehandelingsinstallatie voorgebouw	1.934			94.979							
Afzuiging scheikundehoek										30.184	
ventilatie 028		6.200	6.200								
koeling serverruimte						5.000					
koeling 014, 048, med						36.574					
omroepsysteem centraal	13.483										
telefooninstallatie		15.000	11.050								
uitbreiding keukenblok verzorging				10.400							
Vouwwand RM-zaal								25.000			
Overkapping fietsenstalling	872										
bestrating algemeen			5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
zonwering sportzalen						19.000					
zonwering screens voorgebouw									12.800		
zonwering Pitstop										9.800	
zonlichtfilters diverse lokalen					30.000						
gordijnen clockhuys, 020,022,134,136		9.568	9.568								
Schilderwerk	10.394		5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
klapdeuren gangzones								10.800			
Overig uitgevoerd/uit te voeren/afronding/onvoorzien			10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal generaal regulier	29.894	130.610	81.468	130.379	127.862	110.774	62.570	74.300	252.383	100.924	76.300

Ook voor 2024 t/m 2030 staan er diverse bedragen op grond van economische levensduur. Daarvan zullen naar verwachting ook weer diverse onderdelen zonder problemen doorgeschoven kunnen worden omdat ze in het betreffende jaar feitelijk nog niet vervangen hoeven worden. De geplande uitgaven per jaar zullen daarom meestal eerder meevallen dan tegenvallen.

6.1.6 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de toekomstige investeringen

De investeringen in het boekjaar betreffen met name de reguliere vervangingsinvesteringen conform het Meerjarenonderhoudsplan (vwb gebouwwerken) of de afschrijvingsstaat (vwb inventaris en ICT).

In 2022 is er beperkt geïnvesteerd in ICT, met name ter vervanging van afgeschreven apparatuur.

In 2023 zal een grote investering in de nieuwe Durox aan de orde zijn. Het gaat om € 200.000 in de bouw en om ongeveer € 250.000 in de inrichting voor met name de natuurwetenschappelijke vakken.

6.1.7 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid

Zie 5.3.1. Afgewacht moet worden wat de activiteiten van Sweco opleveren.

Aangezien vrijwel de gehele school is voorzien van dubbel glas en verdere spouwmuurisolatie niet mogelijk is, zijn er niet of nauwelijks nog mogelijkheden tot verdere verduurzaming.

6.2 Continuïteitsparagraaf

6.2.1 A1 Kengetallen

- Personele bezetting in FTE, onderverdeeld in management/directie, onderwijzend personeel en overige medewerkers
- Leerlingen- c.q. studentenaantallen
- Toelichting op de ontwikkeling van de leerlingen- c.q. studentenaantallen en personele bezetting

	2023	2024	2025	2026
Leerlingaantal CP Kengetallen jvs 2023	1.199	1.188	1.178	1.126
	2023	2024	2025	2026
Personele bezetting per 31 december				
<i>Bestuur / management (fte)</i>	6,54	6,54	6,54	6,54
<i>Personeel primair proces (fte)</i>	69,08	68,20	67,40	64,00
<i>Ondersteunend personeel (fte)</i>	18,58	18,58	18,58	18,58
Totale personele bezetting (fte)	94,20	93,32	92,52	89,12
Overige kengetallen	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026
	Enkelvoudig Prognose	Enkelvoudig Prognose	Enkelvoudig Prognose	Enkelvoudig Prognose
<i>Aantal leerlingen / Totaal personeel</i>	12,73	12,73	12,73	12,63
<i>Aantal leerlingen / Onderwijzend personeel</i>	17,36	17,42	17,48	17,59

Voor een toelichting op de prognose van het aantal leerlingen zie bijlage 1 Onderwijsresultaten en statistieken 2023, waar een prognose is berekend.

Het aantal FTE voor directie is constant gehouden, omdat dit aantal minder gevoelig is voor schommelingen in het leerlingenaantal. De schommeling is binnen de horizon van de continuïteitsparagraaf overigens zeer beperkt.

Het aantal FTE voor docenten is in overeenstemming met de aanpassingen van het aantal leerlingen.

Het aantal FTE voor onderwijs ondersteunend personeel is vanaf 2021 iets verlaagd i.v.m. een vacature die niet werd herbezet.

6.2.2 A2 Meerjarenbegroting

CP BALANS

	2022 REALISATIE	BEGROTING 2023	JAAR 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026
ACTIVA						
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	1.747.813	2.209.130	2.255.762	2.323.713	2.162.469	2.053.621
Financiële vaste activa	1.981.024	1.977.000	1.991.020	1.777.000	1.777.000	1.577.000
Vaste activa, totaal	3.728.837	4.186.130	4.246.782	4.100.713	3.939.469	3.630.621
Vlottende activa						
Voorraden		0	0	0	0	0
Vorderingen	78.805	103.900	407.328	103.600	103.300	101.150
Effecten	0	0	0	0	0	0
Liquide middelen	2.708.786	1.520.000	1.909.063	1.510.000	1.485.000	1.700.000
Vlottende activa, totaal	2.787.591	1.623.900	2.316.390	1.613.600	1.588.300	1.801.150
ACTIVA, TOTAAL	6.516.428	5.810.030	6.563.172	5.714.313	5.527.769	5.431.771
PASSIVA						
Eigen vermogen						
Eigen vermogen, algemene reserve	1.213.259	1.246.327	963.091	843.259	783.259	723.259
Eigen vermogen, bestemmingsreserves	2.110.452	1.725.703	2.041.938	1.757.924	1.648.506	1.623.506
Eigen vermogen, overige reserves en fondsen	263.164	261.000	240.177	259.000	257.000	257.000
Eigen vermogen, totaal	3.586.875	3.233.030	3.245.206	2.860.183	2.688.765	2.603.765
Vorzieningen	1.896.693	1.655.000	2.180.291	1.855.000	1.850.000	1.850.000
Langlopende schulden	0	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	1.032.862	922.000	1.137.675	999.130	989.004	978.005
PASSIVA, TOTAAL	6.516.430	5.810.030	6.563.172	5.714.313	5.527.769	5.431.770

- Toelichting op de verwachte ontwikkelingen m.b.t. de financieringsstructuur, het huisvestingsbeleid (eigendom, huur, doordecentralisatie, voorgenomen bouwprojecten, financiering) en mutaties van reserves, fondsen en voorzieningen

Beleid t.a.v. voorzieningen en reserves en toepassing daarvan in 2023

Het beleid t.a.v. de voorzieningen is dat deze gelijk moeten zijn aan de eraan gekoppelde reeds bekende toekomstige uitgaven.

Als de toekomstige kosten en/of de bijdrage van derden in de kosten nog niet (exact) bekend zijn, wordt gebruikt gemaakt van zo goed mogelijke schattingen.

Als het niveau van een bepaalde voorziening niet overeenkomt met de (zo goed mogelijke schatting) van de toekomstige verplichtingen, wordt een plan opgesteld om in een redelijk aantal jaren toe te werken naar het noodzakelijke niveau van de voorziening. Het aantal hiervoor te gebruiken jaren zal bepaald worden in een zorgvuldige afweging van de volgende elementen:

- * de omvang van het verschil (hoe groter het verschil, hoe meer jaren normaal gesproken nodig zijn);
- * de mogelijkheden om het verschil te neutraliseren (als bv een gerelateerde reserve beschikbaar is, dan kan het geconstateerde verschil normaal gesproken sneller geneutraliseerd worden door gebruik te maken van die reserve, dan wanneer uitsluitend via de exploitatie de voorziening op het noodzakelijke niveau kan worden gebracht);

- * de urgentie (als de kosten waarvoor de voorziening bedoeld is binnen enkele jaren gemaakt moeten worden is er minder tijd beschikbaar om de voorziening op niveau te brengen dan wanneer het nog meerdere jaren duurt voordat de kosten feitelijk gemaakt moeten worden)

Van alle voorzieningen zal met regelmaat worden getoetst of de hoogte van de voorziening nog juist is.

Het beleid t.a.v. de reserves wordt gekenmerkt door het voortdurend zoeken naar het evenwicht tussen de volgende twee tegengestelde richtingen:

- a. Reserves moeten niet te groot zijn, omdat anders middelen beschikbaar voor het onderwijs ten onrechte niet worden ingezet ten dienste van het onderwijs;
- b. Reserves moeten niet te klein zijn, omdat de school anders bij onverwachte tegenvallers financieel in de problemen zou kunnen komen en omdat een substantiële renteopbrengst over de reserves (en voorzieningen) noodzakelijk is om te komen tot een sluitende exploitatie.

Bij alle overwegingen, plannen en besluiten t.a.v. de reserves wordt gewerkt vanuit een meerjarenperspectief en tegen de achtergrond van een recente risicoanalyse van de school.

Deze risicoanalyse geeft aan de school een laag risico heeft op de volgende onderdelen:

- Het gebouw. Het gebouw wordt goed onderhouden en is in een behoorlijke tot goede staat. Middels het Meerjarenonderhoudsplan wordt planmatig onderhoud gepleegd en worden tijdig voorzieningen gevormd. Alles is daarbij aangepast na het beschikbaar komen van de middelen voor de renovatie van de gemeente Werkendam in 2018. Deze renovatie is reeds grotendeels uitgevoerd, zodat hier geen risico's meer aan de orde zijn.
- Inventaris. De inventaris, inclusief ICT, is up-to-date en wordt goed onderhouden. Voor ICT wordt jaarlijks een deel van de materiële bekostiging apart gezet. Investerings worden pas gedaan als de apart gezette middelen toereikend zijn of incidenteel uit andere bronnen kunnen worden aangevuld.
- Beleidsvoerend vermogen. Het beleidsvoerend vermogen van de school is goed. De school is groot genoeg om gekwalificeerd personeel aan te kunnen trekken op de noodzakelijke terreinen en heeft ook voldoende gekwalificeerd personeel en een voldoende gekwalificeerd bestuur om slagvaardig beleid te kunnen voeren.

Er is een wat hoger risico op het volgende terrein:

- Leerlingenaantallen. De school heeft een stabiele toelevering van leerlingen vanuit het primair onderwijs omdat er een zeer beperkte concurrentie is. De demografische ontwikkelingen geven evenwel aan dat over enkele jaren een zekere daling van de instroom aan de orde zal zijn. Zie 5.1.5. Tot en met 2024 zal het leerlingenaantal naar verwachting redelijk stabiel zijn, maar daarna zet een geleidelijke daling in van uiteindelijk (gezien de laatste landelijke prognose van Verus) zo'n 60 leerlingen. De gevolgen hiervan voor de materiële exploitatie zijn redelijk beperkt omdat veel materiële uitgaven gerelateerd zijn aan het aantal leerlingen. De gevolgen voor de personele exploitatie zijn wat fors, maar niet onoverkomelijk. Er wordt tijdig geanticipeerd op de passende personeelsomvang bij een lager leerlingenaantal. Dat wordt gecombineerd met het te verwachten natuurlijk verloop en de te verwachten invloeden van aanpassingen in landelijk beleid t.a.v. de personele bekostiging (i.c. afbouw oude seniorenregeling en vereenvoudiging bekostiging), zodat tijdig kan worden bepaald of en zo ja, waar onvrijwillig ontslag noodzakelijk is.

De school heeft een gemiddeld risicoprofiel voor wat betreft het personeel.

Het ziekteverzuim is laag evenals het verloop onder het personeel. De betrokkenheid en de tevredenheid onder het personeel zijn hoog en vacatures kunnen tot dusver telkens naar behoren worden ingevuld. Een risico ligt er in de leeftijdsopbouw van het personeel. Er zijn namelijk relatief veel personeelsleden boven de 55 jaar. Dat geeft thans extra kosten in verband met de seniorenregelingen, maar gezien de afbouw hiervan nemen deze kosten geleidelijk af in de komende jaren.

Het bovenstaande betekent dat een substantiële personele reserve wordt aangehouden. Het streven was dat deze minimaal € 1.200.000 is.

In 2023 is het saldo van de Personele Reserve € 1.752.196. In 2021 zijn een aantal reserves samengevoegd bij de Personele Reserve.

M.b.t. ziekte/vervanging is de school eigenrisicodragers. Dat eigen risico was in het verleden vervolgens weer verzekerd bij een verzekeringsmaatschappij. Die verzekering is enkele jaren geleden opgezegd omdat de premies enorm stegen en berekening liet zien dat de school zonder verzekering beter af was.

Voor WIA-uitkeringen is de school ook eigen risicodragers. In het verleden heeft de school dit risico herverzekerd bij een commerciële verzekeringsmaatschappij, maar toen de premies daar enorm stegen is de school overgestapt naar het UWV.

Er is een beperkte private reserve.

Aparte onderdelen daarvan vormen de reserve i.v.m. onderhoud en vervanging van de lockers en de reserve geluid/licht kantine.

Het jaarlijks bij de ouders in rekening te brengen bedrag voor de lockers en licht/geluid in de kantine wordt afgestemd op de toekomstige kosten van onderhoud en vervanging.

De reserve inventaris kantine wordt gemuteerd met de netto-opbrengst van de kantine en t.z.t. benut om de inventaris van de kantine te vervangen.

De ouderbijdrage en de bijdrage voor het materialenfonds voor de overige kosten worden jaarlijks zodanig vastgesteld dat de reserve ongeveer stabiel blijft op een bedrag tussen € 75.000 en € 150.000.

De private bestemmingsreserve betreffende o.a. ouderbijdrage en materialenfonds bedraagt in 2023 € 140.169. Dit saldo zit daarmee binnen de genoemde grenzen.

Tot slot is er een algemene reserve op het gebied van de materiële exploitatie.

Voor deze reserve is er geen apart geëxpliciteerd beleid, maar uitsluitend een totaalbeleid ten aanzien van de som van alle reserves. Dit beleid is als volgt:

Bij het bepalen van de maximale en minimale grenzen van het totaal van alle reserves hanteert de school de volgende uitgangspunten:

- Voor de maximumgrenzen worden gehanteerd de signaleringsmarges die door de Rijksoverheid worden aangegeven, tenzij dit beargumenteerd niet mogelijk of niet redelijk is.
- Voor de minimumgrenzen worden gehanteerd: het verschil van het totaal van alle reserves minus het totaal van de investeringen is minimaal 10% van de jaaromzet.

Als de school op een bepaald moment buiten deze marges komt, wordt een plan opgesteld om spoedig, maar wel via een verantwoord traject, binnen deze marges te komen, tenzij dit beargumenteerd niet mogelijk of niet redelijk is.

Het totaal van de reserves (€ 3.245.206) minus het totaal van de investeringen (€ 2.255.762) is € 989.444. Dat komt overeen met 8,75% van de jaaromzet.

Hierboven is al berekend dat de school eind 2023 aan de bovenstaande grenzen voldoet. Tezamen met een verwacht tekort op de personele middelen in de komende jaren zal het bovenmatig eigen vermogen naar verwachting binnen enkele jaren verdwenen.

- Staat van baten en lasten

Exploitatiebegroting

	2023	2023	2024	2025	2026
BATEN	BEGROTING				
1 Rijksbijdragen	10.286.975	10.933.386	11.570.052	11.492.661	11.045.345
2 Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	-	-	-	-	-
3 College-, cursus-, les- en examengelden	-	-	-	-	-
4 Baten werk in opdracht van derden	18.500	19.363	18.500	18.500	18.500
5 Overige baten	292.994	350.194	332.080	329.533	316.289
Totaal Baten	10.598.469	11.302.942	11.920.632	11.840.694	11.380.134
LASTEN					
6 Personeelslasten	9.235.535	9.817.771	10.502.990	10.325.471	9.854.313
7 Afschrijvingen	220.000	231.480	240.000	245.000	250.000
8 Huisvestingskosten	341.100	576.169	516.000	417.350	426.813
9 Overige lasten	926.833	1.134.818	1.031.642	1.047.873	964.008
Totaal Lasten	10.723.468	11.760.239	12.290.632	12.035.695	11.495.134
Saldo baten en lasten	-125.000	-457.297	-370.000	-195.000	-115.000
10 Financiële baten en lasten	75.000	115.629	70.000	65.000	65.000
Totaal resultaat	-50.000	-341.668	-300.000	-130.000	-50.000

- Toelichting op de verwachte ontwikkelingen in de staat van baten en lasten; de financiële gevolgen van verwachte leerlingenaantallen incl. afstemming in de regio, de personele bezetting, huisvesting, contractactiviteiten en overige aspecten.

Het grootste gedeelte van de kosten binnen de school wordt gevormd door de personele kosten. Beheersing van die kosten is dus van groot belang in het kader van de meerjarenbegroting.

In de meerjarenbegroting is er in eerste aanleg voor gekozen de personeelsuitgaven proportioneel mee te laten bewegen met de leerlingenaantallen. Dat kan een riskant uitgangspunt zijn als nagelaten wordt tijdig bij te sturen. Dat tijdig bijsturen gebeurt in onze setting wel in het kader van het Formatieplan. Elke jaar wordt goed geanalyseerd hoe de personele kosten zich ontwikkelen en wordt een beargumenteerde keuze gemaakt voor de personele inzet in het volgende jaar.

Daarbij werd meegenomen dat de personele kosten in 2018 onverwacht waren tegengevallen. We konden daar geen andere verklaring voor vinden dan dat de stijging van de lumpsum door aanpassing van de GPL in onze school niet voldoende was om de toegenomen kosten als gevolg van stijging van de premies (met name de pensioenpremie) en de salarissen conform de afgesproken cao-vo te compenseren. Daarom is vanaf 2020 een taakstelling m.b.t. de personele kosten opgenomen, zodat over enkele jaren weer een sluitende personele begroting gerealiseerd kan worden.

Daarbij speelt ook de aangekondigde vereenvoudiging van de bekostiging die geleidelijk ingaat in 2022 en in 2026 geheel is doorgevoerd. Uiteindelijk levert dit de school een jaarlijkse extra inkomstenpost op van ongeveer € 300.000, te beginnen in 2022 met ruim € 60.000.

Dit is reeds meegenomen in de meerjarenbegroting vanaf 2022.

Het is daarom, naast de taakstelling, verdedigbaar dat in de meerjarenbegroting wordt uitgegaan van een proportioneel mee bewegen van de personele kosten met de leerlingenaantallen.

In de toekomst zullen de leerlingenaantallen naar verwachting eerst enkele jaren redelijk stabiel zijn rond de 1150. Pas vanaf 2025 zet naar verwachting een verdere maar wel beperkte daling in. Dat heeft onvermijdelijk tot gevolg dat de personele formatie dan navenant moet krimpen.

De personeelsopbouw is zodanig dat er de komende jaren jaarlijks meerdere personen met pensioen gaan. Daarnaast is er een flexibel deel van de formatie.

Als de werkelijkheid qua leerlingenaantallen goed spoort met de prognose, dan zal de teruggang in formatie naar verwachting opgevangen kunnen worden zonder of nagenoeg zonder gedwongen ontslagen.

6.2.3. Overig

NB Indien sprake is van "majeure investeringen" dan dienen de onderdelen A.1 en A.2 naast het verslagjaar ook de komende vijf (i.p.v. drie) jaren te omvatten. (majeur = investering van 15% of meer v.d. totalen baten)

N.v.t.

NB Indien er sprake is van volledige doordecentralisatie van de huisvesting, dan dienen de onderdelen A.1 en A.2 naast het verslagjaar ook de komende vijf (i.p.v. drie) jaren te omvatten.

N.v.t.

Christelijke scholengemeenschap
voor mavo – havo – atheneum
Rijksstraatweg 153, 4254 XD Sleeuwijk

VERSLAG TOEZICHTHOUDEND ORGAAN 2023

1. Verantwoording wettelijke taken

1.1. Goedkeuring begroting, jaarrekening, bestuursverslag en strategisch meerjarenplan

Tijdens het verslagjaar 2023 heeft het toezichthoudend deel van het bestuur de begroting 2023, de meerjarenbegroting, de jaarrekening, het jaarverslag 2022 en ook het inhoudelijk jaarverslag 2022-2023 goedgekeurd.

1.2. Naleving wettelijke voorschriften

Het toezichthoudend deel van het bestuur heeft vastgesteld dat het financieel beleid van bestuur en directie, de verwerving en de bestemming van middelen en de naleving door het bestuur van haar wettelijke taken en voorschriften voldoet aan de daaraan te stellen criteria van rechtmatigheid en doelmatigheid en voorts dat de kwaliteit van de instelling en haar maatschappelijk functioneren in de regio de goedkeuring kan wegdragen. Voor de beoordeling van de rechtmatigheid heeft het toezichthoudend deel van het bestuur zich gebaseerd op het oordeel van de accountant bij de controle van de jaarstukken.

Voor de beoordeling van de doelmatigheid baseert het toezichthoudend deel van het bestuur zich enerzijds op het oordeel van de accountant en anderzijds op het eigen oordeel over de activiteiten van de school. Dat eigen oordeel is gebaseerd op de presentatie van de begroting en veelvuldige tussentijdse financiële rapportages met uitputting van de begroting. Beiden bevatten een substantiële mate van gedetailleerdheid.

De school werkt, zoals blijkt uit het formatieplan, nog altijd met een relatief beperkte overhead, waardoor de financiële middelen hoofdzakelijk ingezet kunnen worden ten behoeve van het primaire proces.

1.3. Omgang met code goed bestuur en afwijkingen daarvan

Zie paragraaf 3.3 (naleving branchecode) van het algemeen jaarverslag

1.4. Rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen

Zie paragraaf 1.2 van dit verslag.

1.5. Benoeming externe accountant

Het toezichthoudend deel van het bestuur heeft, met inachtneming van de statuten en op grond van het bepaalde in artikel 24e1. letter c. van de Wet op het voortgezet onderwijs, de accountant benoemd voor het controleren van de jaarrekening van de school en de vereniging over het jaar 2022. Dit is dezelfde accountant als de voorgaande jaren. Het toezichthoudend deel van het bestuur is zich er van bewust dat het wenselijk is met enige regelmaat van accountant te wisselen. Echter, met het oog op het vertrek van de huidige rector in dit verslagjaar, heeft het er bewust voor gekozen dezelfde accountant aan te houden met het oog op de continuïteit van de financiële verslaglegging.

1.6. Optreden als werkgever van het uitvoerend bestuur (benoeming, ontslag, schorsing, vaststelling beloning)

Benoeming nieuwe rector

Het afgelopen verslagjaar heeft voor een belangrijk deel in het teken gestaan van de benoeming van een nieuwe rector per 1 augustus 2023. Gezien het lange dienstverband van de heer Van der Beek als rector was dit voor het Altena College een uniek en intensief traject waar het toezichthoudend deel van het bestuur een leidende rol in heeft gespeeld. Ondersteund door het externe wervings- en selectiebureau Beteor is het toezichthoudend deel van het bestuur al vanaf eind 2022 begonnen aan een zorgvuldig selectieproces. Alle geledingen van de school zijn meegenomen in de opstelling van het profiel en het selectieproces.

Met een beperkte selectie van sollicitanten zijn uiteindelijk gesprekken gevoerd. Twee sollicitanten hebben ook een assessment gemaakt. Uiteindelijk is vanuit alle betrokken geledingen de voorkeur uitgesproken om de heer Van Vuuren tot nieuwe rector te benoemen. De heer Van Vuuren was een interne kandidaat die zijn sporen op het Altena College al ruimschoots verdiend heeft; eerst als docent, later in combinatie met zijn functie als conrector.

De heer Van Vuuren is nog jong. Desalniettemin maakte de heer van Vuuren tijdens de gehele sollicitatieprocedure een overtuigende indruk. Het toezichthoudend deel van het bestuur heeft daarom het volste vertrouwen in hem een waardige opvolger van de heer Van der Beek te hebben gevonden. Ter ondersteuning van de heer Van Vuuren in zijn nieuwe rol en in de wetenschap dat hij 'grote schoenen' te vullen heeft, heeft het toezichthoudend bestuur de heer Van der Beek bereid gevonden om de heer Van Vuuren in het schooljaar 2023-2024 op de achtergrond nog te ondersteunen middels een kleine aanstelling aan de school. Daarnaast volgt de heer Van Vuuren nog aanvullende opleidingen.

De eerste ervaringen van het toezichthoudend deel van het bestuur met de heer Van Vuuren als nieuwe rector zijn positief. De samenwerking verloopt prettig. Er is sprake van een zekere mate van continuïteit in de leiding doordat de heer Van Vuuren zeer bekend is met de school. Anderzijds zien we ook duidelijk de eerste aanzetten om ook nieuwe wegen in te slaan, hetgeen vanuit het toezichthoudend deel van het bestuur nadrukkelijk wordt toegejuicht.

Op deze plaats past het ook om onze grote dank uit te spreken aan de heer Van der Beek. Hij heeft de school vele jaren op uiterst kundige en betrokken wijze geleid. De bestuurlijke samenwerking met hem is buitengewoon prettig geweest. Tot op zijn laatste werkdag heeft hij een enorme passie voor de school en het onderwijs aan de dag gelegd. We zijn hem dankbaar dat hij zijn kennis en ervaring ook nu nog in dienst wil stellen van de school en de ondersteuning van de heer Van Vuuren in het bijzonder.

Betrokkenheid en distantie

Vanouds is er een grote mate van betrokkenheid vanuit de samenleving met de school. We zien het Altena College met trots als *onze* school voor mavo, havo en atheneum in het Land van Heusden en Altena. De school speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling van de streek en haar inwoners. Veel ouders van leerlingen zijn zelf ook oud-leerling van de school.

Het brede draagvlak in de samenleving vindt zijn vertaling in verhoudingsgewijs groot aantal leden van de Vereniging. De leden van de Vereniging zijn betrokken bij de school en steunen de instandhouding van kwalitatief goed christelijke voortgezet onderwijs in de regio.

Betrokkenheid is ook het basisuitgangspunt bij het vormgeven van het bestuurlijk toezicht.

De toezichthoudende bestuursleden zijn afkomstig uit het voedingsgebied van de school en hebben kinderen op school of hebben deze gehad.

De grote mate van betrokkenheid leidt ertoe dat de toezichthoudende bestuursleden goed bekend zijn in en met de school. Het is vanzelfsprekend dat toezichthoudende bestuursleden met regelmaat formeel en informeel informatie ophalen in de school, met name bij (G)MR en schoolleiding, ook buiten aanwezigheid van de uitvoerend bestuurder.

Omdat de toezichthoudende bestuursleden uit het voedingsgebied van de school komen, nemen ze op een vanzelfsprekende wijze de omgeving van de school mee de school in. Bij de samenstelling van het toezichthoudend bestuur wordt ernaar gestreefd dat verschillende maatschappelijke posities zijn vertegenwoordigd, zodat vanuit een breed spectrum van "buiten" naar "binnen" wordt gekeken.

Tegelijkertijd wil het toezichthoudend deel van het bestuur bij de vormgeving van het toezicht voldoende afstand houden, zodat betrokkenheid niet leidt tot sturing op details, bedrijfsblindheid of een gebrek aan kritisch aanspreken.

Ook nu het Altena College in dit verslagjaar een nieuwe rector heeft gekregen, wil het toezichthoudend deel van het bestuur er enerzijds voor waken de nieuwe rector te veel 'op de vingers' te kijken en anderzijds daar waar nodig wel de juiste sturing en ondersteuning bieden om hem te helpen zijn weg te vinden in zijn nieuwe rol. Het schooljaar 2023-2024 zal voor een belangrijk deel in het teken staan van het vinden van de juiste balans hierin.

Motto, missie en visie

Motto, missie en visie vormen het uitgangspunt voor de vormgeving van het toezicht houden. Dat impliceert dat het bewaken en ontwikkelen van de identiteit van de school en het centraal staan van de leerling en diens ontwikkeling in relatie tot de ander, belangrijke aandachtsgebieden van het toezicht houden zijn.

Bij identiteit wordt het kader gevormd door de ruimte die er is binnen de Protestantse Kerken in Nederland, daarbij wordt rekening gehouden met de diverse invulling daarvan binnen het voedingsgebied van de school. Binnen dat kader ligt het accent op de inspiratie die we putten uit het Evangelie voor het leven en samenleven in de school en in de maatschappij. Bij beleidsonderwerpen stellen we de vraag of voorgestelde keuzes een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van leerlingen, zoals verwoord in de missie, visie en waarden van de school.

De Christelijke identiteit en de kernwaarden zijn goed verankerd in het DNA van het Altena College en onafhankelijk van de dagelijkse leiding. Desalniettemin is het toezichthoudend deel van het bestuur zich ervan bewust dat met de wisseling van de wacht in de dagelijkse leiding, ook de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de identiteit en kernwaarden kan veranderen. Voor sommige personeelsleden, maar ook voor sommige ouders zal dit 'wennen' zijn. Het toezichthoudend deel van het bestuur is zich bewust van de gevoeligheden op dit punt en zal de nieuwe rector nadrukkelijk blijven bevragen op de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de Christelijke identiteit en de kernwaarden van de school.

Personeelsbeleid

Bij het toezicht houden speelt verder een belangrijke rol de benoeming, het wel en wee en de ontwikkeling van het totale personeel, omdat het personeel in de dagelijkse uitvoering de missie, visie en waarden concreet vorm moet geven.

Het toezichthoudend deel van het bestuur onderkent dat, zonder het zeer gewaardeerde 'familie-gevoel' binnen de organisatie te willen verliezen, verdere professionalisering van het personeelsbeleid wenselijk is. Het moedigt de dagelijkse leiding van de school aan om hier verder invulling aan te geven.

Basisuitgangspunt binnen de school en dus ook bij het toezicht houden is dat uitvoerenden een ruim mandaat en veel vertrouwen krijgen om hun taak uit te voeren en tevens dat uitvoerenden op alle niveaus worden betrokken bij beleidsontwikkelingen waar ze in de uitvoering mee te maken hebben. Daarbij is sprake van tweerichtingsverkeer:

- uitvoerenden wordt gevraagd mee te denken over ideeën en voorstellen van leidinggevendenden;
- uitvoerenden worden uitgenodigd om ook zelf met ideeën en voorstellen te komen; meedenken wordt altijd gewaardeerd.

Daaraan gekoppeld hebben uitvoerenden op alle niveaus een ruime plicht van informatievoorziening en verantwoording. Gesprekken zijn in beginsel positief kritisch en gericht op opbouw en vooruitgang. Indien de informatievoorziening van uitvoerenden tekortschiet, worden zij daarop aangesproken en afspraken tot aanpassing of verbetering gemaakt.

Klankbord

Bij het zijn van klankbord en/of adviseur van de uitvoerend bestuurder(s) kan de specifieke deskundigheid van individuele toezichthoudende bestuursleden worden benut. Dit is in het afgelopen verslagjaar in concrete zin gebeurd op het gebied van de benoeming van de nieuwe rector en het toekomstige ICT-beleid.

1.7. Evaluatie van het uitvoerend bestuur

Zoals reeds beschreven onder 1.6 was 2023 voor het Altena College een bijzonder jaar omdat met ingang van 1 augustus 2023 een nieuwe rector is aangetreden in de persoon van de heer Van Vuuren. In die zin valt de 'evaluatie van het uitvoerend bestuur' ook in twee delen uiteen: de periode 'Van der Beek' tot 1 augustus en de periode 'Van Vuuren' na 1 augustus.

De heer Van der Beek heeft ook in het laatste half jaar van zijn werkzame leven, zijn toegewezen taken naar volle tevredenheid van het toezichthoudend deel van het bestuur uitgevoerd. In niets was te merken dat de uitvoerend bestuurder aan zijn laatste periode bezig was. Er is steeds sprake geweest van een goede samenwerking tussen de uitvoerend bestuurder en het toezichthoudend deel van het bestuur. De informatievoorziening was gedurende zoals altijd tijdig en goed verzorgd. Waar nodig heeft het toezichthoudend deel van het bestuur aanvullende informatie gevraagd en ook gekregen. De vervanging van de Durox-vleugel heeft de nodige aandacht van de uitvoerend bestuurder gevraagd. Het toezichthoudend bestuur is tevreden over de wijze waarop zij door de uitvoerend bestuurder ook van deze ontwikkelingen op de hoogte is gehouden.

De eerste maanden van samenwerking met de nieuwe uitvoerend bestuurder zijn zonder meer positief verlopen. De tijdigheid van informatievoorziening voorafgaand aan de bestuursvergadering kan zeker nog verbeterd worden, maar het toezichthoudend deel beschouwt dat als een niet meer dan een opstartprobleem. Tenslotte heeft de heer Van Vuuren in taken en verantwoordelijkheden een flinke stap gemaakt ten opzichte van zijn vorige rol als conrector. Op basis van de eerste maanden heeft het toezichthoudend deel van het bestuur veel waardering voor de wijze waarop de heer Van Vuuren invulling geeft aan zijn rol als rector van het Altena College.

2. Verantwoording op grond van de code goed bestuur

2.1. Inrichting toezichthoudend orgaan

Zie paragraaf 3.2.2 van het algemeen jaarverslag.

Werkwijze

Het gehele bestuur vergadert 10 maal per jaar (eens per maand met uitzondering van juli en augustus) aan de hand van de vooraf opgestelde jaarplanning. Deze jaarplanning is ook feitelijk gehanteerd. Bij beleidsontwikkeling wordt de omgeving van de school en de belangen van bij de school betrokkenen meegewogen en wordt constructief samengewerkt met partners in de samenleving.

Het toezichthoudend deel van het bestuur heeft een voorvergadering van ruim 30 minuten waarin men de vergadering van het gehele bestuur voorbereidt. Daarin wordt ook waar mogelijk afgesproken wie bij welke onderwerpen het voortouw neemt en vastgesteld waar aanvullende vragen over zijn of waar men graag wat dieper op in zou willen gaan. Hierbij wordt nadrukkelijk gebruik gemaakt van de aanwezige specialistische kennis op deelterreinen. Op deze wijze is ieder bestuurslid optimaal betrokken bij het bestuurswerk.

Tijdens de laatste vergadering van het schooljaar vindt een algemene evaluatie plaats. Incidenteel voert de voorzitter van het bestuur evaluatiegesprekken met individuele leden van het toezichthoudend deel van het bestuur.

In de jaarplanning is ook opgenomen bij welke vergaderingen de controller en/of de plaatsvervangend rector of een ander lid van de schoolleiding aanwezig zijn.

De Remuneratiecommissie voert jaarlijks het functioneringsgesprek met de rector/uitvoerend bestuurder en vergadert verder wanneer noodzakelijk.

De auditcommissie vergadert meerdere keren per jaar. Vaste momenten zijn het voorbespreken van de jaarrekening in april, de begroting in november en het gesprek met de accountant over de bevindingen en adviezen naar aanleiding van de controle.

Daarnaast vergadert de auditcommissie wanneer nodig over de kwartaalrapportages op het gebied van financiën.

Voorts vergadert de auditcommissie wanneer nodig over mogelijke beleggingen.

In 2023 heeft diverse keren overleg plaatsgevonden tussen (een deel van) het toezichthoudend deel van het bestuur en de Medezeggenschapsraad. De hogere frequentie van gezamenlijke overleggen had alles te maken met het benoemingsproces van de nieuwe rector. Naast die gezamenlijke overlegmoment zijn beide organen overigens goed op de hoogte gebleven van elkaars werkzaamheden onder meer doordat de rector/uitvoerend bestuurder van elke bestuursvergadering een overzicht maakt van de saillante punten voor de MR en omgekeerd van elke MR-vergadering een overzicht van de saillante punten voor het bestuur.

Vergoedingsregeling

Zie paragraaf 3.2.8 (kopje 'vergoedingsregelingen') van het algemeen jaarverslag.

2.2. Situaties met (potentieel) tegenstrijdig belang en de manier waarop hiermee is omgegaan

In 2023 hebben zich geen situaties voorgedaan van een (potentieel) tegenstrijdig belang.

De uitvoerend bestuurder tot 1 augustus 2023, dhr. Van der Beek, was tevens lid van het toezichthoudend deel van het bestuur van het samenwerkingsverband Munio. Een dergelijke combinatie komt bij samenwerkingsverbanden juist vaak voor. Binnen de structuur en werkwijze van Munio is geregeld dat bij het begin van elke vergadering van het toezichthoudend deel van het bestuur van Munio wordt besproken of er die vergadering punten aan de orde zijn waarbij er voor één of meer leden een tegengesteld belang is tussen enerzijds de bestuursrol in de eigen organisatie en anderzijds de toezichthoudende rol binnen Munio. Dat bleek geen enkele keer het geval te zijn.

2.3. Betaalde en onbetaalde (neven)functies van de bestuurders en toezichthouders

Zie paragraaf 3.2.8 (namen van bestuurders, directieleden en toezichthouders en hun betaalde en onbetaalde (neven) functies) van het algemeen jaarverslag.

2.4. Jaarlijkse evaluatie van het eigen functioneren, los van het functioneren in samenwerking met het bestuur.

Het bestuur heeft een Intern Toezichtkader (ITK), een bestuurlijk toetsingskader (BTK) en een jaarplanning vastgesteld. In 2018 is het Bestuurlijk Toezichtkader geactualiseerd tegelijk met de vaststelling van een nieuw Schoolplan.

In 2022 zijn het Schoolplan en het bestuurlijk toetsingskader beperkt aangepast en is de looptijd verlengd tot 2024.

In de jaarplanning komen alle aspecten van het toezicht cyclisch aan de orde. Per vergadering worden de elementen uit het ITK en het BTK die van belang zijn voor de onderwerpen die in die vergadering aan de orde zijn opgenomen in de agenda, zodat het ITK en BTK levende documenten blijven en het toezicht op professionele wijze wordt uitgevoerd.

De laatste interne zelfevaluatie heeft in 2019 plaatsgevonden onder leiding van een externe voorzitter. In 2023 heeft geen interne zelfevaluatie plaatsgevonden. Deze staat op de planning voor maart 2024.

2.5. Vormgeving van de horizontale verantwoording van het toezichthoudend en uitvoerend bestuur

Zie paragraaf 3.3.4 (wijze waarop horizontale verantwoording wordt ingevuld) van het algemeen jaarverslag.

2.6. Verantwoording rondom proces jaarrekening 2022

De auditcommissie van het toezichthoudend deel van het bestuur is het verslagjaar 2023 betrokken geweest bij de opstelling van de jaarrekening 2022. De accountant heeft voorafgaand aan de vergadering met de auditcommissie in mei 2023 het accountantsverslag gestuurd. Het gesprek met de accountant is positief kritisch verlopen. In het gesprek en het accountantsverslag is een aantal adviezen gegeven. De belangrijkste hiervan zijn:

- Disconteringsvoet als variabele voor de jubileumvoorziening jaarlijks herijken.
- Voorziening groot onderhoud: laten opstellen van een meerjaren onderhoudsplan (nulmeting).

- Voorziening groot onderhoud: jaarlijkse bijstelling onderhoudsplan naar actuele prijspeil.
- Het gewenste takenpakket van de toekomstige rector (en overige stafmedewerkers) zorgvuldig uitwerken.

3. Tot slot

De hoofddoelstelling van de Vereniging, te weten werkzaam te zijn tot instandhouding van één of meer Christelijke scholen voor Voortgezet Onderwijs, blijft actueel. Dat doel is nog altijd het hoofdcriterium bij de afweging van alle zaken die de tafel van het toezichthoudend deel van het bestuur passeren. Het toezichthoudend deel van het bestuur streeft ernaar dat de identiteit van de Vereniging en de school dragend en inspirerend is voor alle werkzaamheden die in de school gebeuren ten dienste van goed onderwijs aan en goede begeleiding van de leerlingen die door de ouders aan de zorgen van de school zijn toevertrouwd. Het toezichthoudend deel van het bestuur is verheugd dat de identiteit op meerdere momenten expliciet aandacht krijgt in de school bij openingen en vieringen, bij benoemingen en meer impliciet in een sfeer die zich kenmerkt door betrokkenheid en dienstbaarheid.

De school heeft, met de opvolging van de rector, vanuit organisatorisch oogpunt een spannend en intensief jaar achter de rug. De school kan trots zijn op de wijze waarop ze dit proces heeft ingevuld en afgerond. Alles overziend is het toezichthoudend deel van het bestuur van mening dat de school er goed voor staat. De school is financieel gezond. De resultaten van de eindexamens laten jaar in jaar uit zien dat het onderwijsniveau van de school uitstekend is. De nieuwbouw die gerealiseerd is ter vervanging van het Durox-vleugel zal verder bijdragen aan de mogelijkheden om ook in de toekomst kwalitatief hoogwaardig en aantrekkelijk onderwijs te blijven geven.

Zonder haar zelfstandigheid op de te geven, kan het Altena College zich vanuit een sterke positie ook op positieve wijze blijven inzetten voor verdere samenwerking met de andere scholen in de regio om het onderwijsaanbod in de streek op peil te houden en waar mogelijk te verbeteren.

Het toezichthoudend deel van het bestuur is allen in en om de school dankbaar voor de bijdrage die ieder daaraan levert. Bovenal is het toezichthoudend deel van het bestuur God dankbaar voor de kracht en inspiratie om te mogen werken in en aan christelijk onderwijs in onze regio.

dr. J.H Molegraaf,

vice-voorzitter van het toezichthoudend bestuur